

การศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรม
ลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี

สารนิพนธ์
ของ
อภิวาท กลกิจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2551

การศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรม
ลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี

บทคัดย่อ
ของ
อภิวาท กลกิจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2551

อภิวาท กลกิจ. (2551). การศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรม
ลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ใน 4 ด้าน คือ การ
วางแผน การจัดกิจกรรม การวัดและการประเมินผล การรายงานผล ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง
ราชบุรี จำแนกตามเพศ วุฒิต่างลูกเสือ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ โดยกลุ่มตัวอย่าง
เป็น ผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง
ราชบุรี ที่ปฏิบัติหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญในปีการศึกษา 2550 เครื่องมือที่
ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเป็น
แบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5
ระดับ มีความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .973 ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็น
แบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่า
ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทาง
เดียว (One-Way ANOVA)

ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี มีการดำเนินการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนการดำเนินการรายด้าน
อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการวัดผลและ
ประเมินผล ส่วนด้านการรายงานผล อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญ
ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี พบว่า ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมือง
ราชบุรี ที่มีเพศ วุฒิต่างลูกเสือ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ มีการดำเนินการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญไม่แตกต่างกัน

3. การรวบรวมข้อเสนอแนะ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้ ควรมีการวางแผน
การจัดกิจกรรม ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการจัดกิจกรรมให้หลากหลาย เน้นการ
ปฏิบัติ และการร่วมกิจกรรมของลูกเสือ ควรมีการวัดผลและประเมินผลตลอดปีการศึกษา เป็น
ระยะๆ ควรมีการจัดทำรายงานผลเป็นระยะและกำหนดหน้าที่ผู้รายงานผล โดยกำหนดเป็นแนว
ปฏิบัติเดียวกัน

A STUDY OF TEACHING MANAGEMENT: BOYSCOUT TRAINING
IN MUANG RATCHABURI MUNICIPAL SCHOOL

AN ABSTRACT
BY
APIWAHT KOLKIJ

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
May 2008

Apiwaht Kolkij. (2008). *A Study of Boy Scout's Instruction Activity Management and Training in Schools under Ratchaburi Municipality*. Master's project. M.Ed. Educational Administration). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Asst. Prof. Dr. Puongrat Kesonpat.

The purposes of this study were to investigate boy scout's instruction activity management and training in schools under Ratchaburi Municipality in 4 aspects, i.e. planning, activity performing, test and measurement, and reporting; and to compare the level of boy scout's instruction activity management and training according to gender, boy scout certificate, and boy scout's performing experience. The subjects samples comprised 81 boy scout superintendents and boy scout vice superintendents in schools under Ratchaburi Municipality, performing boy scout's instruction activities in the 2007 academic year. A questionnaire was administered. It included 3 part: part I, general information by check list; part II, a 5-rating scale question concerning boy scout's instruction activity management and training in school in 4 aspects, i.e. planning, activity performing, test and measurement and reporting with a reliability of .943; part III open-ended question for additional comment and suggestions. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, and One-Way ANOVA.

The results revealed as follows;

1. Boy scout's instruction activity management and training in schools under Ratchaburi Municipality as perceived by boy scout superintendents was at a high level on planning, activity performing, test and measurement whereas that on reporting was at a moderate level.
2. When compared the boy scout's instruction activity management and training in schools under Ratchaburi Municipality by boy scout superintendents' gender, boy scout certificate, and boy scout's performing experience, it was found that there were no significant differences.
3. Boy scout superintendents' suggestions included the followings. Planning activity management following the same direction, implementing various activities, focusing on practices and boy scout participation, implementing periodic measurement and evaluation whole academic year, making periodic reports, defining reporter's function following same way of practice.

การศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรม
ลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี

สารนิพนธ์
ของ
อภิวาท กลกิจ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน การฝึกอบรม
ลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ของ อภิวิาท กลกิจ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนာ แสงศักดิ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณณ ตันท์เจริญรัตน์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2551

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ ตันท์เจริญรัตน์ ที่เป็นกรรมการสอบ สารนิพนธ์ ได้ให้คำปรึกษาแนะนำที่มีคุณค่าอย่างยิ่งตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของการวิจัย นับตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้งานวิจัยนี้ได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างมาก จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ พลอยดวงรัตน์ รองศาสตราจารย์ไพรัช พันธุ์ชาติ ผู้อำนวยการประชุม พัฒนา และผู้อำนวยการวิเชียร รุ่งทวีชัย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจแก้ไข และให้คำแนะนำในการสร้างแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ด้านวิชาการ

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครู โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ทั้ง 5 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ครอบครัว ญาติพี่น้อง และเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจและกำลังใจที่ดีเยี่ยมตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย และขอบคุณ คุณสาคร ปานพ่ายัพ และ คุณณวีวรรณ ประครองจิตมั่น ที่ช่วยเหลือในการพิสูจน์อักษร แนะนำเพิ่มเติม

อภิวัต กลกิจ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมุติฐานในการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	10
ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	10
ความสัมพันธ์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ประเภท.....	11
การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	11
การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน.....	14
ประวัติการลูกเสือ.....	17
การลูกเสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว.....	18
การลูกเสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว.....	23
การลูกเสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล.....	25
การลูกเสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช...	27
แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี.....	29
สาระสำคัญของลูกเสือ.....	29
ประเภทของลูกเสือ.....	31
การจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี.....	32
การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีในสถานศึกษา.....	39
กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ – เนตรนารี.....	40
วิชาพิเศษลูกเสือ.....	40
แนวการฝึกอบรมลูกเสือ.....	40
การบูรณาการกิจกรรมลูกเสือไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน.....	44
การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือในประเทศไทย.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
งานวิจัยในประเทศ.....	47
งานวิจัยต่างประเทศ.....	52
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	55
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	56
วิธีหาคุณภาพเครื่องมือ.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	72
สมมุติฐานในการวิจัย.....	72
วิธีการศึกษาค้นคว้า.....	73
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สรุปผลการวิจัย.....	75
การอภิปรายผล.....	77
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	82
ภาคผนวก.....	89
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	116

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	62
2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ...	62
3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานลูกเสือ.....	63
4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการจัดกิจกรรม กิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญ.....	63
5 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ จำแนกตามเพศ.....	64
6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญ จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ.....	65
7 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ.....	66
8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญ จำแนกตามประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานลูกเสือ.....	67
9 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ลูกเสือ.....	68

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี.....

7

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะพัฒนาคนในชาติให้มีคุณภาพ และส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนของชาติจำเป็นต้องได้รับการศึกษาตั้งแต่เยาว์วัย เพื่อเป็นการวางรากฐานให้เขาเหล่านั้นได้พัฒนาความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐาน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

นอกจากนั้นจุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้คือ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะและศักยภาพในการจัดการ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ มีทักษะและกระบวนการโดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างทางปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค เข้าใจในประวัติศาสตร์ชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดี ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาสิ่งแวดล้อม รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

กิจกรรมลูกเสือจึงเป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ศึกษา รู้จักกระบวนการคิดวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน มีความสุขกับการทำงานเป็นกลุ่ม ตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง มีการประเมินผลเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามลักษณะความพร้อม ความต้องการ และความ

เป็นไปได้ในการปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาศักยภาพที่แท้จริง อันส่งผลต่อการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาความรู้ทักษะ ประสบการณ์ คุณธรรม จริยธรรม จากกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญ รวมถึงการสร้างเสริมให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบ และมีคุณภาพเพื่อการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (กรมวิชาการ. 2545 : 4) กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่มีการเรียนการสอนเป็นระบบ เพราะการเรียนวิชาลูกเสือจะทำให้เด็กมีระเบียบวินัย มีความสามัคคี มีความรับผิดชอบ และการเสียสละ อันเป็นพื้นฐานในหน้าที่ที่เด็กจะพึงกระทำอย่างยั่งยืนในหมู่คณะ และต่อสังคมที่เด็กจะได้ปฏิบัติตามความเหมาะสมกับวัยเด็ก

ครั้งเมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตั้งกองเสือป่าขึ้นเป็นรูปเป็นร่างแล้ว ทรงมีพระราชดำริว่าควรจะได้อบรมบุตรของเสือป่าเสียด้วย เป็นการอบรมเด็กแต่เยาว์วัยให้เป็นคนดีของชาติเปรียบด้วยไม้อ่อนย่อมดัดง่าย ด้วยเหตุนี้จึงมีพระบรมราชโองการสั่ง ณ วันเสาร์ที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 คือหลังจากตั้งกองเสือป่าได้ 2 เดือน นับเป็นประเทศที่ 3 ของโลกรองจากอเมริกา กองลูกเสือกองแรกได้เข้าทำพิธีประจำกองที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง คือ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยในปัจจุบัน เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2454 เรียกว่า “กองลูกเสือกรุงเทพฯ ที่ 1” ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามกองลูกเสือนี้ว่า “กองลูกเสือหลวง” ให้เป็นเกียรติ โดยเด็กที่จะเป็นลูกเสือจะต้องกระทำพิธีเข้าประจำกองด้วยวิธีการกล่าวคำปฏิญาณตนตามคำมั่นสัญญาที่พระองค์ได้พระราชทานคำขวัญไว้ให้เช่นเดียวกับเสือป่าว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” ซึ่งยังคงใช้มาจนถึงปัจจุบันต่อมาได้โปรดเกล้าฯ ให้ขยายกิจการลูกเสือโดยตั้งกองลูกเสือขึ้นทั่วพระราชอาณาเขต (สืบสานพระราชปณิธาน ในล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ 6. (2550. เมษายน-มิถุนายน. วารสารเสือป่า. 2(7): 25.) ปรีชา พึ่งจิตต์ตน ได้กล่าวถึงความสำคัญของการลูกเสือว่า ลูกเสือได้เข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2454 โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงก่อตั้งกองลูกเสือขึ้นเป็นครั้งแรก ที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง (โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยในปัจจุบัน) เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่โรงเรียนอื่นๆ และยังได้ทรงมีพระบรมราชานุญาตกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้จัดตั้งกองลูกเสือในโรงเรียนต่างๆ เพิ่มขึ้น การลูกเสือจึงแพร่หลายไปสู่โรงเรียน แม้แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8 และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 เมื่อยังทรงพระเยาว์ก็ยังทรงศึกษาการจัดแถวการใช้ไม้พลองของวิชาลูกเสือ ซึ่งนับเป็นพระมหากษัตริย์คุณยิ่งแก่กิจการลูกเสือ

พระบรมราชาโชวาท พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2512 “ข้าพเจ้าและพระราชินี มีความยินดี...พอใจที่ได้ทราบตามรายงานของผู้บังคับการค่ายชุมนุมว่า งานชุมนุมลูกเสือนี้จะให้ประโยชน์แก่ลูกเสือทั้งโดยทางตรงและโดยทางอ้อมเป็นอย่างมาก ข้าพเจ้าได้เคยกล่าวแก่คณะลูกเสือในโอกาสอื่นมาแล้วว่า การลูกเสือนั้นเป็นกิจการที่ผู้ใหญ่จัดขึ้นสำหรับเด็ก เพื่อชักจูงและฝึกฝนให้เติบโตเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ และเป็นผู้สามารถเหมาะสมที่จะอยู่ในสังคม ดังนั้นจึงเป็นที่เข้าใจและที่หวังว่า ต่อไปข้างหน้าลูกเสือจะเป็นคนสำคัญของชาติ คือจะเป็นผู้บริหารปกครองบ้านเมืองได้ ขอให้

ลูกเสือทราบถึงสิ่งสำคัญในการปกครองไว้ว่า ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองปกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดีให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดี ไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้ ลูกเสือทุกคนจงหมั่นฝึกฝนตนเองให้มาก เพื่อให้พร้อมและให้เหมาะสมแก่ภาระหน้าที่อันจะมีมาข้างหน้า” (สำนักการลูกเสือยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. 2550: 16)

กิจกรรมลูกเสือ เป็นกิจกรรมสำคัญของการพัฒนาคน เพราะกระบวนการของลูกเสือเป็นการเสริมสร้างควมมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ความรับผิดชอบ ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความรู้จักกาลเทศะ ความรักในเกียรติยศศักดิ์ศรีแห่งตน ความรักหมู่คณะ และความรักชาติบ้านเมือง เหล่านี้คือคุณสมบัติของคนที่ได้รับการพัฒนาแล้ว เพื่อให้เป็นทรัพยากรของมนุษย์อันเป็นรากฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศในทุกสาขา การดำเนินการฝึกอบรมลูกเสือ ได้ดำเนินการอยู่ในสถานศึกษาควบคู่ไปกับหลักสูตรการศึกษาของชาติทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นทั้งวิชาเลือกและกิจกรรมในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ติดต่อกันเรื่อยมา ซึ่งในปัจจุบันจะพบว่ามีปัญหาหลายประการ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหลายแห่งไม่ให้ความสำคัญหรือไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมลูกเสือ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ครูผู้สอนหรือผู้บังคับบัญชาหมกหมุ่นลูกเสือขาดทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอน ขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง และวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม และจากการติดตามผลการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (กรมพลศึกษา. 2547 : 45) พบว่ามีสถานศึกษาจำนวนมากไม่ได้ดำเนินการตั้งกองลูกเสือให้ถูกต้องตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ผู้บริหารและครูผู้สอนยังไม่ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และมีหลายคนที่ผ่านการอบรมแล้ว แต่ไม่ได้มีใจรักลูกเสือ ก็ไม่ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือให้บังเกิดผลอย่างจริงจัง

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี ก็ได้ใช้กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมหลักในการปลูกฝังระเบียบวินัยให้นักเรียน ให้เป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และได้พบปัญหาในการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในกิจกรรมลูกเสือ ขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง ผู้บังคับบัญชาลูกเสือขาดทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน แต่การดำเนินงานลูกเสือที่ต้องการการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางแผนการดำเนินการ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการรายงานผล ต้องการความรู้ความสามารถ และความเข้าใจจากผู้บังคับบัญชาลูกเสือ เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือประสบผลและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี เพื่อมุ่งแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมลูกเสือใน

สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการในการพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรม ลูกเสือให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและการประเมินผล และ ด้านการรายงานผล
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามเพศ วุฒิทางลูกเสือ และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและการประเมินผล และ ด้านการรายงานผล

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผลการศึกษามีประโยชน์ดังนี้

1. เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี และโรงเรียนอื่นๆ
3. เพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชา และผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือในโรงเรียนและนำไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขอบเขตและข้อจำกัดในการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญของผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ใน 4 ด้าน คือ

- 1.1 การวางแผน
- 1.2 การจัดกิจกรรม

1.3 การวัดผลและการประเมินผล

1.4 การรายงานผล

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็น ผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี ที่ปฏิบัติหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญ ในปีการศึกษา 2550 ประกอบด้วยผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ และรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ โดยแบ่งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วย

1) โรงเรียนเทศบาล 1	จำนวน	16 คน
2) โรงเรียนเทศบาล 2	จำนวน	16 คน
3) โรงเรียนเทศบาล 3	จำนวน	16 คน
4) โรงเรียนเทศบาล 4	จำนวน	18 คน
5) โรงเรียนเทศบาล 5	จำนวน	15 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ได้แก่ เพศ วุฒิทางลูกเสือ และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ

3.2 ตัวแปรตาม คือ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรม ด้านการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล และ ด้านการรายงานผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ หมายถึง ระดับในการจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ซึ่งเป็นไปตามประกาศ และข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือ รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีการกำหนด ขั้นตอนในการดำเนินการ 4 ด้านคือ การวางแผน การจัดกิจกรรม การวัดผลและการประเมินผล การรายงานผล เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือปฏิบัติ

1.1 การวางแผน หมายถึง ระดับการวางแผนในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี อันประกอบด้วย การจัดบุคลากรในการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญ การวางแผนร่วมกันของผู้กำกับ การประสานงานและวางแผนร่วมกับฝ่ายวิชาการของโรงเรียน การจัดทำแผนปฏิบัติงานเกี่ยวกับ

การจัดกิจกรรมลูกเสือประจำปี การวางแผนดำเนินงานประมาณในการจัดกิจกรรมลูกเสือ การจัดหาวัสดุให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ และการสร้างความสัมพันธ์ของกองลูกเสือกับชุมชน

1.2 การจัดกิจกรรม หมายถึง ระดับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ซึ่งประกอบด้วย หลักสูตรลูกเสือตรี หลักสูตรลูกเสือโท หลักสูตรลูกเสือเอก และหลักสูตรเครื่องหมายวิชาพิเศษต่างๆ รวมทั้งแผนดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญของโรงเรียน มีการวิเคราะห์หลักสูตร การใช้แผนการสอนให้เหมาะสมสนองความต้องการของผู้เรียน และสอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น มีการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญ ซึ่งเน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้มุ่งพัฒนานิสัย ความมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการกล้าแสดงออกในด้านการบำเพ็ญประโยชน์ช่วยเหลือสังคม และใช้บุคลากรในท้องถิ่นที่มีประสบการณ์มาร่วมจัดกิจกรรม

1.3 การวัดผลและการประเมินผล หมายถึง ระดับการวัดผลประเมินผลการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ตามหลักเกณฑ์การวัดผลประเมินผล หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ โดยใช้วิธีการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือ อย่างหลากหลาย ตามสภาพจริง และนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมลูกเสือ

1.4 การรายงานผล หมายถึง ระดับการรายงานผลการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ตามแบบรายงานการลูกเสือประจำปี (ลส.5) และการแจ้งข่าวสาร การสื่อสารให้หน่วยงานอื่น ชุมชน และสังคม ได้รับทราบถึงการดำเนินการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ

2. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ หมายถึง ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ผู้กำกับ และรองผู้กำกับลูกเสือสามัญ ในกองลูกเสือสามัญของโรงเรียน

3. ลูกเสือสามัญ หมายถึง ลูกเสือซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 และรวมหมายถึงลูกเสือหญิงที่เรียกว่าเนตรนารีด้วย

4. กิจกรรมลูกเสือสามัญ หมายถึง กิจกรรมนักเรียนในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่จัดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 (ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6) โดยให้ใช้เวลาเรียน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545

5. วุฒิทางลูกเสือ หมายถึง ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ผ่านการฝึกอบรม และการประเมินผล การฝึกอบรม ตามแผนการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย ชั้นความรู้เบื้องต้น Basic Unit Leader Training Course (B.T.C.) ชั้นความรู้ขั้นสูง Advanced Unit Leader Training Course (A.T.C.) ชั้นผู้ช่วยผู้ฝึกอบรม Assistant Leader Trainers Course (A.L.T.C.)

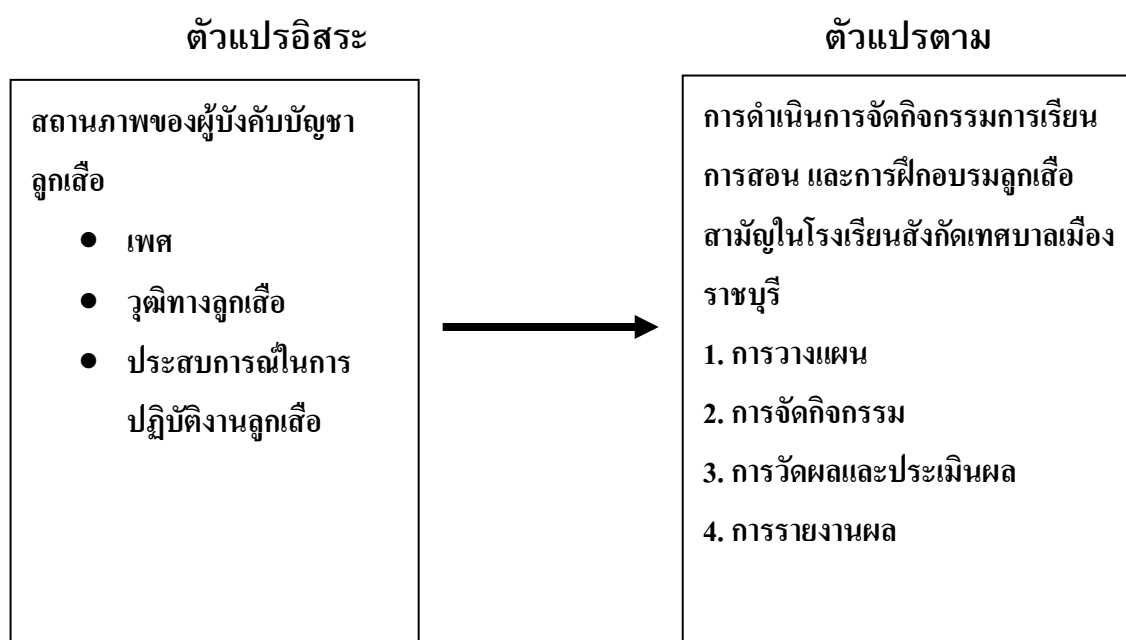
5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ หมายถึง ระยะเวลาที่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้ปฏิบัติหน้าที่ในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ ในกองลูกเสือสามัญของโรงเรียน

6. โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาโดยองค์กรปกครองท้องถิ่น สังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาล 1 – โรงเรียนเทศบาล 5

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี โดยศึกษาแนวคิด งานวิจัย และเป็นไปตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตลอดจนเป็นไปตามแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งกระบวนการ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมบริหารงานลูกเสือสามัญ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรม ด้านการสอน ด้านการวัด และการประเมินผล และด้านการรายงานผล

ส่วนตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพของผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี

สมมุติฐานในการวิจัย

ในการศึกษาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยดังนี้

1. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีเพศต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี แตกต่างกัน
2. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี แตกต่างกัน
3. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอรายละเอียดตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 1.1 ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 1.2 ความสัมพันธ์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ประเภท
 - 1.3 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 1.4 การประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
2. ประวัติการการลูกเสือ
 - 2.1 การลูกเสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6)
 - 2.2 การลูกเสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 7)
 - 2.3 การลูกเสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล (รัชกาลที่ 8)
 - 2.4 การลูกเสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9)
3. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี
 - 3.1 สาระสำคัญของลูกเสือ
 - 3.2 ประเภทของลูกเสือ
 - 3.3 การจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี
 - 3.4 การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา
 - 3.4.1 การวางแผน
 - 3.4.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 3.4.3 การวัดและประเมินผล
 - 3.4.4 การรายงานผล
 - 3.5 แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา
 - 3.6 กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ-เนตรนารี
 - 3.7 วิชาพิเศษลูกเสือ
 - 3.8 แนวการฝึกอบรมลูกเสือ
4. การบูรณาการกิจกรรมลูกเสือไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหาร
5. การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือในประเทศไทย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

1. แนวทางการบริหารการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของทุกสถานศึกษาที่จะต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้ให้กว้างขวางหลากหลายทั้งด้านวิชาการและด้านอาชีพ การเสริมสร้างบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ศักยภาพ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งนำไปสู่การดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตยที่ส่งเสริมในสิทธิเสรีภาพ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน ประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณค่า และเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ โดยเน้นการปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นหมู่คณะ และทำงานเป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้

1.1 ประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ประกอบด้วย กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1.1.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตนเอง เสริมสร้างทักษะชีวิต ภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนจะต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ นอกเหนือจากกิจกรรมแนะแนวในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาจะต้องจัดระบบแนะแนวให้บริการช่วยเหลือนักเรียนทุกคน เพื่อให้รู้จักตนเองในด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการเลือกศึกษาต่อและเลือกอาชีพที่เหมาะสม และเสริมสร้างบุคลิกภาพลักษณะนิสัย การปรับตัวที่เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งความสามารถในการจัดการกับปัญหาทางด้านอารมณ์ สังคม ได้อย่างมีความสุข

1.1.2 กิจกรรมตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองความสนใจของผู้เรียน พัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ ทักษะความสามารถพิเศษ ที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ หรือศิลปิน เช่น เป็นนักวิทยาศาสตร์ นักโต้วาที นักแสดง นักดนตรี นักร้อง จิตรกร นักกีฬา นักกายภาพ เป็นต้น นอกจากนี้โรงเรียนยังต้องจัดกิจกรรมเพื่อสนองนโยบายของรัฐ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ ภูมิปัญญาไทย เช่น รักการออกกำลังกาย มีน้ำใจ นักกีฬา การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาไทย ที่เป็นเอกลักษณ์ของชาติ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การปลูกฝังคุณลักษณะของประชาธิปไตย การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์ยุติความรุนแรงในสตรีและเด็ก เป็นต้น

1.1.3 กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดน เป็นกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพเพื่อเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยมุ่งเน้นปลูกฝัง

ความเป็นระเบียบวินัยซื่อสัตย์ สุจริต มีความรักสามัคคี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม (กรมวิชาการ, 2545 : 6-7)

1.2 ความสัมพันธ์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ประเภท

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละประเภท ถึงแม้จะมีจุดมุ่งหมายเฉพาะแตกต่างกัน แต่การจัดกิจกรรมทุกประเภทจะนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายจึงเป็นการเสริมเติมเต็มให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น การจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี หรือ ยุวकाชาด หรือ ผู้บำเพ็ญประโยชน์ จะต้องปฏิบัติตามกรอบหรือแนวทางที่องค์กรแต่ละประเภทกำหนด แต่ก็มีจุดร่วมกัน คือ การสร้างความมีระเบียบวินัย คุณลักษณะสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย ซึ่งจะช่วยเสริมจุดประสงค์ของกิจกรรมแนะแนวในเรื่องการจัดการกับชีวิต การแก้ปัญหา การควบคุมตนเองของผู้เรียน บางครั้งครูอาจพบผู้เรียนที่มีปัญหาต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ จากกิจกรรมก็สามารถส่งต่อให้แนะแนวช่วยเหลือเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ด้วยกระบวนการแนะแนว ในทางกลับกันเมื่ออาจารย์แนะแนวพบว่าผู้เรียนบางคนมีความสนใจ หรือ ความถนัดด้านกีฬาหรือดนตรี หรือศิลปะ ก็สามารถส่งไปเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจเพื่อฝึกทักษะหรือเรียนรู้ จนสามารถค้นพบความสามารถพิเศษของผู้เรียนได้ ซึ่งเป้าหมายร่วมกันของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา

1.3 การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรจัดขึ้นตามความพร้อมของสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน โดยเน้นความหลากหลายทั้งรูปแบบและวิธีการ เน้นการปฏิบัติจริง เป็นหมู่คณะ สัมพันธ์กับชีวิตของผู้เรียน รวมทั้งมีการตรวจสอบประเมินผลในสภาพจริง การบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงมีขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1.3.1 ขั้นเตรียมความพร้อม เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องเตรียมวางแผน และเตรียมความพร้อม เพื่อให้การจัดกิจกรรมทุกประเภทดำเนินการได้บรรลุเป้าหมาย สิ่งสำคัญที่โรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมได้แก่

1.3.1.1 การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร บุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ครูที่ปรึกษากิจกรรม และผู้เรียน ซึ่งแต่ละฝ่ายต่างมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน ดังนี้

กรรมการสถานศึกษา

- 1) เห็นชอบแผนงานโครงการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 2) ให้คำปรึกษา แนะนำ
- 3) ติดตามประเมินผล

ผู้บริหารสถานศึกษา

- 1) จัดทำระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 2) แต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบ
- 3) ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในด้านการจัดสรรงบประมาณ การอนุมัติ แผนดำเนินการ การใช้อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และการติดต่อประสานงานกับแหล่งการเรียนรู้ หรือการแสวงความร่วมมือจากบุคคลภายนอกและในสถานศึกษา
- 4) การให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินการกิจกรรมในภาพรวมของสถานศึกษา
- 5) ชื่นชมผลงาน และให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติกิจกรรม หัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 6) จัดทำแผนปฏิบัติการการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 7) อำนวยความสะดวกให้แก่ครูที่ปรึกษาและผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนงาน
- 8) กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานของกิจกรรมแต่ละประเภทให้เป็นไปตามแผน
- 9) พัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 10) ประสานความร่วมมือกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้สามารถจัดกิจกรรมได้ตามแผนงาน
- 11) ให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศติดตาม ประเมินผลในภาพรวมของกิจกรรมแต่ละประเภท

ครูที่ปรึกษากิจกรรม

- 1) กำหนดขอบข่าย วัตถุประสงค์ และแนวปฏิบัติกิจกรรม
- 2) รับสมัครผู้เข้าร่วมกิจกรรม
- 3) ปฐมนิเทศ
- 4) ให้คำปรึกษา แนะนำ การปฏิบัติกิจกรรม ทั้งการวางแผน โครงการ/โครงงาน การปฏิบัติกิจกรรม และการวัดผล ประเมินผลกิจกรรม
- 5) ตรวจสอบเวลาการร่วมกิจกรรม
- 6) ประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
- 7) จัดให้ผู้เรียนแสดงความสามารถหรือผลงาน
- 8) ให้ขวัญ กำลังใจ แก่ผู้เรียน

ผู้เรียน

- 1) เข้าร่วมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ
- 2) รับการปฐมนิเทศจากครูที่ปรึกษากิจกรรม
- 3) ประชุมวางแผนจัดทำแผนงานโครงการและปฏิทินงาน
- 4) ปฏิบัติกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ
- 5) ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม
- 6) สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรม

1.3.1.2 การเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละประเภทให้มีประสิทธิภาพ ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ เป็นปัจจัยที่ผู้เรียนจะใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ได้ ซึ่งจะต้องจัดให้เหมาะสมกับลักษณะและประเภทของแต่ละกิจกรรม จำนวนกลุ่มผู้เรียน โดยจัดทำบัญชีการใช้หรือตารางควบคุมการใช้อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย หรือบางครั้งอาจต้องใช้แหล่งการเรียนรู้ภายนอก สถานศึกษาด้วย ซึ่งสถานศึกษาต้องมีแผนงานที่มีการติดต่อประสานงานไว้เป็นการล่วงหน้า

1.3.2 การจัดกลุ่มผู้เรียน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดกลุ่มผู้เรียนสามารถจัดได้หลายรูปแบบ โดยพิจารณาตามความเหมาะสมของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

1.3.2.1 จัดกลุ่มตามระดับชั้น กลุ่มชั้น ป.1 กลุ่มชั้น ป.2 ฯลฯ กลุ่มเด็กลักษณะนี้จะมีช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน ความรู้ ความสามารถ ไม่แตกต่างกันมาก แล้วแบ่งกลุ่มย่อยๆ ตามความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม

1.3.2.2 จัดกลุ่มตามกิจกรรม และแบ่งกลุ่มย่อยตามความรู้ ความสามารถของผู้เรียน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มระดับพื้นฐาน กลุ่มระดับกลาง และกลุ่มระดับสูง

1.3.2.3 จัดกลุ่มโดยให้มีเด็กทุกระดับชั้นอยู่ในกลุ่มเดียวกัน กิจกรรมที่จัดลักษณะนี้จะฝึกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่างๆ เช่น การเอื้อเฟื้อ ความมีระเบียบวินัย การอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือกัน ฯลฯ การจัดกลุ่มสามารถยืดหยุ่นหมุนเวียนไปได้ตามความเหมาะสม แล้วแต่กิจกรรม โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ

1.3.3 การจัดเวลา การใช้เวลาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สามารถจัดได้ในหลายลักษณะดังนี้

1.3.3.1 จัดกิจกรรมโดยใช้เวลาในหลักสูตร ตามที่กำหนดไว้ในแต่ละสถานศึกษา เช่น กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด ฯลฯ

1.3.3.2 จัดกิจกรรมโดยใช้เวลาช่วงเปิดเรียน โดยไม่ใช้เวลาในหลักสูตร เช่น ตอนเช้า ตอนเที่ยง และตอนเลิกเรียน เป็นต้น เช่น กิจกรรมห้องสมุด

1.3.3.3 จัดกิจกรรมโดยใช้เวลาตามช่วงเวลาที่เหมาะสม โดยจัดเป็นโครงการระยะสั้น หรือโครงการต่อเนื่องตลอดปี เช่น โครงการเข้าค่ายจริยธรรม โครงการวันสำคัญ โครงการฝึกอาชีพ โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โครงการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

ทั้งนี้การใช้เวลาจัดกิจกรรมควรให้สอดคล้องกลมกลืนไปกับกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตร และการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1.3.4 การปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และมีประสบการณ์หลากหลาย และสร้างจิตสำนึกที่ดี จะต้องเป็นกิจกรรมที่มีความหมายแก่ผู้เรียน คือ สนองความสนใจ ความถนัด ความสามารถ และความพร้อมของแต่ละบุคคล จึงจะสามารถดึงศักยภาพความสามารถพิเศษที่แฝงอยู่ในตัวผู้เรียนออกมาให้ปรากฏเด่นชัด สร้างความภูมิใจ มีจิตสำนึกที่ดี และมีคุณลักษณะนิสัยเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนจึงมีหลักการดังนี้

1.3.4.1 เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมวางแผน หรือโครงการที่สัมพันธ์กับความสนใจ ความต้องการของวัยผู้เรียน และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตจริง

1.3.4.2 เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติจริงร่วมกันเป็นหมู่คณะ โดยเน้นกระบวนการกลุ่ม

1.3.4.3 เป็นกิจกรรมบูรณาการที่นำความรู้หรือวิชาการในห้องเรียนมาสู่การปฏิบัติที่ค้นพบองค์ความรู้ใหม่ ทั้งในงานเชิงทักษะ งานศิลปะ งานอาชีพ และงานพัฒนาคุณภาพชีวิต

1.3.4.4 เป็นกิจกรรมที่เสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน วัด สถานศึกษา ชุมชน และต่อยอดภูมิปัญญาไทย

1.4 การประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกช่วงชั้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามความถนัด และความสนใจให้เต็มศักยภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม ผู้เรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด จึงจะผ่านเกณฑ์การประเมินช่วงชั้น

สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้งกิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน การประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนเป็นรายกิจกรรม โดยมีแนวดำเนินการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนดังนี้

1.4.1 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม

1.4.1.1 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรม โดยประเมินจากพฤติกรรม การปฏิบัติจริงและผลการปฏิบัติกิจกรรม ด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง

1.4.1.2 ผู้รับผิดชอบกิจกรรมตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดไว้หรือไม่

1.4.1.3 ในกรณีกิจกรรมใดต้องใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรมตลอดปี เมื่อสิ้นภาคเรียนแรกผู้รับผิดชอบกิจกรรมควรจัดให้มีการประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน เพื่อสรุปความก้าวหน้าและสภาพของการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนระยะหนึ่งก่อน เพื่อการปรับปรุงแก้ไขหรือส่งเสริมการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ และรายงานผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบ โดยทำการประเมินตามจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม และนำผลการประเมินนั้นไปรวมกับผลการประเมินการร่วมกิจกรรมในภาคเรียนที่สอง เพื่อตัดสินผลการประเมินการผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม เมื่อสิ้นสุดปีการศึกษา (สิ้นสุดกิจกรรม)

1.4.1.4 ตัดสินให้ผู้เรียนที่ผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรม และมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ให้เป็นผู้ผ่านการประเมินผลการร่วมกิจกรรม ผู้เรียนที่มีผลการประเมินบกพร่องในเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่งหรือทั้งสองเกณฑ์ จะเป็นผู้ไม่ผ่านการประเมินผลการร่วมกิจกรรม จะต้องซ่อมเสริมข้อบกพร่องให้ผ่านเกณฑ์ก่อน จึงจะได้รับการตัดสินให้ผ่านกิจกรรม

1.4.2 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านช่วงชั้น

เป็นการประเมินสรุปผลการร่วมกิจกรรมตลอดช่วงชั้นของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อนำผลไปพิจารณาตัดสินการผ่านช่วงชั้น โดยมีขั้นตอนปฏิบัติดังนี้

1.4.2.1 กำหนดให้ผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนทุกคนตลอดช่วงชั้น

1.4.2.2 ผู้รับผิดชอบสรุปและประเมินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.4.2.3 นำเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการเพื่อให้ความเห็นชอบ

1.4.2.4 เสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาตัดสิน และอนุมัติผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนช่วงชั้น

1.4.3 การตัดสินการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็นเงื่อนไขสำคัญอีกประการหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้เรียนทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบถ้วน และผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จึงจะได้รับการพิจารณาตัดสินให้ผ่านช่วงชั้น การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

1.4.3.1 การประเมินผู้เรียนในการปฏิบัติกิจกรรม ผู้รับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละกิจกรรม และผู้เกี่ยวข้องดำเนินการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงเวลาของการจัดกิจกรรม โดยรวบรวมจากบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรม และผลการปฏิบัติกิจกรรมและตัดสินการเข้าร่วมกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาปฏิบัติกิจกรรม

1.4.3.2 การตัดสินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้ประเมินและตัดสินเป็นรายกิจกรรม โดยพิจารณาจากผลการประเมินตามจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมกับเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรม แล้วตัดสินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

1.4.3.3 การแจ้งผลการประเมิน การประเมินให้ระดับผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามแนวทางที่สถานศึกษากำหนด เมื่อได้รับผลการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบโดยเร็ว และให้ผู้เรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินทำการซ่อมเสริมให้ผ่านทุกๆ กิจกรรม ในขณะเดียวกันให้แจ้งผลการประเมินให้ฝ่ายทะเบียนของสถานศึกษานำบันทึกผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนสะสมไว้เป็นหลักฐาน

1.4.3.4 การสรุปผลการประเมินผ่านช่วงชั้น เมื่อจบช่วงชั้นนายทะเบียนจะรวบรวมผลการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนแต่ละคนตลอดช่วงชั้น ผู้เรียนที่มีผลการประเมินการเข้าร่วมกิจกรรม ได้ครบตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จะได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้นร่วมกับเกณฑ์มาตรฐานการผ่านช่วงชั้นอื่นๆ ผู้เรียนที่มีผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่ครบตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จะต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่อไปให้ครบตามเกณฑ์ จึงจะได้รับการพิจารณาให้ผ่านช่วงชั้น

1.4.3.5 ข้อเสนอแนะการประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรเป็นดังนี้

- 1) ประเมินเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด
- 2) ประเมินการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนตามจุดประสงค์เพื่อตรวจสอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์ด้านคุณลักษณะของแต่ละกิจกรรม ซึ่งอาจประเมินโดยครูที่ปรึกษา ผู้เรียนประเมินตนเองหรือกลุ่มเพื่อนประเมินกันเอง หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมิน
- 3) การประเมินผลงานของผู้เรียน ในโอกาสที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนแสดงผลงานหรือจัดนิทรรศการ หรือแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน
- 4) ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการประเมินทั้งเวลาและพฤติกรรมจึงจะได้ผลการประเมินเป็นผ่าน (ผ) เพื่อบันทึกในทะเบียนแสดงผลการเรียนรู้
- 5) กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านกิจกรรม (มผ) ให้เป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะต้องให้ความช่วยเหลือ ซ่อมเสริม ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมจนครบตามเวลาที่ขาด หรือให้ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่ด้อยก่อน แล้วจึงทำการประเมินให้ผ่านกิจกรรม เพื่อบันทึกในทะเบียนแสดงผลการเรียนรู้ได้ กรณีที่ครูที่ปรึกษาไม่สามารถช่วยเหลือ ซ่อมเสริม เพื่อปรับปรุงผลการประเมินให้รายงานให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ เพื่อดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเหมาะสมเป็นกรณีไป
- 6) สถานศึกษาควรจัดทำแบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนไว้เป็นหลักฐานเพื่อประโยชน์สำหรับผู้เรียนในโอกาสต่อไป

ในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สถานศึกษาต่างๆ สามารถนำเอาหลักการบริหารการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพความพร้อมของสถานศึกษา ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนความร่วมมือของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้อย่างมีคุณภาพ (กรมวิชาการ. 2546 : 6-14)

2. ประวัติการลูกเสือ

การลูกเสือได้อุบัติขึ้นเป็นแห่งแรกของโลก ณ ประเทศอังกฤษ เมื่อ พ.ศ.2451 โดยพลโท ลอร์ด เบเดน โพเอลล์ เป็นผู้ให้กำเนิดขึ้น (สมรรไชย ศรีฤกษ์ และคณะ . 2531 : 2-14) มูลเหตุแห่งความประทับใจที่ทำให้ก่อกำเนิดลูกเสือขึ้นมา คือ ในปี พ.ศ. 2442 ท่านถูกทางราชการทหารส่งไปปฏิบัติหน้าที่รักษาเมืองมาเฟออิง (Mafeking) อันเป็นเมืองขึ้นของประเทศอังกฤษในสหภาพแอฟริกาใต้ ในคราวเกิดสงครามกับพวกบัวร์ ซึ่งท่านมีทหารอยู่ในบังคับบัญชาอยู่เพียง 2 กองพัน แต่ต้องทำการต่อสู้กับศัตรูซึ่งมีกำลังมากกว่าถึง 3 เท่า โดยตกอยู่ในวงล้อมของข้าศึกถึง 217 วัน ทหารในบังคับบัญชาได้เสียชีวิตและล้มเจ็บลงเป็นจำนวนมาก แต่ท่านก็ประวิงเวลาข้าศึกไว้โดยไม่เสียที่มั่น จนมีกองทัพหนุนส่งเข้าไปร่วมการรบ ที่ท่านรักษาเมืองมาเฟออิงไว้ได้เนื่องจากท่านได้ตั้งกองทหารเด็กขึ้นหน่วยหนึ่ง เพื่อใช้เป็นกำลังช่วยเหลือในด้านต่างๆ ซึ่งปรากฏว่าได้ผลดีมากเพราะเด็กๆ ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดีไม่แพ้ผู้ใหญ่ และบางอย่างกลับปฏิบัติได้ดีกว่าผู้ใหญ่ด้วย เมื่อกลับจากสงคราม ท่านจึงเริ่มโครงการอบรมเด็กขึ้นโดยการนำเด็กจำนวน 20 คน ไปอยู่ค่ายพักแรมที่เกาะบราวน์ซี ในปี พ.ศ. 2450 ปรากฏว่าได้ผลดีสมความมุ่งหมาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2451 กองลูกเสือได้เริ่มตั้งขึ้นอย่างจริงจังเป็นครั้งแรกที่ประเทศอังกฤษ

ในระหว่างที่มีการก่อตั้งลูกเสือขึ้นในโลกนั้น ประเทศไทยตรงกับรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 สถานการณ์ของโลกในขณะนั้นกำลังคืบคลาน อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกเริ่มไหลเข้าสู่เมืองไทย พร้อมกับการแพร่ระบาดของระบอบมหาชนรัฐ และภัยของชาติไทย ก็คือการถูกรุกราน แต่ด้วยพระปรีชาสามารถของสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า พระองค์ทรงเล็งเห็นการณ์ไกล จึงทรงมีพระราชดำริว่า การลูกเสืออันสืบเนื่องมาแต่งานปลุกชาติทางตรงนั้น หากได้นำมาปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับเด็กไทย ก็จะเป็นคุณประโยชน์อันใหญ่หลวงแก่ชาติบ้านเมือง ทรงมีพระราชหฤทัยเป็นอย่างยิ่ง พร้อมทั้งทรงประกอบด้วยความกล้าหาญ ฝ่าอุปสรรคทั้งปวง เป็นต้นว่า คำตำหนิตติเตียนอันเกิดจากประชาชนที่ยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ และกิจการลูกเสือดีพอ ทำให้มีอุปสรรคเกิดขึ้นจากที่เห็นชัด ดังเช่น ผู้ปกครองเด็กโดยมากไม่ใคร่เต็มใจยินยอมให้เด็กของตนสมัครเข้าเป็นลูกเสือ โดยเข้าใจไปว่าการลูกเสือ ก็คือการไปเป็นทหารนั่นเอง ประกอบทั้งการลูกเสือ ต้องเป็นการเสียสละด้วยความเต็มใจ จึงเป็นการลำบากอยู่มาก ในชั้นแรก พระองค์ได้ดำเนินกุศโลบาย โดยได้ทรงพระอุทสาหะจัดตั้ง “กองเสือป่า” ขึ้นก่อน เมื่อวันที่ 1 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2454 ทรงฝึกพวกผู้ใหญ่ (ส่วนใหญ่เป็นพวกข้าราชการ) เรียกว่าพวกพ่อเสือ ด้วย

พระองค์เอง โปรดเกล้าฯ ให้มีการซ้อมรบและฝึกซ้อมกลยุทธ์ต่างๆ ตามหลักวิชาการทหารที่พระองค์ได้รับการอบรมมา ทั้งนี้เพื่อเป็นการปลูกฝังความนิยมให้ประชาชนชาวไทย ให้รู้จักคุณค่าแห่งการทหาร ด้วยทรงเล็งเห็นว่าประเทศจะดำรงอิสรภาพอยู่ได้ด้วยประชาชนทั้งหลายรักประเทศ ต่อมาได้ทรงดำริว่า กองเสือป่าได้ตั้งขึ้นเป็นหลักฐานแล้วพอที่จะหวังได้ว่าเป็นผลดี แต่ผู้ที่จะเป็นเสือป่านั้นต้องนับว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว ฝ่ายเด็กผู้ชายที่ยังอยู่ในวัยเด็ก ก็เป็นผู้ที่สมควรได้รับการฝึกฝนทั้งในส่วนร่างกายและจิตใจ ให้มีความรู้ทางเสือป่า เพื่อว่าโตขึ้นจะได้รู้จักหน้าที่ผู้ชายไทยทุกคน ควรประพฤติให้ประโยชน์แก่ชาติบ้านเมือง อันเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของตน และการฝึกฝนปลูกใจให้คิดถูก เช่นนี้ ต้องรีบฝึกฝนเสียตั้งแต่ยังเยาว์ เปรียบเหมือนไม้ที่ยังอ่อน จะตัดให้เป็นรูปอย่างไรก็เป็นไปได้โดยง่ายและงดงาม แต่ถ้าวรอไว้จนแก่เสียแล้วเมื่อจะตัดก็ต้องเข้าไฟ และมักจะหักเสียได้ในขณะที่ตัด ดังนั้นจึงได้เสด็จทอดพระเนตรเห็นเด็กไทยเหล่านั้น เมื่อมีพระราชดำริดังนี้แล้วจึงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกองลูกเสือขึ้นตามโรงเรียนและสถานที่อันสมควร และโปรดเกล้าฯ ให้มีการกำหนดข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือขึ้นไว้ เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 พระราชประสงค์ที่ได้คิดจัดให้มีลูกเสือขึ้นนั้นก็โดยปรารถนาที่จะให้เด็กไทยได้ศึกษา และจดจำข้อสำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) ความจงรักภักดีต่อผู้ทรงดำรงรัฐสีมาอาณาจักร โดยต้องตามนิติธรรมประเพณี
- 2) ความรักชาติบ้านเมือง และนับถือศาสนา
- 3) ความสามัคคีในคณะ และไม่ทำลายซึ่งกันและกัน

ซึ่งทั้ง 3 ประการนี้ เป็นรากฐานแห่งความมั่นคงที่จะนำให้ชาติดำรงอยู่เป็นไทยได้สมนามกองลูกเสือของประเทศไทยที่ตั้ง นับได้ว่าเป็นลำดับที่ 3 ของประเทศที่มีการลูกเสือในโลก และกองลูกเสือกองแรกที่ตั้งขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง (โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยในปัจจุบัน) ลูกเสือคนแรก คือ นายชีพน์ บุณนาค นักเรียนโรงเรียนมหาดเล็กหลวง ซึ่งถือว่าได้แต่งเครื่องแบบลูกเสือเป็นคนแรก และผู้ที่ได้กล่าวคำปฏิญาณของลูกเสือคนแรก โดยพระองค์ท่านได้มีพระราชโองการว่า “อ้ายชีพน์ เอ็งเป็นลูกเสือแล้ว” ต่อมากิจการลูกเสือก็ได้แพร่หลายไปยังท้องถิ่นต่างๆ ในประเทศไทย

2.1 การลูกเสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 6)

พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 6 พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นพระโอรสองค์ที่ 2 ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พระพันปีหลวง มีพระชาติมงคลสมัย ณ วันเสาร์ เดือนยี่ ขึ้น 12 ค่ำ ปีมะโรง ตรงกับวันที่ 1 เดือน มกราคม พ.ศ. 2453 แล้ว พระองค์ได้ทรงมีราชดำรัสที่ได้ตรัสแก่ราษฎรเมื่องานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก มีความตอนหนึ่งว่า “การตั้งกองลูกเสือป่าขึ้นด้วยความมุ่งหมายจะให้คนไทยทั่วกันรู้สึก ว่า ความจงรักภักดีต่อผู้ดำรงรัฐสีมาอาณาจักรโดยต้องตามนิติธรรมประเพณีประการหนึ่ง ความรักชาติบ้านเมืองและนับถือพระศาสนาประการหนึ่ง ความสามัคคีในหมู่คณะและไม่ทำลายซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังมีพระราชปรารภ ในการจัดตั้งกองลูกเสือป่าขึ้นว่า มีพลเรือนบางคนที่เป็นข้าราชการและที่มิได้เป็นข้าราชการ มีความปรารถนา

จะได้รับการฝึกทหาร แต่ยังมีได้มีโอกาสได้ฝึกหัด เพราะติดหน้าที่ราชการเสียบ้าง การฝึกหัดเป็นทหารนั้น ย่อมมีคุณประโยชน์แก่บ้านเมืองอยู่หลายอย่างที่เป็นข้อใหญ่ ข้อสำคัญก็คือจะทำให้บุคคลซึ่งได้รับการฝึกฝนเช่นนั้น เป็นราษฎรดีขึ้น กล่าวคือทำให้กำลังกายและความคิดแก่กล้า ในทางที่เป็นประโยชน์ด้วยธรรมชาติของคน ถ้าไม่มีผู้ใดหรือสิ่งใดบังคับใช้กำลัง และความคิดของตน แล้วก็มักจะกลายเป็นคนอ่อนแอไป” จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาเสือป่าขึ้นไว้ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2454

เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสถาปนากิจการเสือป่าผ่านไปได้ 2 เดือนก็ทรงพระราชทานกำเนิดลูกเสือขึ้น เมื่อวันที่ 1 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2454 ซึ่งเป็นเวลา 3 ปี หลังจากการลูกเสือได้ถูกสถาปนาขึ้นในประเทศอังกฤษ โดยทรงมีพระราชปรารภว่า “กองเสือป่าได้ตั้งขึ้นเป็นหลักฐานแล้ว พอจะเป็นหวังได้ว่าจะเป็นผลดีตามพระราชประสงค์ แต่ผู้ที่จะเป็นเสือป่าต้องเป็นผู้ที่นับว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว ฝ่ายเด็กชายที่ยังอยู่ในปฐมวัย ก็เป็นผู้ที่สมควรจะได้รับการฝึกฝน ทั้งร่างกายและในส่วนจิตใจให้มีความรู้ในทางเสือป่า เพื่อว่าเมื่อเติบโตขึ้นแล้วจะได้รู้จักหน้าที่ ซึ่งผู้ชายไทยทุกคนควรจะประพฤติให้เป็นประโยชน์แก่บ้านเมืองอันเป็นที่เกิดเมืองนอนของตน และเป็นการฝึกฝนปลูกใจให้คิดถูกเช่นนี้ ต้องเริ่มฝึกฝนตั้งแต่เมื่อยังเยาว์วัยอยู่เปรียบเหมือนไม้ที่ยังเป็นไม้อ่อน จะตัดเป็นรูปอย่างใดก็เป็นไปได้ง่ายและงดงาม แต่ถ้ารอไว้จนแก่เสียแล้ว เมื่อต้องตัดก็ต้องเข้าไฟ และมักจะหักลงได้ในขณะตัด ดังนั้นฉันใดสันดานคนก็เป็นฉันนั้น” จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือขึ้นและทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งกองลูกเสือขึ้นตามโรงเรียน และสถานที่อันสมควร

กิจการลูกเสือจึงเริ่มกำเนิดขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 เป็นต้นมา โดยพระองค์ได้ทรงพระราชทานเหรียญราชนิยมให้แก่ ลูกเสือโทฝ่าย บุญเลี้ยง แห่งกองลูกเสือ มณฑลสุราษฎร์ธานี อายุ 14 ปี ซึ่งได้ช่วยชีวิตชายชรา และเด็กหญิงผ่อง ให้อรอดพ้นจากความตาย เมื่อโดยสารเรือ บางเบิด จากกรุงเทพฯ จะไปสุราษฎร์ธานี ในตอนต้นเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2456 และเรือได้เกิดอับปางลงเมื่อเวลาราว 22.00 น. ในที่สุดไม่สู้จะห่างจากเกาะสีชังเท่าไรลูกเสือโทฝ่าย ได้พยายามช่วยชีวิตชายชราและเด็กหญิงผ่องอย่างเต็มความสามารถ บุคคลทั้งสามต้องอยู่ในน้ำเป็นเวลานาน 8 ชั่วโมง จนกระทั่งรุ่งเช้า จึงมีเรือกลไฟชื่อ “ฮอลวาด” ได้แล่นไปพบตัวเข้าและนำตัวไปส่งที่เกาะสีชัง

พระราชทานเหรียญราชนิยมให้แก่ลูกเสือโทฝ่าย ได้กระทำอย่างมโหฬาร เมื่อวันที่ 10 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2457 อันเป็นพิธีฉัตรมงคล โดยโปรดให้ตั้งพระที่นั่งชุมสายขึ้นที่ศาลาหน้าพระที่นั่งอาภรณ์ภิโมกข์ปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

ต่อมาลูกเสือโทฝ่ายผู้นี้ ได้รับพระราชทานนามสกุลว่า “บุญเลี้ยง” และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วได้เข้ารับราชการเป็นครู ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น ขุนวนศาสตร์ดรุณกิจ

ภายหลังจากที่ได้รับตราข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือออกมาแล้ว เพื่อให้ได้ดำเนินไปดังพระราชประสงค์ จึงได้ทรงกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งสภาการมการกลางด้วยพระองค์เอง

พร้อมกันนี้ได้ทรงพระราชกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ซึ่งในขณะนั้นยังทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระยามหาจักรี และกำลังดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยอยู่เป็นผู้ตรวจการใหญ่ และเป็นอุปนายกด้วยตามข้อบังคับตำแหน่งปกครองลูกเสือนั้น กับทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาสุเรนทรราชบัณฑิต(ม.ร.ว. เปีย มาลากุล) ซึ่งเวลานั้นกำลังดำรงตำแหน่งผู้รั้งตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงธรรมการและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาบุรีนวราษฐ์ เป็นเลขานุการตำแหน่งผู้ตรวจการใหญ่และอุปนายกดังกล่าวนี้ ต่อมาในปี พ.ศ.2475 สมเด็จพระยามหาจักรีราชานุภาพ ได้กราบถวายบังคมลาพักราชการไป จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาเสด็จสุเรนทรราชบัณฑิต เข้ารับตำแหน่งแทนสืบมา จนถึงเวลาที่ท่านผู้นี้ต้องป่วยและชราภาพมาก ได้ทรงพระราชกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาไพศาลศิลปศาสตร์ (รื่น ศยามานนท์) ต่อมาได้เลื่อนขึ้นเป็นพระยาราชานุกุลวิบูลย์ภักดี อธิบดีกรมศึกษาธิการ เข้ารับตำแหน่งแทนต่อมาตั้งแต่วันที่ 24 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2457 และได้ดำรงตำแหน่งนี้ตลอดมาจนรัชสมัยต่อจากตั้งสภากรรมการกลาง และผู้ตรวจการใหญ่แล้ว เพื่อให้กองลูกเสือตั้งได้โดยเร็วขึ้น ในมณฑลกรุงเทพฯ อันเป็นราชธานี เพื่อจะได้เป็นตัวอย่างแก่มณฑลอื่นๆต่อไป จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีสภากรรมการประจำมณฑลกรุงเทพฯ ขึ้นในอันดับต่อมาโดยโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาอมรราช(บัณ สุขุม) เสนาบดีกระทรวงนครบาลในขณะนั้นเป็นสภานายกการที่พระองค์ตั้งกิจการลูกเสือไทยนั้น เป็นสภานายกการที่พระองค์ตั้งกิจการลูกเสือไทยนั้น นอกจากพระราชปรรณที่พระองค์กล่าวไว้แล้วพระองค์ยังทรงพระราชนิพนธ์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ของการตั้งกองลูกเสือไว้ในพระราชนิพนธ์ เรื่องประโยชน์แห่งเสือป่าในเวลาสงครามว่าการคิดหวังให้ลูกเสือทำการต่อสู้กับศัตรูจริงๆจังๆนั้น ย่อมไม่ได้อยู่เอง เพราะโดยมาก ลูกเสือไม่มีปืนที่จะยิง แต่มีหนทางที่จะปลดปล่อยกังวลแห่งฝ่ายทหาร อาทิ คือ

1. อาจจะเล็ดลอดไปซื้อข้าวคราวได้ในบางแห่ง
2. เป็นผู้ส่งข่าวระหว่างกองกับกองได้ ข้อนี้เป็นประโยชน์ได้มาก เพราะไม่ต้องถอนพลรบไปทำหน้าที่ไปรษณีย์
3. ช่วยสะกดรอยตามและจับผู้ต้องสงสัย ว่าเป็นผู้ลักลอบสอดแนมได้ กิจนี้ปรากฏว่าอังกฤษได้ใช้แล้ว ได้ประโยชน์ดีมากในการสงครามนี้ ลูกเสืออังกฤษจับคนลักลอบสอดแนมของเยอรมันในเมืองอังกฤษได้หลายคน กระทรวงทหารบกจึงออกประกาศรับรองคณะลูกเสือเป็นคณะผู้ช่วยพลรบคณะหนึ่ง
4. ช่วยระวังรักษาการติดต่อ เช่น สายโทรเลข สะพานไฟและทางรถไฟ เป็นต้น ซึ่งทั้งประเทศอังกฤษ และ ฝรั่งเศส ใช้ลูกเสือในงานสงครามปีนี้
5. ช่วยคุมเสบียงส่งฐานทัพ กิจนี้ฝรั่งเศส ได้ใช้ลูกเสือกระทำอยู่โดยมาก นับว่าเป็นประโยชน์ เพราะไม่ต้องถอนกำลังพลรบไปในทางที่ห่างไกลสนามรบ
6. ช่วยรักษาความสงบภายในเมืองใหญ่ๆ กิจนี้ลูกเสือทั้งอังกฤษและฝรั่งเศสได้แสดงให้เห็นปรากฏแล้วว่าสามารถทำได้ดี เช่น ที่ปารีส เมื่อก่อนจะเกิดสงครามหน่วยหนึ่ง ลูกเสือฝรั่งเศสประมาณ 40 คน ได้ต่อสู้กับพวก “อะบิช” (คนจรจัด) 100 กว่าคนซึ่งมีปืนพกใช้ยิงและถือไม้กับขว้าง

ก่อนนี้ พวกลูกเสือใช้พลองเข้ารุกไล่ ตีพวกจรจัดเจ็บถึงต้องเข้าโรงพยาบาล 2 หรือ 3 คน หัวแตก อีกหลายคน นอกนั้นหนีไป

7. ช่วยในการปฐมพยาบาลคนถูกอาวุธ และคนไข้ คือ ช่วยห้ามเลือดและวิ่งเต้นต่าง ๆ กิจเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ลูกเสือสามารถจะทำได้ และเป็นสิ่งที่ลูกเสือไทยเราจะเตรียมตัวไว้พร้อมที่จะทำ เพื่อเป็นประโยชน์และเพื่อกล่าวได้ว่า ถึงยังเป็นเด็กก็ได้ทำการช่วยเหลือบ้านเมือง

กองลูกเสือกองแรกของประเทศไทย ได้ตั้งขึ้นที่โรงเรียนมหาดเล็กหลวง(โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยในปัจจุบัน)พระองค์ทรงได้เอาเป็นพระราชธุระ ในการอบรมสั่งสอนตลอดจนการดำเนินการทั่วไปของกองลูกเสือนี้โดยตรง ทั้งนี้เพื่อทรงหวังจะให้ เป็นแบบอย่างสำหรับโรงเรียนอื่นๆหรือสถานที่ต่างๆ ที่มีความประสงค์จะตั้งกองลูกเสือขึ้น จะได้เป็นแบบอย่างต่อไปกองลูกเสือนี้จึงได้นามว่า “กองลูกเสือกรุงเทพฯที่ 1” ผู้ที่เป็นลูกเสือคนแรก คือ นายชีพน์ บุณนาท เพราะสามารถกล่าวคำปฏิญาณได้เป็นคนแรก

ครั้นต่อมา เมื่อวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2454 ได้พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้กองลูกเสือ1 ได้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ สโมสรสถานเสือป่า และได้สอบข้อวิชาลูกเสือตามแบบที่ทรงพระราชนิพนธ์ไว้สำหรับสั่งสอนเสือป่าและลูกเสือ และได้ทรงพระราชทานนามกองลูกเสือมหาดเล็กหลวง ซึ่งเป็นกองแรกในประเทศไทยนี้ว่า “กองลูกเสือหลวง”

กิจการลูกเสือก็ได้แพร่หลายไปทั่ว กรมศึกษาธิการ กระทรวงธรรมการ(ในสมัยนั้น)จึงได้เริ่มฝึกฝนผู้ที่จะเป็นผู้กำกับและรองผู้กำกับ จนมีจำนวนมากขึ้น จึงสามารถนำไปสั่งสอนอบรมนักเรียนให้มีความรู้ในวิชาลูกเสือมากขึ้น จากการนี้เอง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ตั้งกองลูกเสือเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ต่อมาพระองค์จึงทรงให้ตั้งกองฝึกหัดผู้กำกับลูกเสือขึ้นในบริเวณสโมสรคณะเสือป่า ณ พระราชวังดุสิต สำหรับเป็นนักศึกษาวิชาผู้กำกับลูกเสือ โดยกำหนดเวลาเรียน 2 เดือนเต็ม เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เดือน พฤศจิกายน เป็นต้นไปจนถึงวันที่ 31 เดือน ธันวาคม เสมอไปทุกปี เมื่อนักเรียนผู้ใดศึกษาครบหลักสูตร และสอบไล่ได้ตามหลักสูตร ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานใบประกาศนียบัตรเป็นสำคัญหลังจากที่กองลูกเสือไทยได้กำเนิดขึ้นประมาณ 6 - 7 เดือน ข้าราชการไทยก็แพร่สะพัดไปยังประเทศต่างๆว่าพระเจ้าแผ่นดินไทยทรงใฝ่พระทัยในกิจการลูกเสือเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุนี้ มิสเตอร์ซิดนีย์ ริเชส ผู้กำกับกองลูกเสือที่ 4 กรุงลอนดอน จึงได้มีหนังสือกราบบังคมทูลพระกรุณาขออัญเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้เป็นองค์อุปถัมภ์ และได้ขอพระราชทานนามกองลูกเสือนี้ว่า “กองลูกเสือรักษาพระองค์พระเจ้าแผ่นดินสยาม” (The King Of Siam's Own Boy Scout Group) พระองค์ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตามที่ขอมา และให้กองลูกเสืออังกฤษกองนี้ ติดเครื่องหมายธงชาติสีแดง เครื่องหมายข้างเผือกอยู่ตรงกลางที่แขนเสื้อทั้งสองข้าง ซึ่งกองลูกเสือกองนี้ยังปรากฏอยู่ตราบนั้ทุกวันนี้

ต่อมาการฝึกอบรมลูกเสือได้ผลดีเป็นอย่างยิ่ง พระองค์ทรงให้มีพิธีเข้าประจำกองลูกเสือครั้งแรก ในวันที่ 3 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2454 โดยให้ลูกเสือหลวงที่สอบไล่ได้แล้วนั้นเข้ากระทำการพิธีประจำกองต่อหน้าพระที่นั่ง ณ พระที่นั่งอภิเศกดุสิต ในพิธีนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้กองลูกเสือ

ต่างๆที่มีอยู่ในกรุงเทพฯในเวลานั้น เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทด้วยเพื่อศึกษาพิธีประจำกองด้วย เมื่อลูกเสือได้ทำพิธีเข้าประจำกองกันบ้างแล้ว จึงทรงพระราชทานธงประจำกองเพื่อรักษาไว้ต่างพระองค์ตามลำดับ กองลูกเสือหลวงได้รับพระราชทานธง เป็นกองแรกในปีพ.ศ. 2457 และได้ทรงพระราชทานให้กองลูกเสือต่างๆในโอกาสอันสมควร เช่น การเสด็จหัวเมืองต่างๆ เป็นต้น ธงที่พระราชทานให้กองลูกเสือนี้นี้มีรูปร่างลักษณะแตกต่างกันสุดแต่ทรงจะคิดขึ้น พระราชทานให้ตามความเหมาะสมของแต่ละมณฑล

ในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2457 พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวลูกเสือให้เปลี่ยนแปลงใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับสมัยต่อมาในวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2459 ได้ทรงมีประกาศพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ลูกเสือมณฑลปัตตานีใช้หมวกกลมแบบมลายู ด้วยเหตุผลว่าเนื่องจากลูกเสือในมณฑลปัตตานีนี้ เป็นบุตรหลานชาวมลายู ซึ่งนับถือศาสนาอิสลาม จึงทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้กองลูกเสือมณฑลปัตตานีใช้หมวกสักหลาด หรือกำมะหยี่ดำชนิดกลมแบบหมวกมลายูเป็นพิเศษ

ต่อมาในปีพุทธศักราช 2461 พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออกข้อบังคับลักษณะการปกครองลูกเสือ พุทธศักราช 2461 เสียใหม่ เพราะข้อบังคับลักษณะการปกครองลูกเสือพุทธศักราช 2554 นั้น ได้มีการแก้ไขหลายครั้ง ทำให้มีการกระจายอยู่ สมควรที่จะทำการรวบรวมเพื่อให้เกิดความเรียบร้อยขึ้น โดยทรงมีพระปรีชาญาณและพระราชดำริว่า “พลเมืองทุกเพศทุกวัยย่อมเป็นทรัพยากรของชาติ เมื่อชาติเจริญก็ย่อมจะเจริญด้วยกัน และเมื่อชาติพินาศล่มจมใครเล่าจะอยู่ได้” ด้วยเหตุนี้เองภายหลังจากนั้นได้ทรงสถาปนาการลูกเสือขึ้นเป็นหลักฐานแล้ว ยังทรงเตรียมสถาปนา “เนตรนารี” (Girl Guide) หรือเรียกกันว่า “ลูกเสือหญิง” ขึ้นมาด้วย เพื่อให้เป็นสิ่งที่คู่กับลูกเสือ ซึ่งได้ตั้งขึ้นเรียบร้อยแล้วสำหรับเด็กชาย ยังขาดอยู่แต่เด็กหญิงเท่านั้น จึงทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้มีการฝึกฝนแบบเดียวกันให้กับเด็กหญิงบ้าง เพื่อความสมบูรณ์แห่งทรัพยากรดังกล่าว พระองค์จึงทรงมอบให้พระยาไพศาล ศิลปะศาสตร์ ไปร่างกฎหมายไว้ การร่างกฎระเบียบต่างๆเสร็จเรียบร้อยแล้วยังไม่ทันประกาศพระองค์ก็ทรงสวรรคตเสียก่อน

ปีพ.ศ. 2463 ได้มีการจัดการงานชุมนุมลูกเสือโลกขึ้นเป็นครั้งแรก ณ โอลิมเปีย กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ โดยทรงพระราชกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คัดเลือกเอนักเรียนจากกระทรวงธรรมการ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในประเทศอังกฤษเป็นผู้แทน คือนายสวัสดิ์ สุมิตร นายศิริ หัพพานนท์ นายสง เทพาสิต และนายสิริ แก้วโกเมน

ในปี พ.ศ. 2466 คณะลูกเสือไทยก็ได้เข้าสมัครเป็นสมาชิกของคณะลูกเสือโลกซึ่งในขณะนั้นมีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 31 ประเทศ และทั้ง 31 ประเทศที่เข้ามาเป็นสมาชิกรุ่นแรก ถือว่าเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้ง (Foundation Member)

ปีพ.ศ. 2467 ส่งผู้แทนลูกเสือไทย 10 คน ไปร่วมการประชุมชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 2 ณ ประเทศเดนมาร์ก โดยมีพระยาภรตราชา ผู้ดูแลนักเรียนไทยในประเทศอังกฤษเป็นหัวหน้าคณะส่วนผู้แทนของลูกเสือไทยอีก 9 คน เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในประเทศอังกฤษ คือ นายประเวศ จันทนยัง

นายปุ่น มีไผ่แก้ว นายสวัสดิ์ สุมิตร นายเล็ก สุมิตร นายนารถ โพธิประสาธ ม.ล.พันธุ์ ศิริวงศ์ ณ อยุธยา นายทวี บุญยเกตุ นายศิริ หัพนานนท์และนาย วงศ์ กุลพงศ์

ในปีเดียวกันนี้ ในฐานะที่พระองค์ทรงดำรงอยู่ในราชสมบัติมาจะครบ 15 ปี ในปี พ.ศ. 2468 จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้เตรียมจัดงานพระราชพิธีเฉลิมฉลองขึ้นเป็นการสมโภชสิริราชสมบัติเสมอด้วย พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 พร้อมกันนั้น ก็ได้โปรดเกล้าฯ ให้เตรียมจัดงานสยามรัฐพิพิธภัณฑ์ขึ้น ที่สวนลุมพินีด้วย ในการเตรียมการสมโภชนี้ได้ทรงพระโปรดเกล้าฯให้เจ้าพระยาธรรมาธิราช เป็นผู้อำนวยการและพระยาไพศาลศิลปศาสตร์ เป็นเลขานุการ การจัดงานชุมนุมลูกเสือได้มีการเตรียมการไว้ทุกอย่างพร้อมหมดแล้ว ได้มีการประกาศการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งแรก และข้อกำหนดต่างๆไว้อย่างพร้อมมูล แต่แล้วในวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2468 เหตุการณ์มหาวิปโยคก็ได้บังเกิดขึ้นอย่างไม่มีใครคาดคิดมาก่อน พระองค์ทรงมีพระอาการประชวรด้วยพระโรคเกี่ยวกับพระอัมตะ(ไส้ติ่ง) ซึ่งแพทย์หลวงคาดว่าพระอาการจะไม่หนัก ซึ่งขณะนั้นพระองค์มีพระชนมายุเพียง 45 พรรษาเท่านั้น แต่ก็เสด็จสวรรคาลัยโดยฉับพลัน อันเป็นผลให้งานต่างๆที่เตรียมไว้ต้องหยุดชะงักงันในบัดดล งานชุมนุมลูกเสือครั้งแรกจึงต้องหยุดชะงักไปด้วยโดยปริยาย

2.2 การลูกเสือไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว(รัชกาลที่ 7)

เมื่อพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสวรรคตลงทำให้ตำแหน่งสภานายกสภากรรมการกลางได้ว่างลง และคณะกรรมการสภากรรมการกลางจัดการลูกเสือ จึงนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาขออัญเชิญให้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ขออัญเชิญให้ทรงรับตำแหน่งนายกสภากรรมการกลาง ก็ปรากฏว่าได้รับพระมหากรุณาธิคุณทรงรับตำแหน่ง ทำให้ความก้าวหน้าของการลูกเสือไทย จึงก้าวหน้าไปอย่างไม่หยุดยั้ง ใน พ.ศ. 2468 ผู้อำนวยการสมาคมลูกเสือนานาชาติได้แจ้งไปยังคณะลูกเสือไทยว่า คณะลูกเสืออังกฤษจะจัดให้มีการประชุมในเรื่องเกี่ยวกับการลูกเสือรุ่นใหญ่ (Rover) ขึ้น ณ กรุงลอนดอน พระองค์ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้คัดเลือกนักเรียน 2 คน ไปร่วมประชุม คือ นายปุ่น มีไผ่แก้ว กับนายประเวศ จันทนยิ่งยง ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ประเทศอังกฤษ เป็นผู้เข้าร่วมประชุม

ในคราวชุมนุมลูกเสือนานาชาติ ณ เมืองคันทันเดอร์สแตก ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ระหว่างวันที่ 22-28 สิงหาคม พ.ศ. 2469 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯคัดเลือกนักเรียนไทยที่กำลังศึกษาอยู่ที่ประเทศอังกฤษ ซึ่งเคยเป็นรองผู้กำกับหรือนายหมู่ลูกเสือเอกแล้วไปเข้าร่วมประชุมครั้งนี้ และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้นักเรียนฝึกหัดวิชาผู้กำกับ (Scoutmaster's Training Course) ด้วย ซึ่งมีผู้ได้รับการคัดเลือกคือ นายสวัสดิ์ สุมิตร นายทวี บุญยหลง นายประเวศ จันทนยิ่งยง นายปุ่น มีไผ่แก้ว นายศิริ หัพนานนท์ นายกี ศุนวดี นายเชิน สุนทรวิจารย์ และนายจรัส บุณนาค เนื่องมาจากการเตรียมการจัดการลูกเสือแห่งชาติครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 6 ได้หยุดชะงักลงอย่างฉับพลัน เนื่องมาจากเหตุมหาวิปโยคดังนั้นในปี พ.ศ. 2470

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงให้มีการจัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติขึ้นในงานพระราชพิธีฉัตรมงคลในปลายปี พ.ศ. 2470 โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้จัดงานชุมนุมขึ้นระหว่างวันที่ 26 เดือนกุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 3 เดือนมีนาคม ซึ่งการชุมนุมลูกเสือครั้งนี้มีลูกเสือเข้าร่วมชุมนุมรวมทั้งสิ้น 14 มณฑลด้วยกัน โดยมีการจัดที่พระราชอุทยานสราญรมย์เกล้าฯ กำหนดให้มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ(ซึ่งในเวลานั้นใช้คำว่า“แห่งสยาม”) ซึ่งพระยาไพศาลศิลปศาสตร์ ดำรงตำแหน่งสนองพระเดชพระคุณมาเป็นเวลาช้านาน นับแต่รัชสมัยสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และได้สร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรืองให้แก่วงการของลูกเสือไทยเป็นอเนกประการนั้น ครั้นมาในตอนนี้ได้ทรงพระกรุณาเกล้าฯ ให้ย้ายพระยาไพศาลศิลปศาสตร์ จากกระทรวงธรรมการ ไปรับราชการด้านกระทรวงมหาดไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัติ (ต่อมาคือพระวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยลาภพฤฒิยากร) เสนาบดีกระทรวงธรรมการในขณะนั้นทรงเข้ารับหน้าที่นี้แทน ตั้งแต่วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ.2472 เป็นต้นมา

ต่อมาสภาการณการกลางต้องการที่จะให้มีการปรับปรุงกิจการลูกเสือ ให้มีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้นจึงได้จัดให้มีการอบรมวิชาผู้กำกับขึ้น ณ สมาคม (เดิมตั้งอยู่ในบริเวณสวนกุหลาบวิทยาลัย)ระหว่างวันที่ 29 สิงหาคม ถึงวันที่ 4 กันยายน พ.ศ. 2472 และในปีพ.ศ. 2473 จึงได้มีการจัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 2 ขึ้น โดยกำหนดไว้ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2473 ซึ่งได้มีการจัดขึ้นที่พระราชอุทยานสราญรมย์ เช่นเดิม ซึ่งตรงกับอภิรักษ์ิตสมัยคล้ายวันพระบรมราชสมภพแห่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว การชุมนุมครั้งนี้ลูกเสือญี่ปุ่นได้มาร่วมชุมนุมด้วยจำนวน 22 คน เมื่อเสร็จสิ้นงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ 2 นี้ ซึ่งได้ผลดีเป็นอย่างยิ่ง และเพื่อให้กิจการลูกเสือมีความเจริญยิ่งขึ้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสถานที่ในบริเวณพระรามราชนิเวศน์ จังหวัดเพชรบุรี(พระราชวังบ้านปืน) เป็นสถานที่อบรม โดยจัดขึ้นทุกปีและใช้ในช่วงหยุดภาคเรียนฤดูร้อน 2 เดือน ในการอบรม ประเทศไทยได้เกิดการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 เป็นผลให้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สภานายกกรรมการกลางจัดการลูกเสือแห่งชาติ ต้องสละราชสมบัติในกาลต่อมา ทำให้กิจการลูกเสือไทยที่พระองค์ทรงเกื้อกูลต่างพลอยซบเซาไปด้วย ประกอบกับพระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าธานีนิวัติ ได้ทรงลาออกไปเนื่องจากต้องทรงพ้นจากตำแหน่งเสนาบดีของกระทรวงธรรมการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาประมวฬวิชาพูล (วงศ์ บุญหลง) เข้ารับหน้าที่แทน เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2475 แต่ดำรงตำแหน่งอยู่เพียงปีเศษ ก็กราบถวายบังคมทูลลาออก เนื่องจากต้องย้ายตำแหน่งหน้าที่จากตำแหน่งเดิม จึงโปรดเกล้าฯให้พระยาปริยานุสาศน์ (เสริม ปันยารชุน) ดำรงตำแหน่งแทน แต่อยู่ในตำแหน่งไม่กี่ปีก็ต้องกราบทูลลาออกอีก เนื่องจากมีอาการเจ็บป่วยจึงทรงโปรดเกล้าฯให้พระยาประมวฬวิชาพูล กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งอิกวาระหนึ่ง จนกระทั่งได้โปรดเกล้าฯ ให้ น.ท.หลวงศุภชลาศัย (ยศ ขณะนั้น) เป็นอธิบดีกรมพลศึกษาเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2477 ตำแหน่งอุปนายกสภาการณการการจัดการลูกเสือแห่งชาติ จึงตกมาอยู่แก่อธิบดีกรมพลศึกษา นับตั้งแต่บัดนั้น

ความผวนผันทางการเมืองหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองยังไม่มีที่สิ้นสุด ทั้งนี้เนื่องจาก ได้มีการปฏิวัติเกิดขึ้น เรียกว่า “กบฏบวรเดช” การปฏิวัติครั้งนี้ปรากฏว่า ลูกเสือได้เข้าช่วยฝ่าย ราชการทหารอย่างกล้าหาญ จนได้รับคำชมเชยจากฝ่ายทหารเป็นอันมาก และในระหว่างที่มีความ ผันผวนทางการเมืองอยู่นี้ ได้มีการประกาศในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินฉบับ ใหม่ด้วยซึ่งมีผลทำให้มีการแก้ไขข้อบังคับลักษณะปกครองลูกเสือ พุทธศักราช 2461 ไปด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินนั่นเอง โดยให้มีการยุบสภา กรรมการจัดการลูกเสือมณฑลและให้มีคณะกรรมการจัดการลูกเสือจังหวัดขึ้น โดยขึ้นตรงต่อสภา กรรมการกลาง จัดการลูกเสือและให้มีคณะกรรมการจัดการลูกเสืออำเภอขึ้น โดยขึ้นตรงต่อ คณะกรรมการจัดการลูกเสือจังหวัด ทำหน้าที่บริหารกิจการลูกเสือจังหวัดและอำเภอขึ้น โดยขึ้น ตรงต่อคณะกรรมการจัดการลูกเสือจังหวัด ทำหน้าที่บริหารกิจการลูกเสือจังหวัดและอำเภอด้วยใน ขณะเดียวกันได้มีการจัดรูปแบบการบริหารราชการของกระทรวงธรรมการเสียใหม่ ทำให้มีกรมใหม่ เกิดขึ้นคือ กรมพลศึกษา และกรมพลศึกษาได้มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็นกองต่างๆโดยมีกอง ลูกเสือสังกัดอยู่ในกรมพลศึกษาด้วย การลูกเสือไทยจึงอยู่ในความรับผิดชอบของกรมพลศึกษา นับตั้งแต่นั้นมา

เนื่องด้วยรัฐบาลในสมัยนั้น ได้มีนโยบายที่จะมีการฝึกหัดวิชาทหารแก่นักเรียน ดังนั้น กระทรวงธรรมการ จึงได้ออกระเบียบว่าด้วยนักเรียนที่จะเข้าสมัครเข้ารับการฝึกอบรมวิชาทหาร ได้ นั้น “จะต้องสอบวิชาเอกได้แล้วและยังเป็นลูกเสือประจำกองอยู่” แสดงให้เห็นว่าช่วงระยะนี้กิจการ ลูกเสือได้รับความเอาใจใส่จากรัฐบาลเป็นอย่างดี ทั้งนี้เป็นผลสะท้อนมาจากการที่ลูกเสือได้ช่วย ปราบจลาจล ทำให้รัฐบาลได้เห็นความสำคัญของลูกเสือเป็นอย่างดี

กิจการลูกเสือของไทยในยุคภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้มีลูกเสือเกิดขึ้นอีก หนึ่งเหล่า คือ เหล่าสมุทรเสนา โดยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริว่าเป็น สมควรที่จะจัดการฝึกอบรม และอบรมเด็กที่มีภูมิสำเนาอยู่ในท้องถิ่นที่สมควรมีความรู้ ความสามารถในการว่ายน้ำทางทะเล หรือในท้องถิ่นที่มีการคมนาคมทางน้ำติดต่อกับทะเล ก็ให้ตั้ง กองลูกเสือเหล่าเสนาได้ ลูกเสือสมุทรเสนานี้มิใช่เป็นของใหม่อันใด ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็ได้มีการฝึกฝนอบรมกันขึ้นตามจังหวัดชายทะเลมาแล้ว โดยเลียนแบบ จาก “กองเสือน้ำรักษาพระองค์” แต่ทว่าในครั้งนั้นยังมิได้แยกหน่วย ประเภท หลักสูตร และการ ฝึกอบรมตลอดจนเครื่องแบบต่างกันแต่อย่างใด คงใช้วิธีการฝึกรวมๆกันไปในหน่วยของลูกเสือ เสนาเองหลังจากที่มีการประกาศตั้งกองลูกเสือสมุทรเสนาได้เพียง 7 วัน พระบาทสมเด็จพระ ปกเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ทรงสละราชสมบัติ ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ. ศ. 2477 เป็นต้นไป

2.3 การลูกเสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ 8

เมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 ทรงสละราชสมบัติแล้ว พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ก็ได้เสด็จขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติสืบสนองตามกฎ

มณฑลยี่สิบห้าว่าด้วยการสืบสันตติวงศ์ต่อมา เป็นรัชกาลที่ 8 แห่งราชวงศ์จักรี ขณะนั้นพระองค์ยังทรงพระเยาว์มาก มีพระชนมายุเพียง 9 พรรษาและกำลังประทับศึกษาวิชาการอยู่ ณ ต่างประเทศ จึงต้องมีคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ บริหารราชการแผ่นดินในพระปรมาภิไธย การลูกเสือในยุคประชาธิปไตย ที่เริ่มต้นเป็นยุคแห่งความซบเซาของลูกเสือเป็นอันมาก ทั้งนี้เกิดจากวิกฤติการณ์ทางการเมือง ทั้งภายนอกและภายใน วิกฤติการณ์ภายในนั้นได้ เกิดข้อขัดแย้งทั้งในฝ่ายสถาบันบริหารและสถาบันนิติบัญญัติจนถึงกับต้องยึดสภาเปลี่ยนรัฐบาลใหม่หลายครั้ง วิกฤติการณ์ภายนอกเกิดจากลัทธิเผด็จได้คุกคามสันติภาพของโลกโดยทั่วไปในที่สุดก็เกิดสงครามโลกขึ้น ในปี พ.ศ. 2482 ประเทศไทยก็ได้เกิดกรณีพิพาทเรื่องดินแดนอินโดจีนของฝรั่งเศสขึ้นอีก จนถึงขั้นปะทะกันเป็นสงครามที่มีประกาศ แต่พอเรื่องสงบลงประเทศญี่ปุ่นก็จู่โจมสงครามทางด้านเอเชียบูรพาขึ้นมา เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2484 สงครามได้ลุกลามมาถึงประเทศไทยด้วย

วิกฤติการณ์นี้ มีผลกระทบถึงกิจการลูกเสือไทยเป็นอันมาก เพราะรัฐบาลได้หันหน้าไปสนใจด้านความมั่นคงของประเทศที่สำคัญกว่าและเมื่อสงครามเกิดขึ้น ก็มีผลกระทบให้คู่สงครามตัดความสัมพันธ์ทางการทูตด้วย เป็นผลให้ความสัมพันธ์ของกิจการลูกเสือนานาชาติต้องหยุดชะงักไป ประกอบด้วยรัฐบาลในสมัยนั้น ได้จัดมีการตั้งยุวชนทหารขึ้นมาซ้อนกับกิจการของลูกเสือ ทั้งนี้เพื่อใช้ประโยชน์ในการรับสถานการณ์คับขันของโลก ซึ่งทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลให้การลูกเสือประสบกับความซบเซาเป็นอันมาก จนถึงที่สุดก็ถึงกับยุบลงกลายเป็นหน่วยงานหนึ่งขององค์การยุวชนทหาร เมื่อปี พ.ศ. 2486 เป็นการสิ้นสุดสมัยของรัชกาลที่ 8 แล้ว กิจการลูกเสือนับตั้งแต่องค์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2454 ยังไม่เคยมีดวงตราเป็นสัญลักษณ์ประจำคณะ คงใช้เครื่องหมายเป็นรูปเสือตัวเล็กๆ ให้ทำกำลังย่างเดินยกเท้าข้างขวาข้างหนึ่ง อยู่ภายในวงกลมธรรมดาบ้าง เป็นรูปหน้าเสือเฉยๆบ้าง ที่ก็มีคำขวัญว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์” อยู่ภายใต้หน้าเสือซึ่งเครื่องหมายเหล่านี้เคยใช้ในราชการเสือป่ามาก่อน ครั้งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาลูกเสือขึ้นจึงได้ใช้ร่วมกันเรื่อยมา ในฐานะที่ลูกเสือเป็นส่วนหนึ่งของลูกเสือป่า แต่มิได้มีการประกาศเป็นทางราชการไว้ แต่เมื่อมีความจำเป็นที่ต้องมีตราประทับลูกเสือแห่งชาติ เพราะสถาบันต่างๆ ที่เป็นราชการ ต่างก็มีตราประจำคณะของตนด้วยกันทั้งสิ้น และลูกเสือต่างประเทศทั่วโลกก็มีดวงตราเป็นเอกลักษณ์ของตนทั้งสิ้น เพื่อให้เข้ากับหลักสากลและสอดคล้องกับการลูกเสือนานาชาติ จึงจำเป็นต้องมีตราคณะลูกเสือแห่งชาติขึ้น โดยตราคณะลูกเสือแห่งชาติมีรูปเพอร์ เดล ลีร์ กับรูปหน้าเสือประกอบกันและมีตัวอักษรจารึกภายใต้ว่า “เสียชีพอย่าเสียสัตย์”

กิจการลูกเสือมาบรรจบในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2497 ครบ 25 ปี ทางสภากรรมการกลางในขณะนั้นไม่สามารถจะจัดงานสมโภชเฉลิมฉลองให้ใหญ่โตได้ การจัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติก็ไม่สามารถจะจัดได้ ทั้งนี้เพราะเหตุการณ์ต่างๆ บังคับอยู่ อุปนายกสภากรรมการกลางจึงได้มีการจัดโครงการที่จะสร้างพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทยขึ้น โดยจะอัญเชิญประดิษฐานไว้ ณ สนามกีฬาแห่งชาติ เพื่อแสดงความกตัญญูกตเวทิตาตอบแทนแด่พระองค์พระผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย แต่ต่อมาทางสำนักนายกรัฐมนตรี

ได้ประกาศสร้างพระบรมรูปเช่นเดียวกัน จึงได้มีการยุบรวมสร้างเป็นองค์เดียวกัน ประดิษฐานอยู่ที่หน้าสวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร จวบจนทุกวันนี้ ด้วยเหตุผลที่ว่า เนื่องจากระบบการปกครองในปัจจุบัน เป็นประชาธิปไตยแล้ว ประกอบลักษณะข้อบังคับการปกครองลูกเสือ พ.ศ. 2461 ได้ใช้มาเป็นเวลานานแล้ว และมีการแก้ไขเพิ่มเติมกันอีกหลายครั้ง ด้วยเหตุดังกล่าวจึงได้มีการออกพระพระราชบัญญัติลูกเสือพุทธศักราช 2482 ขึ้น ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติฉบับแรกของลูกเสือ ในระบอบประชาธิปไตยที่เป็นตอนสำคัญคือ “ให้ลูกเสือแห่งชาติมีสภาพเป็นนิติบุคคล” และในปีเดียวกันนี้ “เสือป่า” ซึ่งได้มีอันหยุดชะงักไปเพราะไม่มีใครเอาใจใส่บำรุง หลังจากที่รัชกาลที่ 6 ทรงสวรรคตแล้ว และไม่ได้มีการประกาศยกเลิกกิจการนี้ในทีเดียวด้วยเหตุผลนี้รัฐบาลจึงได้ออกพระราชบัญญัติให้ทรัพย์สินกองเสือป่าตกเป็นของคณะลูกเสือแห่งชาติ จึงมีผลเท่ากับเป็นการประกาศเลิกล้มกองเสือป่าให้สิ้นภาวะไปโดยปริยาย จะเห็นได้ว่ากิจการลูกเสือในสมัยรัชกาลที่ 8 มีการชบเซาเป็นอันมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากวิกฤติการณ์หลาย ๆ ด้านด้วยกันจวบจนสิ้นรัชกาลพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ซึ่งถูกลอบปลงพระชนม์ ณ พระที่นั่งบรมพิมาน เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2489 เวลา 9.00 น.

2.4 การลูกเสือในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ 9)

ครั้นถึงรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช การลูกเสือได้เริ่มมีการฟื้นฟูขึ้นใหม่อีกครั้ง และเพื่อให้กิจการลูกเสือได้ดำเนินการต่อไป จึงได้มีการออกพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2490 อีกฉบับหนึ่ง ซึ่งมีหลักการคล้ายพระราชบัญญัติลูกเสือฉบับปี พ.ศ. 2482 แต่มีสาระสำคัญเพิ่มขึ้น คือ “กำหนดให้พระมหากษัตริย์ ทรงดำรงตำแหน่งบรมราชูปถัมภ์คณะลูกเสือแห่งชาติ” และได้โอนทรัพย์สินของลูกเสือซึ่งตกเป็นขององค์রক্ষণทหาร กลับมาเป็นของลูกเสือแห่งชาติอย่างเดิม ซึ่งเท่ากับองค์রক্ষণทหารแห่งชาติ ต้องสลายตัวไปด้วยตามพระราชบัญญัตินี้

เนื่องจากการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งเคยได้จัดมาแล้ว 2 ครั้ง แต่ต้องมีอันหยุดชะงักไปเนื่องด้วยวิกฤติการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเว้นว่างไปถึง 24 ปีเต็ม ทางราชการจึงได้กำหนดให้มีการจัดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติครั้งที่ 3 ขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ในระหว่างวันที่ 20-26 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2497 ณ กรีฑาสถานแห่งชาติและในการออกพระราชบัญญัติพุทธศักราช 2490 นี้ ยังกำหนดให้เหรียญลูกเสือ 2 ชนิด คือ เหรียญลูกเสือสรรเสริญและเหรียญลูกเสือสดุดี เหรียญลูกเสือสรรเสริญมีการแบ่งเป็น 3 ชั้น คือชั้นที่ 1 ชั้นที่ 2 และ ชั้นที่ 3 โดยถือเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดหนึ่ง สำหรับพระราชทานแก่ลูกเสือผู้มีความดีความชอบที่ได้บำเหน็จไว้เป็นชั้นๆ ไป เหรียญลูกเสือสดุดีมีชั้นเดียว โดยถือเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์อีกชนิดหนึ่ง สำหรับพระราชทานให้แก่ผู้มีความดีความชอบตามที่ได้อำนาจไว้ กิจการลูกเสือในสมัยรัชกาลนี้ได้รับความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก และแพร่ขยายไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในโรงเรียนและประชาชน ในปี พ.ศ. 2507 รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 เพิ่มขึ้นอีก 1 ฉบับ เพื่อปรับปรุงกฎหมายที่ว่าด้วยลูกเสือให้ทันสมัยและเหตุการณ์โดยมีหลักการสำคัญคือ

มาตรา 5 ให้คณะลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วยบรรดาลูกเสือทั้งปวง ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้ตรวจการลูกเสือ กรรมการลูกเสือ และเจ้าหน้าที่ลูกเสือ

มาตรา 8 พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ

ต่อมาปี 2509 ได้มีการออกพระราชบัญญัติลูกเสือ(ฉบับที่ 2)อีกฉบับโดยมีหลักการที่สำคัญแก้ไขมาตรา 43 พระราชบัญญัติลูกเสือฉบับแรก

ในปี พ.ศ. 2528 ได้มีการออกพระราชบัญญัติลูกเสือ(ฉบับที่ 3) ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลักการหลายประการด้วยกันรวมทั้งได้กำหนดเหรียญลูกเสือแบ่งออกเป็น 3 ชั้นด้วย

ในปีพ.ศ. 2530 ได้มีการออกพระราชบัญญัติลูกเสือ(ฉบับที่ 4) อีกชั้นด้วย 1 ฉบับโดยมีหลักการที่สำคัญ คือกำหนดให้มีเครื่องหมายราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสิริยิ่งรวมกิตติคุณลูกเสือสดุดีชั้นพิเศษเพิ่มขึ้นอีก 1 เหรียญ

นอกจากนี้มีการออกพระราชบัญญัติลูกเสือฉบับต่างๆแล้ว กิจการลูกเสือในสมัยรัชกาลนี้ได้ถึงประชาชนด้วย โดยมีการเปิดการฝึกอบรมลูกเสือชาวบ้านขึ้นด้วย เมื่อวันที่ 9 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2514 ณ หมู่บ้านเหล่ากอหก ตำบลแสงพา กิ่งอำเภอนาแห้ว อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ขึ้นเป็นรุ่นแรกของประเทศไทยด้วย โดยมี พ.ต.ต. สมควร หริกุล ผู้กำกับกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต 4 ในขณะนั้น นาย วิโรจน์ พูลสุข อดีตศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 9 จังหวัดอุดรธานี นาย สมเกียรติ พรหมสาขา ณ สกลนคร ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการพร้อมด้วยวิทยากรจากเขตการศึกษา 9 เป็นผู้ริเริ่มจัดทำหลักสูตรและดำเนินการฝึกอบรม ปรากฏว่าได้ผลดีเป็นอันมากเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทอดพระเนตรการฝึกอบรม เมื่อวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2519 เป็นที่พอพระราชหฤทัยจึงได้ทรงรับกิจการลูกเสือชาวบ้านไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์ตั้งแต่นั้นมา กิจการลูกเสือชาวบ้านได้แพร่ขยายไปทั่วประเทศอย่างรวดเร็ว จนปัจจุบันนี้มีลูกเสือชาวบ้านทั่วประเทศไทยนับเป็นพันๆ รุ่น ด้านวิชาการและการฝึกอบรม ในยุคนี้มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิชาการและฝึกอบรมนับว่ามีความก้าวหน้าไปมากทางด้านการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือทุกประเภท และทุกระดับและการฝึกอบรมของสมาคมลูกเสือโลก ทั้งนี้เพื่อให้เป็นเอกภาพ ทางด้านวิชาการทุกประเทศ ทางด้านการฝึกอบรมลูกเสือได้มีการตั้งกองลูกเสือเหล่าสมุทรและกองลูกเสือเหล่าอากาศเพิ่มขึ้น ได้มีคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการให้นำหลักสูตรวิชาลูกเสือเข้าอยู่ในหลักสูตรของโรงเรียน และมีการจัดตั้งกองลูกเสือวิสามัญขึ้นในโรงเรียน มีการจัดตั้งค่ายลูกเสือระดับจังหวัดและระดับอำเภอทั่วประเทศเพื่อใช้เป็นที่พักฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาและลูกเสือ ด้านกิจกรรมของลูกเสือภายในประเทศได้มีการชุมนุมลูกเสือแห่งชาติหลายครั้ง และเจ้าภาพในการจัดงานชุมนุมลูกเสือแปซิฟิก มีคณะกรรมการบริหารลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือโลก กรรมการบริหารลูกเสือเขตเอเชียแปซิฟิก และมีคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ได้รับเกียรติให้ได้รับเหรียญลูกเสือโลก และศูนย์ฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือนานาชาติแห่งกิลเวลปาร์ค ประเทศอังกฤษ ได้ทูลเกล้าฯถวายเครื่องหมายคุณวุฒิทางลูกเสือชั้นสูงสุดของโลก แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (เครื่องหมายวูดแบดจ์ 4 ท่อน) ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นพระประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ และเป็นเพียง

พระองค์เดียวในโลกที่ได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องหมายนี้ ในด้านกิจกรรมในต่างประเทศได้มีการส่งผู้แทนในการเข้าร่วมชุมนุมลูกเสือโลก การชุมนุมลูกเสือแห่งชาติของประเทศต่างๆ ที่ได้เชิญมา การลูกเสือในยุคนี้จึงนับได้ว่าเป็นยุคที่มีความเจริญก้าวหน้ารุ่งเรืองมากที่สุดกว่าทุกยุค และมีความเจริญรุดหน้าประเทศอื่นๆ อีกหลายประเทศที่เป็นสมาชิกของสมาคมลูกเสือโลก ซึ่งมีทั้งหมด 158 ประเทศ เป็นยุคที่มีความก้าวหน้ากว่าทุกยุคของการลูกเสือไทยในทุกด้าน ทั้งทางด้านอุดมการณ์ ด้านการบริหาร ด้านวิชาการ และด้านกิจกรรม นอกจากนี้กิจกรรมบางอย่างยังมีความก้าวหน้าที่ประเทศอื่นๆ ไม่มีคือ ลูกเสือชาวบ้าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่นำไปให้ประชาชนเกิดความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีความสามัคคีกัน ตลอดจนการรู้จักพัฒนาตนเองและสังคมในชุมชนของตนเองได้ดีเป็นอย่างมาก

3. แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี

สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ให้แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เพื่อให้โรงเรียนเทศบาลในสังกัดทุกโรงเรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2548 : 1-30)

การลูกเสือเป็นขบวนการที่ให้การศึกษแก่เยาวชนโดยถ้วนหน้า ไม่มีการแบ่งแยกและกีดกันในเรื่องเชื้อชาติ ผิวพรรณ วรรณะ ตลอดจนลัทธิทางศาสนาใดๆ ทั้งสิ้น ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของการเมืองและยึดมั่นปฏิบัติตามอุดมการณ์ของผู้ที่ให้การกำเนิดลูกเสือโลก คือ ลอร์ด เบเดน โพเอลล์ (Lord Baden-Powell) อย่างแน่วแน่และมั่นคง วงการศึกษาทั่วโลกถือว่า การลูกเสือเป็นขบวนการที่ให้การศึกษแก่เด็กและเยาวชนในรูปแบบนอกระบบ (Non-Formal Education Movement)

องค์การลูกเสือโลกปัจจุบันมีประเทศสมาชิก จำนวน 153 ประเทศ (เมษายน 2547) กิจการลูกเสือทั่วโลกสามารถดำรงอยู่ได้ด้วยความมีเอกภาพ (Unity) ซึ่งเป็นแกนกลางให้สมาชิกทั่วโลกได้พัฒนากิจการลูกเสือของตนให้มีความเจริญก้าวหน้าไปในทางเดียวกัน ดังนั้นการส่งเสริมให้เยาวชนของชาติเป็นพลเมืองดี ที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองและประเทศชาติ ต้องอาศัยสาระสำคัญของการลูกเสือ

3.1 สาระสำคัญของลูกเสือ

สาระสำคัญของลูกเสือประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 หลักการ(Principle) ได้แก่

3.1.1.1. มีศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจ จงรักภักดีต่อศาสนาที่ตนเคารพนับถือ และพึงปฏิบัติศาสนกิจด้วยความจริง

3.1.1.2 จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์และประเทศชาติของตน พร้อมด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนสันติสุขและสันติภาพ ความเข้าใจที่ดีซึ่งกันและกัน ความร่วมมือซึ่งกันและกัน นับแต่ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับ นานาชาติ

3.1.1.3. เข้าร่วมในการพัฒนาสังคม ยอมรับและให้ความเคารพในเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้อื่นและเพื่อนมนุษย์ทุกคน รวมทั้งการยอมรับและให้ความเคารพในความถูกต้องและความเป็นธรรม ต่อธรรมชาติและสรรพสิ่งทั้งหลายในโลก

3.1.1.4. มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.1.1.5. ลูกเสือทุกคนต้องยึดมั่นในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ ซึ่งบัญญัติไว้ในภาษาของแต่ละประเทศ ตามความเหมาะสมกับวัฒนธรรมของตน โดยยึดถือใจความสำคัญที่ ลอร์ด เบเดน โพเอลล์ ผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลกได้กำหนดไว้ คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือนั้น ต้องได้รับการอนุมัติจากองค์การลูกเสือโลกก่อน จึงจะถือว่าเป็นคำปฏิญาณและกฎที่ถูกต้อง

3.1.2 วัตถุประสงค์ (Purpose)

วัตถุประสงค์ของการลูกเสือ คือ การช่วยให้เยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจและสังคมให้สมบูรณ์อย่างเต็มที่ เพื่อให้เป็นพลเมืองดี ที่มีความรับผิดชอบและเป็นสมาชิกที่ดีของท้องถิ่น ของชาติและชุมชนระหว่างประเทศ ตามที่ธรรมนูญลูกเสือโลกบัญญัติไว้

3.1.3 วิธีการ (Method)

วิธีการของลูกเสือ คือ ระบบการศึกษาด้วยตนเองให้เกิดความก้าวหน้าตามลำดับขั้น โดยอาศัย

3.1.3.1 คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

3.1.3.2 การเรียนรู้ด้วยการกระทำ

3.1.3.3 ระบบหมู่หรือกลุ่มย่อย โดยมีผู้ใหญ่เป็นผู้แนะนำ สั่งสอน ฝึกอบรมให้มีความรับผิดชอบทีละน้อย แล้วเพิ่มความรับผิดชอบให้มากขึ้นตามลำดับอายุ ฝึกให้รู้จักปกครองตนเอง จนเป็นลักษณะนิสัยประจำตัว เพื่อให้มีความสามารถพึ่งตนเองได้ เป็นผู้นำและเป็นผู้ให้ความร่วมมือที่ดี

3.1.3.4 การทดสอบความก้าวหน้าตามลำดับขั้น ปรับระดับของการฝึกอบรมลูกเสือให้สูงขึ้นตามระดับอายุ

3.1.3.5 ระบบเครื่องหมายวิชาพิเศษ(Proficiency Badge System)

3.1.3.6 การจัดทำหลักสูตรของการฝึกอบรมเด็กและวิชาที่เรียน ให้จัดตามความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล

3.1.3.7 การใช้เพลง การเล่น การเล่านิทาน ฯลฯ ประกอบในการฝึกอบรมลูกเสือ

3.1.3.8 พิธีการต่างๆ ในการฝึกอบรมลูกเสือ รวมทั้งรูปแบบลูกเสือตามแบบฉบับที่คณะลูกเสือแห่งชาติกำหนด

3.1.3.9 เน้นเรื่องการใช้ชีวิตกลางแจ้ง ธรรมชาติศึกษา และการชุมนุมรอบกองไฟ ซึ่งถือเป็นหัวใจของกิจกรรมลูกเสือทุกประเภท

3.1.3.10 ประเด็นสำคัญสุดยอดของการฝึกอบรมลูกเสือ คือ เน้นการฝึกทักษะที่เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต เพื่อให้การบริการต่อชุมชน และฝึกให้เยาวชนนิยมใช้ชีวิตกลางแจ้ง ให้สัมผัสธรรมชาติ โดยใช้กิจกรรมกลางแจ้งเป็นส่วนใหญ่

เนื่องจากคณะลูกเสือแห่งชาติ (The National Scout Organization of Thailand : NSOT) ได้จดทะเบียนเป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือโลก เมื่อ พ.ศ.2465 ดังนั้นในฐานะสมาชิกขององค์การลูกเสือโลกจะต้องปฏิบัติตามหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีของลูกเสือตามที่องค์การลูกเสือโลกกำหนดอย่างเคร่งครัด

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมลูกเสือ ในสถานศึกษาจะต้องยึดมั่นในวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ(ฉบับที่3) พ.ศ. 2528 (มาตรา7) และปฏิบัติตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509 ดังนี้

คณะลูกเสือแห่งชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจและศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้าเพื่อความสงบสุขและมั่นคงของประเทศชาติ ตามแนวทางดังต่อไปนี้

- 1) ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟังและพึ่งตนเอง
- 2) ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
- 3) ให้รู้จักบำเพ็ญตน เพื่อสาธารณประโยชน์
- 4) ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่างๆตามความเหมาะสม
- 5) ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณีวัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ

ทั้งนี้โดยไม่เกี่ยวข้องกับลัทธิการเมืองใดๆ

3.2 ประเภทของลูกเสือ

ลูกเสือ(Scout) ได้แก่ เยาวชนชายและหญิง อายุระหว่าง 8-23 ปี ที่รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาลูกเสือ โดยยึดมั่นในหลักการ (Principle) วิธีการ (Method) และวัตถุประสงค์ (Purpose) และวิธีการลูกเสือ (Scouting) โยอุดมการณ์ของลูกเสือ อยู่ที่การปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

เพื่อความสะดวกในการฝึกอบรมและการจัดกิจกรรมของลูกเสือให้บรรลุตามหลักการวิธีการ และวัตถุประสงค์ของการลูกเสือ คณะลูกเสือแห่งชาติจึงได้แบ่งประเภทของลูกเสือออกเป็น 4 ประเภท โดยยึดระดับอายุของเด็กเป็นเกณฑ์และคำนึงพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจของเด็กเป็นพื้นฐานในการจัดหลักสูตรและกิจกรรมในการฝึกอบรม เพื่อให้เหมาะสมกับวัยของเด็กโดยธรรมชาติ คือ

1. ลูกเสือสำรอง (Cub Scout) มีอายุตั้งแต่ 8-11 ปี การฝึกอบรมและกิจกรรมลูกเสือสำรองจะจัดให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยคำนึงถึงพัฒนาทางการร่างกาย และจิตใจ เป็นพื้นฐาน ไม่ว่าเด็กนั้นกำลังเรียนอยู่ชั้นใด ระดับใดก็ตาม จะเป็นนักเรียนอยู่ในโรงเรียนหรือไม่เป็นนักเรียนก็ตาม

2. ลูกเสือสามัญ (Boy Scout) มีอายุตั้งแต่ 11-16 ปี ลูกเสือสามัญเริ่มได้รับการฝึก อบรม ให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น เริ่มใช้ชีวิตกลางแจ้งและการผจญภัย เน้นระบบหมู่และการเป็นผู้นำ รวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์โดยทั่วไป

3. ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (Senior Scout) มีอายุตั้งแต่ 14-18 ปี ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นี้มีความรับผิดชอบสูง การฝึกอบรมและกิจกรรมเน้นเรื่องระบบหมู่และการเป็นผู้นำในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ฝึกการใช้ชีวิตกลางแจ้ง การผจญภัยและทักษะวิชาลูกเสือ ฝึกอบรมความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพตามที่ถนัด รวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นมากขึ้น

4. ลูกเสือวิสามัญ (Rover Scout) มีอายุตั้งแต่ 16-25 ปี ลูกเสือวิสามัญเป็นวัยของคนหนุ่มสาว ดังนั้น การฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญจึงมุ่งที่จะเตรียมให้คนหนุ่มสาวเหล่านี้พร้อมที่จะใช้ชีวิตผู้ใหญ่อย่างถูกต้องและสมบูรณ์แบบ ให้เป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบต่อไป การฝึกอบรมจะเน้น การเป็นผู้นำในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การวางแผนโครงการ และการปฏิบัติงานตามโครงการ ฝึกให้นิยมชีวิตกลางแจ้ง การให้บริการแก่ผู้อื่นและสังคมเป็นชีวิตจิตใจ

ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2528 มาตรา 35 ระบุว่าลูกเสือที่เป็นหญิงอาจใช้ชื่อเรียกว่า เนตรนารี หรือชื่ออื่น ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการบริหารลูกเสือแห่งชาติ และบรรดาคำว่าลูกเสือในพระราชบัญญัตินี้ ให้หมายถึงลูกเสือที่เป็นหญิงด้วย

3.3 การจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี

กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในภาพชีวิตต่างๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคม และวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งกระบวนการลูกเสือ – เนตรนารี เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกำหนดหลักสูตรเป็น 4 ระดับ ระดับละ 3 ช่วงชั้น ดังนี้

ประเภทลูกเสือ	ชั้นเรียน	กิจกรรม	วิชาพิเศษ
ลูกเสือสำรอง	ป.1	เตรียมลูกเสือสำรอง และดวงดาวที่ 1	มี 18 วิชา ใช้วิธีบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้
	ป.2	ดวงดาวที่2	
	ป.3	ดวงดาวที่3	
ลูกเสือสามัญ	ป.4	ลูกเสือตรี	มี 54 วิชา ใช้วิธีการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้
	ป.5	ลูกเสือโท	
	ป.6	ลูกเสือเอก	

ลูกเสือสามัญ รุ่นใหญ่	ม.1	ลูกเสือโลก	มี 76 วิชา เรียนนอกเวลา หรือเรียนในเวลาในภาค เรียนที่ 2
	ม.2	ลูกเสือชั้นพิเศษ	
	ม.3	ลูกเสือหลวง	
ลูกเสือวิสามัญ (เป็นกิจกรรม บังคับ)	ม.4	เตรียมลูกเสือวิสามัญ	มี 11 วิชา ใช้เวลาเรียนใน เวลาตามแต่ละสถานศึกษา เป็นผู้จัด สัปดาห์ละ 2 คาบ
	ม.5	สำรวจตนเอง/เข้าพิธีประจำกอง	
	ม.6	วิชาพิเศษ	

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. หน้า 6.

3.4 การดำเนินการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 24 กำหนดว่า “กระบวนการเรียนรู้ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติได้ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่” จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 24 ดังกล่าว จึงเป็นภาระหน้าที่ที่โรงเรียนและโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนจะต้องมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องเป็นไปในทางเดียวกันกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือก็เช่นเดียวกันผู้บังคับบัญชาลูกเสือเป็นผู้วางแผนขั้นต้น ทั้งเนื้อหา และวิธีการแก่ผู้เรียน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และช่วยชี้แนะแนวทางการแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดังนั้นผู้บังคับบัญชาลูกเสือจึงต้องมีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ดังนี้

3.4.1 การวางแผน หมายถึง การจัดวางโครงการ และแผนปฏิบัติ รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน (วิจิตร ศรีสอาน 2523 : 40-42) ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้อธิบาย ความหมายของการวางแผน คือการคิด หรือการกำหนดทางเลือกในการดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหาไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด อย่างประหยัดและได้ประโยชน์สูงสุด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2528 : 54-55) การดำเนินงานโดยใช้แผนงานจึงมีความสำคัญและทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้บริหารงานได้สะดวก และมีประสิทธิภาพ สามารถวัด

ความสำเร็จของงานได้ อีกทั้งยังช่วยให้การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถปรับปรุงวิธีการทำงานได้ตามความจำเป็น

ลักษณะของแผน จำแนกได้ 3 ประเภท คือ (ทองอินทร์ วงศ์โสธรและธิดิรัตน์ วิศาล เวทย์ 2537 : 18-24)

1. แผนระยะยาว เป็นแผนที่ครอบคลุมระยะยาว 10 - 15 ปี บางครั้งเรียกว่าแผนกลยุทธ์ (Strategic plan) หรือแผนแม่บท (Master plan)

2. แผนระยะกลาง เป็นแผนที่ครอบคลุมระยะเวลา 1 - 3 ปี เป็นแผนที่กำหนดแนวทาง สำหรับผู้บริหารระดับกลางในการนำแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ

3. แผนระยะสั้น บางครั้งเรียกว่าเป็นปฏิบัติการ (Action plan) เป็นแผนซึ่งครอบคลุม ระยะเวลา 1 ปี หรือน้อยกว่า เป็นแผนระดับปฏิบัติการของโรงเรียนหรือองค์การจัดทำขึ้นเพื่อให้ สอดคล้องกับแผนระยะยาวและระยะกลาง

เป็นที่ยอมรับกันว่า การบริหารโดยใช้แผนมีความสำคัญและทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพด้วยเหตุผลต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2528 : 17)

1. เป็นการทำงานที่มีทิศทาง มีจุดหมาย ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ
2. มีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ขั้นตอนของกิจกรรมชัดเจน ทำให้สามารถ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลความสำเร็จของงานได้
3. ใช้เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหาร ผู้คุมนโยบายระดับต่าง ๆ สามารถวินิจฉัย ตัดสินใจ ได้อย่างมีหลักเกณฑ์ถูกต้อง
4. ทำให้ทราบข้อมูล ความเป็นมาในอดีต สถานการณ์ปัจจุบัน และการคาดการณ์ในอนาคต เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการบริหาร การจัดการและการวางแผน
5. สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดและได้ประโยชน์สูงสุด
6. ทำให้เกิดการประสานงานทั้งภายในโรงเรียนเองและกับหน่วยงานภายนอก ทำให้การ ดำเนินงานสอดคล้องกัน ไม่เกิดการซ้ำซ้อน เป็นการย่นระยะเวลาการพัฒนาให้ประสบผลสำเร็จได้ รวดเร็วยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การวางแผนเป็นการกำหนดขั้นตอนรายละเอียดในแต่ละเรื่องอย่างเป็นระบบ เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่เรียกว่า “ กระบวนการวางแผน” กระบวนการดังกล่าวทำให้แผนมี คุณภาพสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4.2 การจัดกิจกรรมลูกเสือ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ในระดับชั้นต่างๆ คือ

ช่วงชั้นที่ 1	ประถมศึกษาปีที่ 1 – 3	ลูกเสือสำรอง
ช่วงชั้นที่ 2	ประถมศึกษาปีที่ 4 – 6	ลูกเสือสามัญ
ช่วงชั้นที่ 3	มัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3	ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
ช่วงชั้นที่ 4	มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6	ลูกเสือวิสามัญ

และ จะต้องดำเนินการตามข้อบังคับของลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและ วิชาพิเศษ พ.ศ. 2509 ดังนี้

3.4.2.1 หน่วยลูกเสือ การจัดการหน่วยลูกเสือโดยปกติจัดเป็นลำดับดังนี้

- 1) กลุ่มลูกเสือ
- 2) กองลูกเสือ
- 3) หมู่ลูกเสือ

3.4.2.2 การเรียกชื่อกลุ่มลูกเสือและกองลูกเสือ

การเรียกชื่อกลุ่มลูกเสือเรียกชื่อตามโรงเรียนหรือสถานที่ที่ตั้งกลุ่มลูกเสือ เช่นตั้งที่ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เรียกว่า “กลุ่มลูกเสือโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย” ถ้ามีหลายกลุ่มก็ ให้เรียกกลุ่มที่ 1, 2, 3 ฯลฯ ของโรงเรียนนั้นๆตามลำดับ

การเรียกชื่อกองลูกเสือ ถ้ามีจำนวนน้อยจะตั้งเพียงกองลูกเสือ ก็ให้เรียกตาม ประเภทและหมายเลขประจำกอง เรียงตั้งแต่หมายเลข 1, 2 , 3 ฯลฯ ตามลำดับ เช่น “กองลูกเสือ สำรองที่1 โรงเรียนอนุบาลปทุมวัน” เป็นต้น

3.4.2.3 การเรียกชื่อหมู่ลูกเสือ

- 1) หมู่ลูกเสือสำรอง เรียงตามสีของหมู่
- 2) หมู่ลูกเสือสามัญ เรียกตามชื่อสัตว์ตามที่กล่าวไว้ในหนังสือ การลูกเสือสำหรับ

เด็กชาย

3) หมู่ลูกเสือสามัญรุ่นใหม่ เรียกตามที่บัญญัติไว้ในหนังสือกฎกระทรวงว่าด้วย เครื่องแบบลูกเสือ

3.4.2.4 กลุ่มลูกเสือ

กลุ่มลูกเสือ ประกอบด้วยกองลูกเสือ 4 ประเภท คือ กองลูกเสือสำรอง กองลูกเสือ สามัญ กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และกองลูกเสือวิสามัญ รวมกันประเภทละ 1 กอง เป็นอย่างน้อย หรือประกอบด้วยลูกเสือประเภทเดียวตั้งแต่ 4 กองขึ้นไป หรือถ้ามีลูกเสือ 2 – 3 ประเภท ต้องมี ประเภทละ 2 กอง ขึ้นไป

ทั้งนี้ กลุ่มลูกเสือที่ประกอบด้วยกองลูกเสือ 4 ประเภท เรียกว่า “กลุ่มลูกเสือที่ สมบูรณ์”

การจัดตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ ต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการคณะกรรมการ บริหารลูกเสือแห่งชาติ หรือผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดแล้วแต่กรณี ซึ่งในระยะแรก หากจัดตั้งกลุ่ม ลูกเสือไม่ได้ ให้จัดตั้งเป็นกองลูกเสือ

3.4.2.5 รหัสของลูกเสือ

รหัสของลูกเสือเป็นเครื่องหมายเฉพาะในวงการลูกเสือ ซึ่งลูกเสือรับรู้และเข้าใจ ความหมายซึ่งกันและกัน วัตถุประสงค์ของการแสดงรหัสลูกเสือ ก็เพื่อให้ลูกเสือรู้และเข้าใจว่า “เราเป็นพวกเดียวกัน” วิธีแสดง ยกข้อศอกงอขึ้นชิดลำตัว หันฝ่ามือข้างหน้าสูงเสมอไหล่ให้

นิ้วหัวแม่มือ กับนิ้วก้อยรวบจนติดกัน นิ้วหัวแม่มือทับนิ้วก้อย อีกสามนิ้วที่เหลือเหยียดขึ้นไปตรงๆ และติดกัน

นิ้วทั้งสามมีความหมายถึง คำปฏิญาณของลูกเสือ 3 ข้อ คือ

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

โอกาสแสดงรหัส

1) เมื่อลูกเสือกล่าวคำปฏิญาณในพิธีปฏิญาณตน

2) เมื่อพบกับลูกเสือในต่างประเทศเป็นการรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

3.4.2.6 การสัมผัสมือ

การสัมผัสมือด้วยมือซ้าย เป็นการแสดงความรู้จัก ทักทายซึ่งกันและกัน จะปฏิบัติต่อกันเช่นนี้ในหมู่ลูกเสือทั่วไป

วิธีแสดง ยื่นมือซ้ายออกไป แล้วสัมผัสกับมือซ้ายของอีกฝ่ายหนึ่ง สัมผัสกันเหมือนกับการสัมผัสมือชาวธรรมดา

3.4.2.7 คติพจน์ คำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ มีรายละเอียดดังนี้

1. คติพจน์ของลูกเสือ

ลูกเสือสำรอง “ทำดีที่สุด” (Do out Best)

ลูกเสือสามัญ “จงเตรียมพร้อม” (Be Prepared)

ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ “มองไกล” (Look Wide)

ลูกเสือวิสามัญ “บริการ” (Service)

2. คำปฏิญาณ

ลูกเสือสำรอง

ข้าขอสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะยึดมั่นในกฎของลูกเสือสำรองและบำเพ็ญประโยชน์
ต่อผู้อื่นทุกวัน

ลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ

ข้าขอสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

3. กฎของลูกเสือ

ลูกเสือสำรอง

ข้อ 1 ลูกเสือสำรองทำตามลูกเสือรุ่นพี่

ข้อ 2 ลูกเสือสำรองไม่ทำตามใจตนเอง

ลูกเสือสามัญ สามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นๆทั่วโลก

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตา กรุณาต่อสัตว์

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดา มารดา และผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มีรักษาสัตย์

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

3.4.2.8 การทำความเคารพของลูกเสือ มีรายละเอียดดังนี้

ลูกเสือสำรอง มีวิธีแสดงความเคารพ 2 วิธี

1. แสดงความเคารพเป็นบุคคล ลูกเสือจะสวมหมวกทำวันทยหัตถ์ 2 นิ้ว คือ ยกมือขวาขึ้น แยกนิ้วชี้กับนิ้วกลางออกเหยียดตรง(รูปตัววี) แล้วให้นิ้วชี้แตะที่กระบังหมวกต่อขอบหมวก ถ้ามิได้สวมหมวก ให้นิ้วชี้แตะที่หางคิ้วขวา

2. แสดงความเคารพเป็นหมู่ คือการทำแกรนด์เฮาวล์

ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ มีวิธีแสดงความเคารพ

2 วิธีคือ

1. วันทยหัตถ์ ให้ทำวันทยหัตถ์ 3 นิ้ว คือ ยกมือขวาขึ้น ให้นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนางติดกันแล้วใช้นิ้วชี้แตะที่ขอบหมวกของหมวกปัก หรือนิ้วชี้แตะที่หางคิ้วขวา ถ้ามิได้สวมหมวก ถ้าอยู่ในแถว ผู้บังคับบัญชาจะบอก “ตรง”

2. เคารพท่าพลอง ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ ใช้ไม้ง่าม รายละเอียดอยู่ในข้อบังคับลูกเสือแห่งชาติว่าด้วย การปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509

3.4.2.9 พิธีการต่างๆของลูกเสือ

พิธีการต่างๆของลูกเสือ ปฏิบัติตามข้อบังคับของลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษของลูกเสือ พ.ศ. 2509

3.4.3 การวัดและประเมินผลกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

การวัดผลกิจกรรมลูกเสือมี 2 กิจกรรมคือ

3.4.3.1 กิจกรรมบังคับ เป็นการวัดผลและประเมินผลเพื่อให้ลูกเสือ เนตรนารี ผ่านช่วงชั้น หรือจบหลักสูตร โดยการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการประเมินผลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา กำหนด และมีการวัดผลตลอดภาคเรียนโดยการ

1) สังเกต

- ความสนใจ
- การเข้าร่วมกิจกรรม

2) ชักถาม

3) การทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

3.4.3.2 วิชาพิเศษ เป็นการวัดและประเมินผลในแต่ละวิชา โดยการทดสอบทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

และใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

1) ผ่าน (ผ.)

2) ไม่ผ่าน (มผ.)

แนวปฏิบัติการสอบวิชาพิเศษลูกเสือ มีแนวทางการปฏิบัติสำคัญดังนี้

1. ทำการสอบวิชาพิเศษ โดยใช้เวลานอกเหนือจากที่ลูกเสือเข้าร่วมกิจกรรมตามปกติ หรือ ในขณะที่อยู่ค่ายพักแรม นอกจากนี้ลูกเสืออาจใช้เวลาว่างของตนเองทำการฝึกฝนทักษะต่างๆของวิชาพิเศษ แล้วขอทำข้อสอบหรือส่งรายงานผลปฏิบัติงานของรายวิชานั้นให้ผู้กำกับลูกเสือ เพื่อขอ ประดับเครื่องหมาย การสอบหรือส่งรายงานจะจัดให้มีขึ้นปีละกี่ครั้งก็ได้ โดยเน้นการปฏิบัติจริงเมื่อ สอบผ่านแล้วขอให้ผู้กำกับลงนามรับรองในสมุดประจำตัวลูกเสือ

2. วิชาพิเศษลูกเสือวิชาใดที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กับกิจกรรมที่ลูกเสือเข้าร่วมตามปกติ ก็ให้นำไปบูรณาการ รวมทั้งทำการสอบภาคปฏิบัติของวิชาพิเศษนั้นๆและให้ถือว่า ลูกเสือผ่านการสอบ แล้วมีสิทธิ์ประดับเครื่องหมายวิชาพิเศษนั้นด้วย

3. ให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการขอซื้อเครื่องหมายวิชาพิเศษลูกเสือตามจำนวนที่ลูกเสือได้รับ จากร้านค้าขององค์การการค้าของคุรุสภา

4. สำหรับวิชาพิเศษของลูกเสือ ให้ใช้ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือฯ ดังนี้

1) ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษ ลูกเสือสำรอง(ฉบับที่10)พ.ศ.2522

2) ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรของวิชาพิเศษ ลูกเสือสามัญ(ฉบับที่ 13) พ.ศ.2525

3) ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรของวิชาพิเศษ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่(ฉบับที่ 14) พ.ศ.2528

4) ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรของวิชาพิเศษ ลูกเสือวิสามัญ(ฉบับที่ 15) พ.ศ.2529

3.4.4 การรายงานผล

วิจิตร ศรีสอาน (2523 : 40 -42) ได้ให้ความหมายของการรายงานผลการปฏิบัติงาน หมายถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานเพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกของ หน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้าของกิจการอย่างสม่ำเสมอ

สมนึก นนธิจันทร์ (2538 : 103) ให้ความหมายของการทำงานผลการปฏิบัติงานหมายถึง การที่ผู้มีหน้าที่นำเสนอผลของงานหรือกิจกรรม เพื่อให้ผู้บริหารหรือผู้ร่วมงานได้ทราบการรายงาน ผลการปฏิบัติงานทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. รายงานขณะปฏิบัติงานเป็นการรายงานผลตามขั้นตอนการทำงานขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานซึ่งผู้มีหน้าที่จะต้องดำเนินการ การรายงานอาจทำได้โดยวาจาหรือรายงาน เป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้ตามแต่จะมีการกำหนดไว้
 2. รายงานเมื่อสิ้นสุดแผนงาน การรายงานเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานหนึ่ง เป็นการ รวบรวมข้อสรุปทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มต้นการทำงานไปจนถึงจุดสุดท้ายของงานหรืองานเสร็จนั่นเอง
- การรายงานผลการปฏิบัติงานที่ดีควรเน้นในสิ่งต่อไปนี้
1. รายงานให้เป็นกระบวนการ คือเริ่มการรายงานตั้งแต่ปัจจัยป้อนเข้า (Input) ปัจจัยที่เป็น กระบวนการ (process) และปัจจัยเกี่ยวกับผลสำเร็จของงาน (out put) ให้ครบถ้วน
 2. รายงานเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากร เช่น ใช้อะไรไปเท่าไร มีปัจจัยอะไรบ้างเป็นอุปสรรค ต่อการใช้ทรัพยากรและผลงานการใช้ทรัพยากรต่างๆ เป็นอย่างไร การรายงานควรแบ่งเป็นด้าน ๆ
 3. รายงานเกี่ยวกับผลงานที่เกิดขึ้น เช่น รายงานว่าปัญหาเกิดขึ้น ณ จุดใด ได้แก้ไข อย่างไม่ไร ผลสุดท้ายเป็นอย่างไร หรือทำอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จ
 4. รายงานเกี่ยวกับผลกระทบ (Feed back) เป็นการรายงานในภาพรวมว่ามีปัจจัยหรือมี ผลกระทบใด ๆ เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานแล้ว

สรุปได้ว่าการรายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญต่อการดำเนินงาน เพราะจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง พัฒนางาน และสร้างความเข้าใจที่ชัดเจน ตลอดจนเป็นไป ตามที่หน่วยงานต้องการ ในกระบวนการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารเน้น และผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือต้องปฏิบัติ เพื่อให้โรงเรียน ชุมชน และหน่วยที่เกี่ยวข้อง ได้ทราบ ความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคและนำไปแก้ไขปรับปรุงพัฒนางานต่อไป

3.5 แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในสถานศึกษา

การจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ควรจัดให้มีการเปิดประชุมกองทุกครั้ง ก่อนที่จะมี การปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเป็นการฝึกความเป็นระเบียบวินัยในตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 พิธีเปิด (เชิญธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)

3.5.2 เกมหรือเพลง ทำให้เกิดความสนุกสนาน เป็นการอบอุ่นร่างกายก่อนปฏิบัติ กิจกรรม อาจใช้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง ซึ่งบางครั้งไม่จำเป็นจะต้องสวดคล้องหรือ สัมพันธ์กับเนื้อหาเสมอไป

3.5.3 การปฏิบัติกิจกรรม เน้นการปฏิบัติเป็นพื้นฐาน โดยระบบหมู่เพื่อสะดวกต่อการเรียนการสอน ตลอดจนการควบคุมดูแล ตรวจสอบและให้คำแนะนำ แก่ไข

3.5.4 การเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ ควรเน้นเรื่องง่ายๆและสรุปให้ลูกเสือเข้าใจว่ามีประโยชน์อย่างไร ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องคุณธรรมต่างๆ เช่น ความสามัคคี ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความกล้าหาญอดทน ฯลฯ

3.5.5 พิธีปิด (นัดหมาย ตรวจ เชิญธงลง เลิก)

3.6 กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือ – เนตรนารี

การอยู่ค่ายพักแรม เป็นหัวใจสำคัญของลูกเสือ ลูกเสือทุกคนต่างมีโอกาสที่จะเข้าค่ายพักแรม เนื่องจากตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509 ข้อ 273-279 กำหนดไว้ว่า ให้ผู้กำกับกลุ่มหรือผู้กำกับลูกเสือ นำลูกเสือไปฝึกเดินทางไกลและแรมคืนในหนึ่งปี ไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ครั้งหนึ่งให้พักแรมอย่างน้อย 1 คืน

การเดินทางไกลและแรมคืน มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ลูกเสือมีความอดทน อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักช่วยตนเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนเรียนวิชาลูกเสือเพิ่มเติม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือจำเป็นต้องวางแผนนำลูกเสือไปเดินทางไกลและแรมคืน ต้องการการอยู่ค่ายพักแรมและตามหน้าที่ของตนเอง จึงจำเป็นต้องหาโอกาสให้ลูกเสือได้มีโอกาสในการอยู่ค่ายพักแรมเสมอ

อนึ่ง ผู้บังคับบัญชาลูกเสือต้องเข้าใจว่า กิจกรรมการอยู่ค่ายพักแรมนี้ เป็นกิจกรรมสำหรับเด็กมิใช่กิจกรรมของผู้ใหญ่ ความสำเร็จคือ กิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของเด็ก ได้แก่ การผจญภัย การได้เพื่อน ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ได้ความสนุกและความสุข พร้อมทั้งเกิดทัศนคติที่ดีต่อการไปอยู่ค่ายพักแรมด้วย ถือว่าสิ่งนี้เป็นจุดหมายสำคัญ

3.7 วิชาพิเศษลูกเสือ

ลูกเสือทั้ง 4 ประเภท ที่เรียนหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ลูกเสือวิสามัญ อาจจะสอบวิชาพิเศษได้ตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ วิชาเหล่านี้มุ่งหมายให้ลูกเสือได้กล้าแสดงออก ซึ่งทักษะและความสนใจของตนเองกับเพื่อให้ได้มีส่วนในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับลูกเสืออื่นๆ ด้วย โดยมีรายละเอียดตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษของลูกเสือประเภทต่างๆ

3.8 แนวการฝึกอบรมลูกเสือ

1. เครื่องแบบลูกเสือ

ถือว่าเป็นเครื่องหมายที่มีเกียรติ เป็นเครื่องหมายแห่งความดี ดังนั้นลูกเสือจะต้องพิถีพิถันในการแต่งเครื่องมายุ่งลูกเสือให้ถูกต้อง และสะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ กับทั้งจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นลูกเสือ เพื่อเป็นการรักษาชื่อเสียงของตนและของ

คณะลูกเสือแห่งชาติ และถือว่ารูปแบบลูกเสือเป็นเครื่องหมายแห่งการเสียสละในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

2. คำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ

ลูกเสือต้องเข้าใจและปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสืออยู่เสมอ โดยเฉพาะในเรื่อง “ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลกและการกระทำของความดีต่าง ๆ ผู้ที่เป็นพลเมืองดีนั้น จะต้องเป็นผู้กระทำความดี มิใช่เป็นคนดี โดยอยู่เฉยๆ ไม่ทำอะไร

3. การบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ทำให้กิจการลูกเสือมีชื่อเสียง และเป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป รากฐานของคตินิยมของลูกเสือทั้ง 4 เกี่ยวข้องกับอุดมคติในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่น

คตินิยมของลูกเสือสำรองที่ว่า “ทำดีที่สุด” (Do our Best) คือการทำเพื่อคนอื่น หรือทำเพื่อส่วนรวมเป็นการกระทำที่ดีที่สุด

คตินิยมของลูกเสือสามัญที่ว่า “จงเตรียมพร้อม” (Be Prepared) คือ พร้อมที่จะทำความดี พร้อมเพื่อสร้าง พร้อมเพื่อส่วนรวม

คตินิยมของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ที่ว่า “มองไกล” (Look Wide) คือมองให้เห็นเหตุผล มองให้เห็นคนอื่น มองให้เห็นส่วนรวม มิใช่มองแต่ตัวเองหรือผลประโยชน์ของตัวเอง

คตินิยมของลูกเสือวิสามัญที่ว่า “บริการ” (Service) คือการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นและส่วนรวม

นอกจากนี้ในคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือก็ได้ระบุถึงการบำเพ็ญประโยชน์นั้น โดยถือว่าสำคัญมาก แหล่งหรือโอกาสที่ลูกเสือจะบำเพ็ญประโยชน์นั้น ควรริเริ่มจากสิ่งใกล้ตัวก่อนแล้วขยายให้กว้างออกไปตามลำดับ และความสามารถของเด็ก ได้แก่ การเริ่มจากบ้านเรือน โรงเรียน และสาธารณะ เป็นต้น

4. การฝึกอบรมลูกเสือถ้าจะให้ประสบความสำเร็จอย่างเต็มที่จะต้องให้ลูกเสือมีความก้าวหน้าอยู่เสมอ และผ่านขั้นตอนต่างๆตามลำดับ คือ ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ

สิ่งจำเป็นประการแรกในการฝึกอบรมเด็ก คือผู้สอนจะต้องมอบการฝึกอบรมในแง่ของเด็ก แล้วสอนวิชาต่างๆ ดังนั้นเด็กอยากรู้ และให้เด็กสอนกันเอง เรียนด้วยตนเอง ลอร์ด เบเดน โพเอลล์ (Lord Baden Powell) ได้เสนอแนะการฝึกอบรมลูกเสือ 5 ขั้น ดังนี้ (ศาสตราจารย์ บัณฑิต 2537:22)

ขั้นที่ 1 การเตรียม มีแผนกำหนดงานและอุปกรณ์พร้อม

ขั้นที่ 2 การสาธิต แสดงให้เห็นการกระทำ และผลที่ได้รับ

ขั้นที่ 3 การอธิบาย บรรยายให้ทราบว่าจะต้องทำอะไร โดยละเอียด

ขั้นที่ 4 การลอกแบบ ลูกเสือลงมือด้วยตนเอง

ขั้นที่ 5 การซักถาม ผู้สอนถามเด็ก หรือให้เด็กถามเอง

จะเห็นได้ว่าการฝึกอบรมลูกเสือสอดคล้องกับแนวการสอนแผนใหม่ โดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการกระทำ และมีการเสริมแรงให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

5. ระบบหมู่ เป็นการฝึกความรับผิดชอบ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม ตามการปกครองในระบบประชาธิปไตย การฝึกอบรมลูกเสือ มีการแบ่งลูกเสือออกเป็นกอง แต่ละกองแบ่งออกเป็นหมู่ หมู่ลูกเสือเป็นหน่วยสำคัญในการดำเนินงานของลูกเสือ ไม่ว่าสำหรับการทำงาน หรือการเล่น และไม่ว่าจะเป็นเรื่องระเบียบวินัย หรือหน้าที่การแต่งตั้งนายหมู่และรองนายหมู่ ให้มีความรับผิดชอบในการบังคับบัญชาลูกเสือ เป็นเรื่องของนายหมู่ที่จะต้องควบคุมและพัฒนาคุณภาพของลูกหมู่ของแต่ละคน โดยมีนายหมู่เป็นผู้ช่วย

การแบ่งลูกเสือออกเป็นหมู่ๆ ก็เพื่อสะดวกและเพื่อให้ นายหมู่ได้มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการดำเนินงานตามระบบหมู่ นายหมู่มีหน้าที่วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมของหมู่ ทั้งการไปอยู่ค่ายพักแรม โดยมีรองนายหมู่เป็นผู้ช่วย และผู้กำกับลูกเสือเป็นผู้ให้คำแนะนำ นอกจากนี้ นายหมู่และผู้กำกับยังมาประชุมพร้อมกันเป็นครั้งคราวในที่ประชุมนายหมู่ ที่ประชุมจะต้องรับผิดชอบในการรักษาเกียรติของกองลูกเสือของตน กับจะต้องพิจารณาแผนการปฏิบัติงานและกิจกรรมต่างๆ

6. ระบบเครื่องหมายวิชาพิเศษ

ลูกเสือทุกคนได้รับการฝึกอบรมตามวิธีการของลูกเสือ และเมื่อผ่านการทดสอบตามที่กำหนดไว้ จะได้รับเครื่องหมายซึ่งนำมาติดเป็นเครื่องแบบ เป็นการเชิดชูเกียรติ และแสดงสมรรถภาพของ ตนส่วนหนึ่ง เครื่องหมายวิชาพิเศษมีมากมาย เช่น วิชาผจญภัย การเดินทางไกล ดาราศาสตร์ บุกเบิก สุทกรรม สะกดรอย ฯลฯ

7. กิจกรรมกลางแจ้ง

ในการฝึกอบรมลูกเสือทุกประเภท ถือว่ากิจกรรมกลางแจ้งเป็นเรื่องสำคัญ และควรได้รับการส่งเสริมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ต้องกระทำภายในอาคาร แต่กิจกรรมเช่นเดียวกัน ถ้าได้กระทำกลางแจ้ง เช่น ไนสนาม ท่งนา ไนป่า หรือสวนสาธารณะก็จะเป็นการดี

การเดินทางไกลและการอยู่ค่ายพักแรม เป็นหัวใจของการฝึกอบรมลูกเสือ เพราะมีวัตถุประสงค์ เพื่อฝึกให้ลูกเสือมีความอดทน อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักช่วยตนเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นตลอดจนมีโอกาสได้เรียนรู้และเข้าใจวิชาลูกเสืออย่างแจ่มแจ้งด้วยการปฏิบัติจริง

นอกจากนี้กิจกรรมที่ทำหยาบลูกเสือ เช่น การผจญภัย การบุกเบิก การเดินทาง สำนวณ ฯลฯ ก็นับเป็นกิจกรรมที่ลูกเสือทุกคนควรเข้าร่วมตามโอกาส

8. การเล่นเกมต่างๆ

เกมหรือการเล่นของลูกเสือ เป็นกิจกรรมที่สำคัญมากในการฝึกอบรมลูกเสือ ทั้งในทางจิตใจ และในการบริหารร่างกาย เกมช่วยพัฒนาเด็กเรื่องนิสัยใจคอ อารมณ์ น้ำใจนักกีฬา การรักหมู่คณะ ความอดทน ระเบียบวินัย และความไม่เห็นแก่ตัว

ทุกครั้งที่มีการฝึกอบรมลูกเสือ หรือเรียกว่าการเปิดประชุมกองจะต้องมีการจัดให้เด็กได้เล่นเกม เพื่อเป็นการบริหารร่างกายและเป็นการอบรมเด็กในด้านจิตใจไปด้วย

9. การร้องเพลง และการชุมนุมรอบกองไฟ

วิชาการฝึกอบรมลูกเสือที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การร้องเพลง และการชุมนุมรอบกองไฟ การร้องเพลงนอกจากจะช่วยผ่อนคลายอารมณ์ให้เด็ก ๆ ได้สนุกสนานรื่นเริงบันเทิงใจแล้ว ยังเป็นสื่อในการปลุกใจ ให้เกิดความรักชาติบ้านเมืองอีกด้วย ทุกครั้งที่มีการชุมนุมรอบกองไฟจะต้องมีการร้องเพลงรอบ ๆ วงในการชุมนุมรอบกองไฟและการร้องเพลงสลับ การแสดงต่างๆและที่สำคัญหากมีการให้เด็ก ๆ ร้องเพลงประจำหมู่ ซึ่งแต่ละหมู่แต่งขึ้นเองแล้ว ย่อมเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีในหมู่คณะมากยิ่งขึ้น

วิธีการฝึกอบรมที่ลอร์ด เบเดน โพเอลล์(Load Baden Powell) เป็นผู้กำหนดแบบอย่างไว้นั้น ถือเอาความต้องการของเด็กที่เป็นไปตามธรรมชาติเป็นหลัก ผู้บังคับบัญชาลูกเสือต้องมีความรับผิดชอบต่อการคัดเลือกกิจกรรมต่างๆที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการฝึกอบรมลูกเสือทั้งนี้โดยเด็กได้มีส่วนร่วมรับรู้ และให้ความเห็นชอบด้วย บี.พี จึงได้ชี้แนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือโดยได้เขียนหนังสือโดยได้เขียนหนังสือ สเกดดิ้ง ฟอว์ บอย (Scouting for Boy) เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมที่ทำหยาบมากยิ่งขึ้น โดยใช้เส้น 3 ประการคือ

1. กิจกรรมกลางแจ้ง การลูกเสือเป็นที่ดึงดูดใจ นักผจญภัย นักบุกเบิก นักสำรวจ เสมอ อันลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะนิสัยของมนุษย์ทุกคน และเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัดเจนในวัยเด็ก
2. ความสำเร็จ เด็กที่กำลังเจริญเติบโต จะพอใจกับความรู้จักว่าตนมีความก้าวหน้า เพิ่มพูนทักษะและความรู้เชิงปฏิบัติสิ่งต่างๆ
3. การรับใช้ผู้อื่น นอกจากการฝึกอบรมให้เด็กเติบโต เป็นผู้ที่มีนิสัยดีงาม มีสุขภาพดี มีทักษะในการวิชาลูกเสือ และงานอดิเรกแล้ว ควรฝึกฝนและเปิดโอกาสให้เด็กลูกเสือได้รับใช้ผู้อื่นด้วย โดยการบำเพ็ญประโยชน์เป็นประจำทุกวัน และการปฏิบัติตนตามลำพัง หรือเป็นกลุ่ม

สรุปว่าวิธีการฝึกอบรมลูกเสือ คือระบบหมู่ โดยให้เด็กมารวมกลุ่มกันให้คนหนึ่งเป็นหัวหน้าให้อยู่กันเองตามธรรมชาติ เน้นให้ลูกเสือมีระเบียบวินัย รู้จักบริหารร่างกายในยามว่าง ซึ่งทำให้เด็กสุขภาพดี บี.พี. ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิดลูกเสือ จึงมีความเห็นว่าเด็กทุกคนชอบอยู่ค่ายพักแรม กิจกรรมกลางแจ้ง และการสนุกสนาน ฉะนั้นกิจกรรมลูกเสือก็คือการเล่น(Scouting is game) และสิ่งที่เด็กต้องการ 5 ประการ คือ

1. การผจญภัย (Adventure) ได้แก่ การเรียนรู้เรื่องใหม่ๆที่ตื่นเต้นและไม่คาดหมายมาก่อน
2. ได้เพื่อน (Friendship) ได้แก่การที่เด็กมีเพื่อน
3. เกือบธรรมชาติ (The Outdoor world) ได้แก่โลกภายนอก ประกอบด้วย ป่า เขา ลำธาร ทุ่งนา
4. การสนุก (Good Fun) ได้แก่ ความสนุกสนานในการประกอบกิจกรรม
5. สุขสม(A Feeling of Achievement) ได้แก่ ความรู้สึกภูมิใจในการที่ตนได้ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งจนประสบความสำเร็จ (ศาสตราจารย์ บั๊ททอน ,2537: 25)

4. การบูรณาการกิจกรรมลูกเสือไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

จากรายงานการประชุมปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาการบริหารงานลูกเสือ-เนตรนารี เพื่อนำสู่การปฏิบัติในโรงเรียนนั้น พอสรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนการสอนมากกว่าเนื้อหา โดยมีโครงสร้างหลักสูตร มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สามารถคิด และแก้ปัญหา เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี มุ่งพัฒนานักเรียนและบุคลากรที่รับผิดชอบ มีความรู้ ความเข้าใจเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยเฉพาะในเรื่องความมีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใส มีความอดทน เสียสละ และช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น เป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี สามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ สนใจอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยหลักการและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 และในกระบวนการเรียนการสอนของลูกเสือ-เนตรนารี ดังกล่าวข้างต้น จึงมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันอย่างชัดเจน ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกัน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงมีนโยบายให้นำเอากิจกรรมลูกเสือมาใช้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียน และนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของกิจกรรมต่างๆ เช่น พลศึกษา ดนตรี นาฏศิลป์ และกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ โยมีการย้ำเน้น และเคร่งครัดในการปฏิบัติเพื่อสร้างระเบียบ และปฏิบัติตนต่อส่วนรวม รวมทั้งการสร้างความคิดการตัดสินใจได้มาก เพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัยที่ถาวรจึงให้นำกิจกรรมและกระบวนการของลูกเสือไปใช้ในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างจริงจัง(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2538:47)

หลักการในการนำกระบวนการลูกเสือใช้ในโรงเรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน และการนำกระบวนการของลูกเสือไปใช้ในสามารถดำเนินการได้ดังนี้

4.1. การนำกิจกรรมและกระบวนการลูกเสือ เป็นแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาและการจัดการในโรงเรียน

4.2. การนำกิจกรรมและกระบวนการลูกเสือไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มประสบการณ์ต่างๆ

4.3. การนำเนื้อหาของกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาของกิจกรรมลูกเสือมาบูรณาการในการจัดกิจกรรมลูกเสือ

กิจกรรมนำเสนอ

1. กระบวนการบริหารการศึกษาในโรงเรียน มีกิจกรรมที่ต้องดำเนินการจัดการให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา และมุ่งพัฒนาผู้เรียน ควรนำกิจกรรมและกระบวนการของลูกเสือมาเน้น ในการปฏิบัติทุกงานการบริหาร โดยเฉพาะงานพัฒนาวิชาการ และงานกิจกรรมนักเรียน ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรได้รับการเน้นย้ำการปฏิบัติอย่างจริงจัง ตัวอย่างเช่น

1.1 การเข้าแถวหน้าเสาธง ซึ่งมีกิจกรรม

1.1.1 การให้ความสำคัญกับสัญญาณ เช่น ลูกเสือไขนกกหวัด กิจกรรมโรงเรียนคือสัญญาณระฆัง

1.1.2 การเข้าแถวและรักษาระเบียบแถว

1.1.3 การตรวจเครื่องแต่งกาย ซึ่งครูควรให้ความสำคัญของการตรวจและความถูกต้อง

1.1.4 การแสดงความเคารพธงชาติและการชกธงชาติ

1.1.5 การกล่าวหน้าเสาธง ซึ่งนำเรื่องที่เป็นประโยชน์ และเป็นความรู้เล่าให้นักเรียนฟัง

1.2 กิจกรรมการทำความสะอาดโรงเรียน/ห้องเรียน จัดกิจกรรมเช่นเดียวกับหมู่ลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด โดยเน้น

1.2.1 การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบและมีการหมุนเวียนหัวหน้าเวรทำความสะอาดในแต่ละกลุ่ม

1.2.2 การตรวจผลงานและส่งเสริมสนับสนุนและการให้กำลังใจ เช่น ชงหรือป้ายแสดงความก้าวหน้า

1.3 การจัดกิจกรรมประชาธิปไตย/วินัยนักเรียน โดยการนำกระบวนการลูกเสือไปใช้ เช่น การสร้างฐานความรับผิดชอบ การสร้างกลุ่มนักเรียน การร่วมกันพิจารณาปัญหา การแก้ปัญหา และการหาข้อตกลง รวมทั้งการเสริมสร้างวินัย ในการเข้าแถวบริการ การเดินแถว ฯลฯ

2. การนำกิจกรรมและกระบวนการของลูกเสือไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกิจกรรมและกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของกิจกรรมต่างๆ ของพลศึกษา ศิลปศึกษา ดนตรีนาฏศิลป์ หรือกลุ่มทักษะภาษาไทย กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ กลุ่มสังคม วิทยาศาสตร์ และกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ จัดการเรียนการสอนได้ใช้วิธีการที่คล้ายกันกับกิจกรรมและกระบวนการลูกเสือ-เนตรนารี การสรุปและหาผลการศึกษาค้นคว้า ฯลฯ แต่การเน้นกระบวนการยังไม่ได้รับการเน้นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ดังนั้น ในการดำเนินการจัดกิจกรรมโดยบางแห่งจึงใช้วิธีการทำงานเฉพาะตัวหรือทำการบรรยายมากกว่ากระบวนการกลุ่ม ดังนั้นจึงให้นโยบายการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับกระบวนการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น และกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ดังตัวอย่างเช่น

2.1 กิจกรรมดนตรีนาฏศิลป์

2.2.1 การฟังสาระและการสาธิต

2.2.2 การแบ่งกลุ่มปฏิบัติโดยมีผู้นำกลุ่ม

2.2.3 การแสดงความคิดในการปฏิบัติกิจกรรม

2.2.4 การทดลองปฏิบัติและหาข้อปรับปรุง

2.2.5 การสรุปผลรวมกันและแสดงผล

2.2 กิจกรรมพลศึกษา ในการดำเนินการสามารถนำกระบวนการลูกเสือไปใช้ได้ เช่นเดียวกับกิจกรรมดนตรี นาฏศิลป์ และมีรายละเอียดในการนำไปใช้ได้ดังต่อไปนี้

2.2.1 แบ่งกลุ่มนักเรียนทุกครั้ง โดยมีหัวหน้ากลุ่มหมุนเวียนกันไปตามความเหมาะสมเพื่อฝึกภาวะการเป็นผู้ผู้นำผู้ตาม

2.2.2 มอบหมายงานการฝึกปฏิบัติตลอดจนการศึกษาค้นคว้าร่วมกันเพื่อให้เด็กมีโอกาสช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เกิดความเป็นหมู่พวก

2.2.3 จัดกิจกรรมการแข่งขันระหว่างกลุ่ม เพื่อพัฒนาความเป็นหมู่พวก ฝึกให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมีการวางแผนการทำงานร่วมกัน และพัฒนางานให้ดีขึ้น

2.2.4 ในการยกย่องชมเชยเพื่อเสริมแรงให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในผลงานของตนเอง

2.2.5 กำหนดข้อตกลงและให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างเคร่งครัดเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง

2.2.6 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนพลศึกษา เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียน

2.2.7 การจัดการเรียนการสอนไม่เน้นผลงานแต่ให้ความสำคัญในกระบวนการกลุ่มที่นักเรียนร่วมกันปฏิบัติ

2.2.8 ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เด็กแต่ละคนมีมากกว่าผลงานที่ปรากฏ

5. การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือในประเทศไทย

สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยแผนการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือไทยไว้ โดยแบ่งการฝึกอบรมออกเป็นขั้นตอนดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. 2538 : 126-128)

การฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มี 2 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 วิชาผู้กำกับลูกเสือ

ระดับที่ 2 การให้การฝึกอบรมแก่ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ

การฝึกอบรมระดับที่ 1 เป็นการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือเพื่อรับเครื่องหมายวูดแบดจ์ 2 ท่อน แบ่งออกเป็น 5 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 ชั้นความรู้ทั่วไป General Information Course

ชั้นที่ 2 ชั้นความรู้เบื้องต้น Basic Unit Leader Training Course (B.T.C.)

ชั้นที่ 3 ชั้นฝึกหัดงาน In – Service Training

ชั้นที่ 4 ชั้นความรู้ขั้นสูง Advanced Unit Leader Training Course (A.T.C.)

ชั้นที่ 5 ชั้นปฏิบัติการและประเมินผล Application and Evaluation

เมื่อผู้บังคับบัญชาลูกเสือเข้ารับการฝึกอบรม และได้นำความรู้ที่ได้รับการอบรมมาปฏิบัติในกองลูกเสือตามระยะเวลาที่กำหนด สามารถขอรับการตรวจประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เมื่อผ่านการประเมินแล้วจะได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ (Wood Badge) 2 ท่อน

การฝึกอบรมระดับที่ 2 เป็นการให้การฝึกอบรมแก่ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือแล้ว แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

ชั้นที่ 1 เรียกว่า ชั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ Assistant Leader Trainers Course (A.L.T.C.) เมื่อผ่านการฝึกอบรม และได้ไปปฏิบัติงานตามข้อกำหนด ขอกการฝึกอบรมชั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ จะได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ (Wood Badge) 3 ท่อน (A.L.T.)

ชั้นที่ 2 เรียกว่า ชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ Leader Trainers Course (L.T.C.) เมื่อผ่านการฝึกอบรม และได้ไปปฏิบัติงานตามข้อกำหนด ขอกการฝึกอบรมชั้นหัวหน้าผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ จะได้รับเครื่องหมายวูดแบดจ์ (Wood Badge) 4 ท่อน (L.T.)

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

โชคชัย แร่ทอง (2540: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายกิจกรรมพบว่า การเงินลูกเสืออยู่ในระดับน้อย ส่วนกิจกรรมอื่นอยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ที่แตกต่างกันด้านขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์

ตระกูล ดอกบัว (2540: 90-99) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและหัวหน้าหมวดกิจกรรม ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับปัญหาตามค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการนิเทศติดตามและรายงาน ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการประเมินผล ด้านการจัดบุคลากรรับผิดชอบ ด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านการมอบหมายงาน และด้านการจัดองค์กรลูกเสือตามลำดับ

2. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับปัญหาตามค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการประเมินผล ด้านการนิเทศติดตามและรายงาน ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการประเมินผล ด้านการจัดบุคลากรรับผิดชอบ ด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมลูกเสือ ด้านการจัดอาคารสถานที่ ด้านการมอบหมายงาน และด้านการจัดองค์กรลูกเสือตามลำดับ

3. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ ตามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดกิจกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการนิเทศติดตามและรายงาน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

4. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดกิจกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดบุคลากรรับผิดชอบ ด้านการจัดสรรงบประมาณ ด้านการประเมินผล และด้านการนิเทศติดตามและรายงาน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

5. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดกิจกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

6. ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดกิจกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก โดยส่วนรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีเพียงด้านการนิเทศติดตามและรายงานเท่านั้น มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ทองคำ ตอนศรี (2542: 109-111) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการปฏิบัติการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยจำแนกเป็น 6 ด้าน คือด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการเรียนการสอน ด้านการนิเทศติดตาม และด้านการวัดและประเมินผลจากการศึกษา พบว่า 1) ครูโดยส่วนรวมและจำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรม มีการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมเป็นรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก 2 ด้าน คือด้านหลักสูตร และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ครูที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการปฏิบัติการจัดกิจกรรมลูกเสือโดยรวม และรายด้านทุกด้านมากกว่าครูผู้สอนที่ไม่ผ่านการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วิเชียร อุส่าห์ (2542: 124-130) ได้ศึกษาค้นคว้าอิสระปัญหาการบริหารงานลูกเสือโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า ครูอาจารย์โดยส่วนรวมมี ปัญหาการบริหารงานลูกเสือโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ คือ ด้านอุปกรณ์และสื่อการสอน ด้านบุคลากร ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านสถานที่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการบริหาร ตามลำดับ ครูอาจารย์ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก มีปัญหาการบริหารงานลูกเสือโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมี 3 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากและรองลงมา ได้แก่ ด้านอุปกรณ์และสื่อการสอน ด้านบุคลากรและด้านการวัดผลประเมินผล ตามลำดับ ครูอาจารย์ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีปัญหาในการบริหารงานลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ทรงศักดิ์ จารุมาศ (2544: 105-109) ได้ประเมินหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อประเมินและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า บุคลากรโดยรวมและจำแนกตามสถานภาพเห็นว่า หลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมาก โดยในด้านบริบท มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยเบื้องต้นมีความเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง ด้านกระบวนการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิตมีความพอใจอยู่ในระดับมาก บุคลากรจำแนกตามสถานภาพเห็นว่า หลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน คือ ด้านบริบทและด้านกระบวนการมีความเหมาะสมไม่แตกต่างกันและด้านผลผลิตมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน แต่ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ เห็นว่าด้านปัจจัยเบื้องต้นมีความเพียงพอมากกว่าครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

อรรถ ปรารับรูปตูลุง (2547: 89-95) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย 2 อำเภอนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการดำเนินงานและปัญหาในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย 2 อำเภอนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา คือครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ทั้งที่มีวุฒิและไม่มีวุฒิทางลูกเสือ ส่วนใหญ่ขาดความรู้ทักษะการจัดทำและนำแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไปใช้ ซึ่งเมื่อดำเนินการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การนิเทศการจัดทำและนำแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไปใช้ ผลการดำเนินการพัฒนางวรอบที่ 1 กลุ่มเป้าหมายทุกคน มีความรู้ทักษะเกี่ยวกับการจัดทำแผน แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ให้ได้จำนวน 18 แผน ซึ่งประกอบด้วย 1) ความเข้าใจเรื่องราวของกิจกรรมลูกเสือ 2) ระเบียบแถวของลูกเสือ 3) คำปฏิญาณกฎของลูกเสือ 4) เงื่อนไขและประโยชน์ ของเงื่อนไขและสามารถนำ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไปใช้ แต่กลุ่มเป้าหมายยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม เกม/เพลงที่ยังจัดกิจกรรมได้ไม่ดีเท่าที่ควร กลุ่มผู้ร่วมศึกษาจึงประชุมร่วมกัน เพื่อนำแผนการจัด กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไปพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ การนิเทศการจัดทำและนำ แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ไปใช้ ซึ่งผลการนิเทศ กลุ่มเป้าหมายทุกคนมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ สามารถจัดทำแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ได้ โดยเพิ่ม ความเข้าใจที่กิจกรรมเกม/เพลง และสามารถจัดกิจกรรมเกม/เพลง ได้ดียิ่งขึ้น ผลการศึกษาค้นคว้า ครั้งนี้ พบว่า การดำเนินงานการพัฒนาครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยใช้กลยุทธ์การ อบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ เป็นกลยุทธ์ที่เหมาะสม

วิจิตร ชินศรี (2547: 131-134) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาดำเนินงานกิจกรรม ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โรงเรียนกุดตุ้มวิทยา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โรงเรียนกุดตุ้มวิทยา อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ก่อนการดำเนินการพัฒนา ผู้บังคับบัญชาลูกเสือไม่มีความรู้ความเข้าใจกิจกรรม ลูกเสือ ไม่มีแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ ไม่จัดกิจกรรมลูกเสือตามกระบวนการวิธีลูกเสือส่งผลให้ ลูกเสือเกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเข้าเรียน หลังจากที่ได้พัฒนาโดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา 4 กลยุทธ์ ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การมอบหมายงานการสอนตามแผนการนิเทศติดตามใน วงรอบที่ 1 ตามขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการพบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจกิจกรรมลูกเสือ กลุ่มผู้ร่วม ศึกษาค้นคว้า มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในขั้นดี ส่วนอีก 2 ด้าน คือด้านการเขียนแผนการจัดกิจกรรม ลูกเสือ ด้านการกิจกรรมลูกเสือ พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีการพัฒนาอยู่ในขั้นปานกลาง กล่าวคือ การเขียนแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือไม่ครบกระบวนการ การจัดกิจกรรมไม่เคยปฏิบัติอย่าง จริงจัง กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจึงได้นำไปพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ 3 กลยุทธ์ ได้แก่ การนิเทศติดตาม การประชุมหลังสอน การศึกษาดูงาน ผลปรากฏว่า ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลูกเสือ มีความสามารถเขียนแผนกิจกรรมลูกเสือ มีความสามารถจัดกิจกรรม ลูกเสือตามกระบวนการลูกเสืออยู่ในขั้นดี ทำให้ลูกเสือมีความพึงพอใจบรรลุจุดมรรคผลลูกเสือ และ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ลูกเสือเป็นผู้มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ทำงานเป็น ระบบหมู่ แต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้อง

ผลการพัฒนาดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โรงเรียนกุดตุ้มวิทยา อำเภอเมือง ชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ส่งผลทำให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลูกเสือ มีความ สามารถเขียนแผนกิจกรรมลูกเสือ มีความสามารถจัดกิจกรรมลูกเสือ มีทักษะกระบวนการจัด กิจกรรมลูกเสือโดยวิธีการของลูกเสือ ทำให้ลูกเสือมีความพึงพอใจบรรลุจุดมรรคผลลูกเสือ และ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ลูกเสือเป็นผู้มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ทำงานเป็น ระบบหมู่ แต่งเครื่องแบบลูกเสือถูกต้อง

พิพาก กุลหินตั้ง (2547: 78-80) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการดำเนินงาน กิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล อำเภอชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล อำเภอชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ก่อนการพัฒนา ผู้บังคับบัญชาไม่มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรลูกเสือ

ไม่เขียนแผนและจัดกิจกรรมลูกเสือตามแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ส่งผลให้ลูกเสือเบื่อหน่ายไม่อยากเข้าเรียนและขาดวินัยการแต่งเครื่องแบบลูกเสือ ได้ดำเนินการพัฒนาโดยให้ความรู้แก่ผู้ร่วมศึกษาด้วยการไปศึกษาดูงาน จัดประชุมปฏิบัติการ ประชุมทบทวนหลังกิจกรรมลูกเสือ นิเทศและติดตาม การพัฒนาปรับปรุงงานตามขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการ ในวงรอบที่ 1 พบว่าผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีความรู้ความเข้าใจสามารถเขียนแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จึงได้วางแผนพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2 ด้วยกลยุทธ์การประชุมทบทวนหลังสอนกิจกรรมลูกเสือ ศึกษาดูงานที่มีปัญหาสภาพคล้ายกัน มีการนิเทศและกำกับติดตามหลังการพัฒนาในวงรอบที่ 2 พบว่าปัญหาต่างๆ ก่อนการดำเนินศึกษาค้นคว้า มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นในทุกๆ ด้าน กล่าวคือ ผู้บังคับบัญชามีความรู้สามารถเขียนแผนและจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีเทคนิคการสอนและมีสื่อการสอนที่เหมาะสมอย่างหลากหลาย แต่งเครื่องแบบลูกเสือครบถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยเรื่องเครื่องแบบ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสืออื่นโดยทั่วไป

1. การพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล อำเภอชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ ส่งผลให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีความรู้ความเข้าใจสามารถเขียนแผนและจัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ได้อย่างดีถูกต้องตามวิธีการลูกเสือ ลูกเสือมีความพึงพอใจได้รับการพัฒนาจนบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน คือ วินัย ตรงต่อเวลา แต่งเครื่องแบบลูกเสือครบและถูกต้อง มีความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบ ทำงานเป็นระบบ หมู่ และมีใจรักในการบำเพ็ญประโยชน์

สมพิศ จากภัย (2548: 152-156) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายกิจกรรม และผู้กำกับลูกเสือ เรื่องระเบียบแถวของลูกเสือ เรื่องคำปฏิญาณ กฎ และคติพจน์ของลูกเสือ เรื่องการก่อกองไฟและการปรุงอาหาร และ เรื่องเงื่อนไขของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เรื่องความเข้าใจเรื่องราวของกิจการลูกเสือ เรื่องการกางและรื้อเตนท์ที่พักรวม เรื่องการบรรจุเครื่องหลังสำหรับการเดินทางไกลไปพักรวมค้างคืน เรื่องการใช้แผนที่เข็มทิศ เรื่องวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล เรื่องความปลอดภัยเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และ โดยรวมของกิจกรรมการเรียนการสอนทั้ง 10 เรื่อง มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ ตามขนาดสถานศึกษา ในกิจกรรมการเรียนการสอน 10 เรื่อง พบว่าไม่แตกต่างกันทุกเรื่อง และโดยรวมทั้ง 10 เรื่อง พบว่าไม่แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญ

รุ่นใหญ่ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ ตามเขตพื้นที่การศึกษา ทั้ง 3 เขต ในกิจกรรมการเรียนรู้ 10 เรื่อง พบว่า ไม่แตกต่างกันทุกเรื่อง และโดยรวมทั้ง 10 เรื่อง พบว่า ไม่แตกต่างกัน

จากผลสรุปการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ จะเห็นได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารโรงเรียน และผู้เกี่ยวข้อง เพราะกิจกรรมลูกเสือสามารถฝึกอบรมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม และอยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข แต่เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าในยุคโลกาภิวัตน์ ทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเปลี่ยนแปลงไป ย่อมทำให้เยาวชนของชาติประพฤติผิดวัฒนธรรม และศีลธรรมอันดี ทำให้ก่อความเสียหายแก่ประเทศชาติในอนาคต วิธีการที่ดีที่สุดที่จะทำให้เยาวชนเป็นพลเมืองดี คือกิจกรรมลูกเสือนั่นเอง แต่การบริหารกิจกรรมลูกเสือจะบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของหลักสูตรหรือไม่ นั้น ผู้บริหาร และผู้รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือจะต้องมีการวางแผนการจัดองค์การ การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ รวมทั้งการแก้ปัญหาต่างๆ ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ เพื่อประสิทธิภาพที่แท้จริง

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ชิงค์วิน (กรองจิต กว้างขวาง, 2547: 83; อ้างอิงจาก Shinkwin, 1983: 145) ได้ศึกษาบทบาทของผู้กำกับลูกเสือที่มีต่อการพัฒนาของลูกเสือ ที่มหาวิทยาลัยยอลาสก้า พบว่า ผู้กำกับลูกเสือที่มีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจเข้าใจในกิจการลูกเสือเป็นอย่างดี อารมณ์ดีสนุกสนาน มีการวางแผนแบ่งกลุ่ม การเรียนออกเป็นกลุ่มๆ มีการอธิบายและการเล่นต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้หน่วยลูกเสือและสมาชิกที่อายุน้อย ยังไม่มีความพร้อม ไม่อยากจะเข้าร่วมกิจกรรม ผู้ปกครองไม่สนับสนุน ได้รับการแก้ไขตรงกันข้ามกับผู้กำกับลูกเสือที่ไม่มีหลักจรรยาบรรณในจิตใจ ไม่มีความมั่นใจ จัดตั้งกองลูกเสือประชุมเจียบ ๆ เครื่องขมิ้นเกินไปจะพัฒนาของลูกเสือได้ผลน้อยกว่าผู้กำกับลูกเสือที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น

เวสต์ (สมพิศ จากภัย. 2548: 84; อ้างอิงจาก West, 1990: 2825 – A) ได้ศึกษาปรัชญาทางการศึกษาของโรเบิร์ต เบเดน-เพาเวลล์ โดยวิธีการศึกษาเชิงประวัติ จากเอกสารผลงานสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผลการศึกษาปรากฏดังนี้ ความคิดทางการศึกษาของโรเบิร์ต เบเดน-เพาเวลล์ ซึ่งอธิบายไว้ในผลงานตีพิมพ์ของเขาและได้แสดงออกไว้ในขบวนการลูกเสือและเนตรนารี ที่เขาก่อตั้งขึ้นนั้น ถูกปล่อยปละละเลยเกือบสิ้นเชิงในประวัติการศึกษาในศตวรรษที่ 20 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะท่วงทำนองข้อเขียนอันมีชื่อเสียงของเขาและเป็นเพราะภาวะเงินของเขาในการศึกษานอกระบบมากกว่าในระบบ โรงเรียนปรัชญาทางการศึกษาของเบเดน-เพาเวลล์ได้รับการพัฒนาขึ้นโดยใช้ประสบการณ์ที่บ้าน โรงเรียน รัฐบาลและในกองทัพของเขา เมื่อใกล้เกษียณอายุราชการทหาร เขาพยายามเชื่อมเข้ากับหน่วยงานการศึกษาในระบบ ครั้งแรกใช้องค์กรเยาวชนที่มีอยู่แล้วใช้กระบวนการเยาวชนของเขาเอง ซึ่งก่อนเขาถึงแก่อนิจกรรมในปี 1941 ได้

เป็นที่รู้จักกันทั่วโลกและ ได้ย้อยส่วนขบวนการเหล่านั้นซึ่งพยายามปฏิรูปในตอนแรก เขาวางพื้นฐานให้เด็กทุกคนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เขามุ่งสร้างโอกาสแก่เยาวชนให้รับใช้พระผู้เป็นเจ้า เพื่อนมนุษย์และตนเองโดยการเป็นพลเมืองดี ในขณะที่เดียวกันก็ให้นันทนาการที่มีคุณค่าและสนุกสนาน พื้นฐานของโครงการของเขา คือ ระบบอุปถัมภ์ โดยจัดเยาวชนชายเป็นกลุ่มเล็กๆ แบบถาวร เพื่อมิตรภาพกิจกรรมและเรียนรู้ ซึ่งมีเด็กชายเป็นผู้นำที่ใช้มาตรการความรับผิดชอบมาก ผู้นำที่เป็นผู้ใหญ่เป็นที่คาดหวังว่าจะรู้จักเด็กแต่ละคนดีพอที่จะสามารถให้การศึกษามากกว่าจะสอนเด็ก ๆ จากความต้องการที่จะบริการแต่แรกนี้เด็กชายก็จะถูกนำไปสู่การปฏิบัติตนในการดำเนินงานและได้รับการช่วยให้พัฒนาความสามารถของตนเพื่อเตรียมตัวให้บริการ ถึงแม้ว่าข้อเขียนของเบเดน-เพาเวลล์ จะลงวันที่ไว้จากทศวรรษแรกของศตวรรษ แต่ระบบของเขาก็สะท้อนโครงสร้างความสัมพันธ์ ทางการสอนซึ่งเปิดเผยมากกว่า 20 ปีมาแล้ว โดยนักปฏิบัติการสอนพื้นฐานเป็นผู้เปิดเผยเอง และการรู้จักทำให้สอดคล้องกับองค์ประกอบการให้การศึกษาแก่ตนเอง ซึ่งเป็นสหพันธ์ที่จำเป็นขององค์ประกอบการสอนในการศึกษา เพราะฉะนั้น ทฤษฎีเบเดน-เพาเวลล์ จึงแสดงให้เห็นว่าจะตั้งปรัชญาการศึกษาที่คงที่และเป็นที่ยอมรับได้ในด้านความเข้าใจการสอนพื้นฐาน

ดิน (สมพิศ จากภย. 2548: 84; อ้างอิงจาก Dean, 1993: 2713-A) ได้ศึกษาประวัติขบวนการลูกเสือในอเมริกา จากเริ่มแรกในปี 1910 จนถึงปี 1990 จากเมื่อนำขบวนการลูกเสือเข้ามาในอเมริกาจนถึงปัจจุบัน ผู้ก่อตั้งและผู้นำขบวนการนี้ได้พิจารณาเห็นว่า การลูกเสือเป็นการศึกษาและเป็นโปรแกรมการสร้างนิสัยบุคคลที่เข้าถึงราว ๆ เด็กชาย 1 คนจากทุก ๆ 4 คน ในจำนวนประชากรวัยลูกเสือ อย่างไรก็ตามการลูกเสือส่วนใหญ่ถูกปล่อยปละละเลยจากโรงเรียนของเขา ที่มีการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และสถาบัน การศึกษาในอเมริกาการศึกษาครั้งนี้มุ่งเน้นการลูกเสือ และบอกเล่าว่าการลูกเสือเกี่ยวกับอะไรทั้งหมดนั้น และพบว่าการลูกเสือมีอยู่ใน 3 ส่วน คือ การลูกเสือจากปี 1910 จนถึงตอนเริ่มสงครามโลก ครั้งที่ 2 ในปี 1942 เรื่องราวที่เขียนขึ้นจากความทรงจำของผู้เขียน ซึ่งทำหน้าที่นักวิชาชีพลูกเสือ ปี 1943-1973 การลูกเสือระหว่างการกำกับดูแลของ Alden Barber ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือในปี 1973 และผู้สืบทอดเขาจนถึงปี 1990

แบร์ก (สมพิศ จากภย. 2548: 85; อ้างอิงจาก Bragg, 1996: 1424-MAI) ได้ศึกษาติดตามประวัติการลูกเสือในประเทศแคนาดา จากปลายศตวรรษที่ 19 จนถึงเพียงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยพยายามให้ความเข้าใจว่าความเป็นชายนั้น ได้รับคำนิยามจากผู้แต่งและสนับสนุนขบวนการลูกเสือว่าอย่างไร ในเบื้องต้นที่ใช้คู่มือลูกเสือและหนังสือส่งเสริมนั้น การวิจัยครั้งนี้ ได้แย้งว่าขบวนการได้ให้นิยามภาพลักษณ์ของวัยผู้ใหญ่ไว้อย่างชัดเจน สำหรับชาวแคนาดาในช่วงเวลาที่โครงสร้างของความเป็นชายเป็นที่รับรู้ว่ายู่ในสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ ขบวนการลูกเสือไม่เพียงแต่เสนอสถานที่หลบหนีสำหรับ “วิกฤตของความเป็นชาย” เท่านั้น แต่ยังได้ช่วยเปลี่ยนภาพลักษณ์ของสถานที่ที่รบกวนบาทของวัยผู้ใหญ่เพศชาย ให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้นในสังคม ศตวรรษที่ 20 ปรากฏว่าในขณะที่การศึกษาครั้งนี้ อาจจะไม่ให้ความ

เข้าใจประสบการณ์ในอดีตของลูกเสือแต่ละคนในขบวนการนั้น ก็พยายามทำให้เข้าใจง่ายขึ้น เกี่ยวกับวิธีการที่ชาวแคนาดาบางคนพยายามให้นิยาม คำนิยามของคำว่าวัยผู้ใหญ่ เป็นที่ยอมรับ แล้วนำทางชีวิตของพวกเขาไปตามโครงสร้างเหล่านั้น

ฟรานซิส (สมพิศ จากภักย์. 2548: 85; อ้างอิงจาก Francis, 2002: 538 – MAI) ได้ศึกษาลูกเสือและสมาชิก 4 H ของรัฐยูตาห์เพื่อกำหนดผลกระทบที่เข้ามาเกี่ยวข้องในองค์กรเยาวชนที่มีต่อภาวะผู้นำ และการพัฒนาทักษะชีวิตของพวกเขาเหล่านี้ วิธีการศึกษาใช้แบบวัดภาวะผู้นำของเยาวชน และการพัฒนาทักษะชีวิต ซึ่งดอร์มันดี และซีฟเวอร์ ได้พัฒนาขึ้น ผลการศึกษาพบว่า คะแนนแบบวัดเฉลี่ยของลูกเสือเท่ากับ 69.65 และ 69.14 สำหรับสมาชิก 4-H ผู้ร่วมวิจัย 4-H บ่งชี้ว่าได้ประโยชน์ปานกลางถึงมากในทุกด้านของแบบสำรวจด้วยแบบวัดภาวะผู้นำเยาวชน และการพัฒนาทักษะชีวิตยกเว้นด้านเดียว คือ สามารถกำหนดความต้องการได้ ซึ่งสมาชิกเหล่านี้ให้คะแนนเป็นประเภทที่มีการพัฒนาเล็กน้อย ผลการวิเคราะห์แบบสำรวจเป็นรายข้อ พบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านภาวะผู้นำและทักษะชีวิตสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ในข้อมูลมีบุคลิกภาพเป็นกันเอง เข้ากับคนอื่น ๆ ได้ และเคารพคนอื่น ส่วนข้อที่ได้รับคะแนนเฉลี่ย ด้านภาวะผู้นำและทักษะชีวิตต่ำที่สุด คือ รู้จักกาลเทศะใช้การคิดที่มีเหตุผลและกำหนดความต้องการได้

จากงานวิจัยต่างประเทศที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าเป็นการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ดีของเด็ก การก่อตั้งลูกเสือโดยประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรก ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ 2 และประเทศไทยเป็นประเทศที่ 3 รวมทั้งยังกล่าวถึงสิทธิความเสมอภาคของลูกเสือและเนตรนารี ในรูปของอาสาศัมภรณ์ความสามัคคี สิ่งแวดล้อมตลอดจนความขัดแย้งระหว่างชนชั้น ซึ่งกิจกรรมลูกเสือที่จะช่วยระงับยับยั้งได้ สามารถร้อยรัดกับวัตถุประสงค์คณะลูกเสือแห่งชาติที่ว่า “เพื่อให้ลูกเสือพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคม ให้มีความเจริญก้าวหน้าความสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ” กิจกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ควรได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเยาวชนต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ทั้งหมด จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ ผู้กำกับและรองผู้กำกับกองลูกเสือสามัญ

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยใช้ประชากรในการศึกษาวิจัยทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีทั้งหมด จำนวน 5 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนเทศบาล 1	จำนวน 16 คน
2. โรงเรียนเทศบาล 2	จำนวน 16 คน
3. โรงเรียนเทศบาล 3	จำนวน 16 คน
4. โรงเรียนเทศบาล 4	จำนวน 18 คน
5. โรงเรียนเทศบาล 5	จำนวน 15 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบได้แก่ เพศ วุฒิทางลูกเสือ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ
2. ตัวแปรตาม ระดับการปฏิบัติในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ประกอบด้วย การดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการจัดกิจกรรม ด้านการสอน ด้านการวัดและการประเมินผล และ ด้านการรายงานผล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ แบบสอบถามมี 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วย เพศ วุฒิทางลูกเสือ ประสบการณ์ในการทำงานกิจกรรมลูกเสือ เป็นแบบสอบถามลักษณะเลือกตอบหรือแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี แบบเลือกตอบ 4 ส่วน ได้แก่

1. การวางแผน
2. การจัดกิจกรรม
3. การวัดและการประเมินผล
4. การรายงานผล

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของไลเคิร์ต (Likert) โดยมีความหมาย ดังนี้

ระดับการปฏิบัติ 1	น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1	คะแนน
ระดับการปฏิบัติ 2	น้อย	มีค่าเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับการปฏิบัติ 3	ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับการปฏิบัติ 4	มาก	มีค่าเท่ากับ	4	คะแนน
ระดับการปฏิบัติ 5	มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5	คะแนน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้น โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษารูปแบบ และลักษณะของการสอบถามที่จะใช้ในงานวิจัย โดยศึกษาจากเอกสาร ระเบียบ ตำรา และแบบสอบถามที่ได้มีการนำไปใช้ในงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามภายใต้การให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
2. ศึกษาจากระเบียบ ทฤษฎี แนวคิด หลักการจากหนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัย เกี่ยวข้อง เพื่อนำเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของแบบสอบถาม และขอบเขตของเนื้อหา โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

4 สร้างข้อคำถามในแต่ละตอน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถามลักษณะเลือกตอบหรือแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรม ลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี

เป็นแบบสอบถามลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ แบ่งเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินงาน จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับการรายงานผล จำนวน 10 ข้อ

โดยแบบสอบถามประกอบด้วยประโยคข้อความพร้อมมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด = 5 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

มาก = 4 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ปานกลาง = 3 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

น้อย = 2 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

น้อยที่สุด = 1 คะแนน หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบสอบถาม ปลายเปิด เพื่อทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาและปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข สำนวน ภาษา ความครอบคลุมเนื้อหาตลอดจนข้อเสนอแนะอื่นๆ ให้มีความถูกต้องและ

ชัดเจน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยใช้เกณฑ์ความคิดเห็น สอดคล้องกันของผู้เชี่ยวชาญ 3 ใน 5 ท่าน ในการคัดเลือกข้อคำถาม ซึ่งแบบสอบถามในการวิจัย ครั้งนี้ทั้งฉบับมีค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) อยู่ระหว่าง .80 - 1.00 และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) กับ ครูโรงเรียนสังกัดเทศบาล ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ฉบับ นำผลมา วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) หาค่าความเชื่อมั่น เพื่อปรับปรุง แบบสอบถามให้มีคุณภาพมากขึ้นก่อนนำไปใช้ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 0.50 (ศิริชัย กาญจนวาสี. 2545: 143) ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยรวม .973

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านกระบวนการดังกล่าวฉบับสมบูรณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสาร นิพนธ์เพื่อให้ความเห็นชอบแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาลัษศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอให้ทำหนังสือขอ ความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขอความ อนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจัดส่งไปยังผู้บริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี และขออนุญาตดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม ให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือด้วยตนเองตามจำนวนของ กลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน และผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยได้รับแบบสอบถาม กลับมาจากกลุ่มตัวอย่างเต็มจำนวนที่ได้จัดส่ง คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้แล้วนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและวิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 ได้แก่ การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้ค่า แจกแจงความถี่ (f) และค่าร้อยละ (%)
2. วิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 2 ได้แก่ การวิเคราะห์กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือขอ โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำ

ค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของ เบสต์ (Best. 1983 : 181-185. อ้างถึงใน
เพียงใจ พรหมทัศนานนท์. 2541:64) ดังนี้

เกณฑ์การให้ความหมาย

ระดับการปฏิบัติ 5	หมายถึง	มีการดำเนินงานระดับมากที่สุด
ระดับการปฏิบัติ 4	หมายถึง	มีการดำเนินงานระดับมาก
ระดับการปฏิบัติ 3	หมายถึง	มีการดำเนินงานระดับปานกลาง
ระดับการปฏิบัติ 2	หมายถึง	มีการดำเนินงานระดับน้อย
ระดับการปฏิบัติ 1	หมายถึง	มีการดำเนินงานระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 3 ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา
(content analysis) บรรยายเป็นความเรียงสรุปเป็นประเด็นตามลำดับ

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 สถิติพื้นฐาน

4.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

4.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

4.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

4.2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

4.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)

4.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

4.3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีเพศต่างกัน มีการปฏิบัติในการ
ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาล
เมืองราชบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน วิเคราะห์ด้วยแปรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การ
ทดสอบค่าที (t-test)

4.3.2 สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกัน มีการ
ปฏิบัติในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียน

สังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์โดยใช้ F-test ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

4.3.3 สมมุติฐานข้อที่ 3 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ลูกเสือต่างกัน มีการปฏิบัติในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือ สามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ โดยใช้ F-test ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี โดยผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนผู้บังคับบัญชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t- distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean squares)
df	แทน	ระดับของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยได้จำแนกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี

ตอนที่ 4 การรวบรวมข้อเสนอแนะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังที่แสดงในตาราง 1- 3

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	22	27.20
หญิง	59	72.80
รวม	81	100

จากตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ โดยแยกเป็นเพศชาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2 และเพศหญิง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 72.8

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม วุฒิทางลูกเสือ

วุฒิทางลูกเสือ	จำนวน	ร้อยละ
ขั้นความรู้เบื้องต้น B.T.C.	52	64.20
ขั้นความรู้ขั้นสูง A.T.C.	25	30.90
ขั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรม A.L.T. (3 ท่อน)	4	4.90
รวม	81	100

จากตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ โดยแยกเป็น ขั้นความรู้เบื้องต้น B.T.C. จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 64.2 ขั้นความรู้ขั้นสูง A.T.C. จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 และขั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรม A.L.T. (3 ท่อน) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ลูกเสือ

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 6 ปี	36	44.40
6-15 ปี	26	32.10
15 ปี ขึ้นไป	19	23.50
รวม	81	100

จากตาราง 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ โดยแยกเป็น มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 6 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 มีประสบการณ์ 6 – 15 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 32.10 และมีประสบการณ์ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรม ลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี

ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ใน 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล และการรายงานผล และนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบความเรียง ดังที่แสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี โดยรวม และรายด้าน

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ ฝึกอบรมลูกเสือสามัญ	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
1. ด้านการวางแผน	3.66	0.68	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรม	3.72	0.59	มาก
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.62	0.61	มาก
4. ด้านการรายงานผล	3.48	0.73	ปานกลาง
รวม	3.62	0.59	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่าผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญอยู่ในระดับมากเกือบทุกด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 3.66$) ด้านการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.72$) และด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนด้านการรายงานผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ได้แก่ การวางแผน การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล และการรายงานผล โดยจำแนกตาม เพศ วุฒิทางลูกเสือและประสบการณ์ทำงานด้านลูกเสือ นำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง ดังที่แสดงในตาราง 5 - 9

ตาราง 5 แสดงผลการเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามเพศ

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนและ ฝึกอบรมลูกเสือสามัญ	ระดับการปฏิบัติ				t
	เพศชาย (n=22)		เพศหญิง (n=59)		
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1. ด้านการวางแผน	3.84	0.50	3.59	0.73	0.143
2. ด้านการจัดกิจกรรม	3.86	0.53	3.66	0.61	0.185
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.70	0.56	3.59	0.63	0.484
4. ด้านการรายงานผล	3.67	0.66	3.40	0.75	0.151
รวม	3.77	0.52	3.56	0.62	0.169

จากตาราง 5 แสดงผลการเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีที่เพศต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ

การดำเนินการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนและ ฝึกอบรบ ลูกเสือสามัญ	วุฒิทางลูกเสือ					
	B.T.C		A.T.C		A.L.T(3 ท่อน)	
	n=52		n=25		n=4	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. ด้านการวางแผน	3.53	0.73	3.89	0.52	3.90	0.53
2. ด้านการจัดกิจกรรม	3.64	0.63	3.78	0.53	4.22	0.22
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.57	0.65	3.68	0.56	3.90	0.40
4. ด้านการรายงานผล	3.48	0.73	3.45	0.75	3.57	0.82
รวม	3.55	0.63	3.70	0.53	3.90	0.48

จากตาราง 6 แสดงการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญของผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือพิจารณาทั้ง 4 ด้าน พบว่า

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ที่มีวุฒิทางลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น (B.T.C.) มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรบลูกเสือสามัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$)

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ที่มีวุฒิทางลูกเสือขั้นความรู้ขั้นสูง (A.T.C.) มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรบลูกเสือสามัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ที่มีวุฒิทางลูกเสือขั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรบ (A.L.T.) (3 ท่อน) มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรบลูกเสือสามัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$)

ตาราง 7 ค่าความแปรปรวนการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรม
ลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนและ ฝึกอบรมลูกเสือสามัญ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.419	1.209	2.670
	ภายในกลุ่ม	78	35.333	0.453	
	รวม	80	37.751		
2. ด้านการจัดกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.391	0.696	1.987
	ภายในกลุ่ม	78	27.311	0.350	
	รวม	80	28.702		
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.528	0.264	0.692
	ภายในกลุ่ม	78	29.747	0.381	
	รวม	80	30.274		
4. ด้านการรายงานผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.057	0.028	0.051
	ภายในกลุ่ม	78	43.598	0.559	
	รวม	80	43.654		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.674	0.337	0.939
	ภายในกลุ่ม	78	27.955	0.359	
	รวม	80	28.669		

จากตาราง 7 แสดงผลการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือ
สามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ พบว่า ผู้บังคับบัญชาที่มี
วุฒิทางลูกเสือต่างกันมีการดำเนินการทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานลูกเสือ

การดำเนินการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนและ ฝึกอบรม ลูกเสือสามัญ	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ					
	ต่ำกว่า 6 ปี		6-15 ปี		15 ปีขึ้นไป	
	n=36		n=26		n=19	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. ด้านการวางแผน	3.67	0.69	3.57	0.73	3.76	0.61
2. ด้านการจัดกิจกรรม	3.73	0.62	3.78	0.59	3.60	0.57
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.68	0.62	3.66	0.65	3.45	0.55
4. ด้านการรายงานผล	3.52	0.68	3.51	0.84	3.36	0.71
รวม	3.65	0.59	3.63	0.65	3.54	0.56

จากตาราง 8 แสดงการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ของผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานลูกเสือ พิจารณาทั้ง 4 ด้าน พบว่า

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานลูกเสือ ต่ำกว่า 6 ปี มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือ สามัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$)

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานลูกเสือ 6 - 15 ปี มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือ สามัญโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$)

ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานลูกเสือ 15 ปีขึ้นไป มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือ สามัญโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$)

ตาราง 9 ค่าความแปรปรวนของการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรม
ลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานลูกเสือ

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนและ ฝึกอบรมลูกเสือสามัญ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	3.014	0.753	0.403
	ภายในกลุ่ม	78	34.738	0.457	
	รวม	80	37.751		
2. ด้านการจัดกิจกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	2.030	0.508	0.522
	ภายในกลุ่ม	78	26.627	0.351	
	รวม	80	28.702		
3. ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	2.016	0.504	0.935
	ภายในกลุ่ม	78	28.258	0.372	
	รวม	80	30.274		
4. ด้านการรายงานผล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.445	0.361	0.329
	ภายในกลุ่ม	78	42.210	0.555	
	รวม	80	43.654		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.740	0.435	0.215
	ภายในกลุ่ม	78	26.929	0.354	
	รวม	80	28.669		

จากตาราง 9 แสดงผลการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือ
สามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ
พบว่า ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือต่างกันมีการดำเนินการทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะ

จากแบบสอบถามการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินผล และการรายงานผล ผู้วิจัยสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผน

ได้มีผู้ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะจำนวน 20 คน สรุปได้ดังนี้

1. ควรมีการวางแผนร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แผนการสอน การจัดกิจกรรม และเอกสารตำรา ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 40
2. ควรมีการวางแผนในการกำหนดนโยบาย จัดทำปฏิทินงานร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 30
3. ควรมีการวางแผนในการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาลูกเสือให้ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 20
4. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกิจกรรมลูกเสือ คิดเป็นร้อยละ 5
5. ควรมีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 5

จากผลการวิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอแนะด้านการวางแผน สามารถสรุปได้ว่า ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ควรมีการวางแผนการจัดกิจกรรม หลักสูตร และจัดทำปฏิทินงาน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ให้มีการประชุมวางแผนเพื่อจัดทำเอกสารและตำรา สำหรับการจัดการเรียนการสอนลูกเสือ และให้มีการสนับสนุนส่งเสริมบุคลากรในสังกัดเข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาลูกเสือให้ครบและสูงขึ้น

2. ด้านการจัดกิจกรรม

ได้มีผู้ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะจำนวน 20 คน สรุปได้ดังนี้

1. ควรมีการจัดกิจกรรมให้หลากหลาย เน้นการปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 45
2. ควรมีการจัดกิจกรรม การฝึกอบรมร่วมกันของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 15
3. ควรมีการส่งเสริมให้มีวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้กับลูกเสือ คิดเป็นร้อยละ 15
4. ควรจัดให้มีการเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารี แยกเป็น ม.1-3 และชั้นประถมศึกษา ป.5-6 โดยให้มีการเข้าค่ายที่ต่างจังหวัด และเทศบาลควรจัดสรรงบประมาณในการเข้าค่ายลูกเสือมาให้โรงเรียนแต่ละโรง โดยเด็กไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 10

5. การจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญควรมีการจัดกิจกรรมอยู่ค่ายพักแรม ทั้งในและนอกสถานที่ แยกตามโรงเรียนของตนเอง เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง คิดเป็นร้อยละ 10

6. ควรมีการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมลูกเสือ อย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 5

จากผลการวิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอแนะด้านการจัดกิจกรรม สามารถสรุปได้ว่า ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ควรมีการจัดกิจกรรมให้หลากหลาย เน้นการปฏิบัติ และการร่วมกิจกรรมของลูกเสือ ในส่วนของบุคลากรควรมีการแลกเปลี่ยนบุคลากร ร่วมจัดกิจกรรมต่างๆ ด้านลูกเสือ ตามโอกาสอันควรในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ส่งเสริมให้มีการนำวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้ และควรมีการนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมลูกเสือตามนโยบายและแผนอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการวัดและประเมินผล

ได้มีผู้ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะจำนวน 15 คน สรุปได้ดังนี้

1. ควรมีการวัดผลตลอดปีการศึกษา เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง ในกิจกรรมต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 40

2. ควรมีการสร้างเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล ให้เหมาะสมกับกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 33

3. ควรมีการประชุมร่วมกัน ในการวัดผลประเมินผล และนำผลมาประเมินร่วมกันในโรงเรียนสังกัดเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 20

4. ควรจะได้มีการสอนวิชาพิเศษ และจะต้องมีการติดเครื่องหมายวิชาพิเศษให้ครบในแต่ละระดับ เพื่อความสวยงามและอยากให้มีการกวดขันเรื่องเครื่องแต่งกายให้ถูกระเบียบทั้งนักเรียนและผู้กำกับ คิดเป็นร้อยละ 6

จากผลการวิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอแนะด้านการวัดผลประเมินผล สามารถสรุปได้ว่า ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ควรมีการวัดผลและประเมินผลตลอดปีการศึกษา เป็นระยะๆ และควรมีการสร้างเครื่องมือวัดผลในการทดสอบกิจกรรมต่างๆ

4. ด้านการรายงานผล

ได้มีผู้ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะจำนวน 12 คน สรุปได้ดังนี้

1. ควรมีการรายงานผล สรุปผลการจัดกิจกรรม ในทุกกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ เสนอผู้บริหารตามขั้นตอนเป็นระยะ คิดเป็นร้อยละ 58

2. ควรมีการจัดทำสมุดบันทึกการทำหน้าที่ มีการมอบเกียรติบัตรให้กับลูกเสือที่มีผลการเรียนดี และบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน คิดเป็นร้อยละ 25

3. ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมลูกเสือ ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบให้มากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 16

จากผลการวิเคราะห์เนื้อหาข้อเสนอแนะด้านการรายงานผล สามารถสรุปได้ว่า ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ควรมีการจัดทำรายงานผลเป็นระยะ อาจเป็นรายเดือนหรือรายภาคเรียน โดยเสนอต่อผู้บริหารตามขั้นตอน และกำหนดหน้าที่ผู้รายงานผลโดยกำหนดเป็นแนวปฏิบัติเดียวกันทุกโรงเรียน ในส่วนของลูกเสือควรมีการมอบเกียรติบัตรให้ผู้ที่มีผลการเรียนดี และบำเพ็ญประโยชน์แก่ท้องถิ่น ควรจัดทำเป็นสมุดบันทึกความดี และมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมลูกเสือให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โรงเรียนในสังกัด และผู้ปกครอง ได้รับรู้ผลงาน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรบลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี มีขั้นตอนในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรบลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและการประเมินผล และ ด้านการรายงานผล
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามเพศ วุฒิทางลูกเสือ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ
3. เพื่อหาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม ด้านการวัดและการประเมินผล และ ด้านการรายงานผล

สมมุติฐานในการวิจัย

ในการศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยดังนี้

1. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีเพศต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี แตกต่างกัน
2. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี แตกต่างกัน
3. ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานลูกเสือต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี แตกต่างกัน

วิธีการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีทั้งหมด จำนวน 5 โรงเรียน รวมประชากรทั้งหมด 81 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยใช้ประชากรในการศึกษาวิจัยทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ของโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีทั้งหมด จำนวน 5 โรงเรียน คือ

1. โรงเรียนเทศบาล 1	จำนวน 16 คน
2. โรงเรียนเทศบาล 2	จำนวน 16 คน
3. โรงเรียนเทศบาล 3	จำนวน 16 คน
4. โรงเรียนเทศบาล 4	จำนวน 18 คน
5. โรงเรียนเทศบาล 5	จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประกอบด้วย เพศ วุฒิทางลูกเสือ ประสบการณ์ในการทำงานกิจกรรมลูกเสือ เป็นแบบสอบถามลักษณะเลือกตอบหรือแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี แบบเลือกตอบ 4 ส่วน ได้แก่

1. การวางแผน
2. การจัดกิจกรรม
3. การวัดและการประเมินผล
4. การรายงานผล

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของไลเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดราชบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล นำแบบสอบถามที่เก็บข้อมูลจริงมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วลงรหัส (Coding) ในแบบลงรหัสสำหรับประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์และนำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วไปบันทึกในคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for Social Sciences for Windows) รายละเอียดดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนที่ 1 ของแบบสอบถามโดยวิเคราะห์แจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.2 การวิเคราะห์การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี เป็นการวิเคราะห์แจกแจงความถี่ตามระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง และหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เป็นรายด้าน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.2.1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีเพศต่างกันเป็นการวิเคราะห์ตัวแปรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบ t-test แบบกลุ่มตัวอย่างทั้งสองเป็นอิสระแก่กัน (Independent Samples)

2.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกัน เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ F-test โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

2.2.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านลูกเสือต่างกัน เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้ F-test โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

2.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวบรวมเป็นรายด้านและสรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี สรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำนวน 81 คน จำแนกเป็น เพศชาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2 และเพศหญิง 59 คน คิดเป็นร้อยละ 72.8 มีวุฒิทางลูกเสือ 3 ประเภทคือ ชั้นความรู้เบื้องต้น B.T.C. จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 64.2 ชั้นความรู้ขั้นสูง A.T.C. จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 30.9 ชั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรม A.L.T. (3 ท่อน) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ ต่ำกว่า 6 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 44.4 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ 6 – 15 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 32.1 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ 15 ปี ขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ

การศึกษากิจการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ พบว่า มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวางแผน ($\bar{X} = 3.66$) ด้านการจัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.72$) และด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.62$) ส่วนด้านการรายงานผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ

1. การเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีที่มีเพศต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญไม่แตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามวุฒิทางลูกเสือ พบว่า ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ พบว่า ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ ต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะ

จากแบบสอบถามการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ พอสรุปได้เป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผน

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ควรมีการวางแผนการจัดกิจกรรม หลักสูตร และจัดทำปฏิทินงาน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ให้มีการประชุมวางแผนเพื่อจัดทำเอกสารและตำรา สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ และสนับสนุนส่งเสริมบุคลากรในสังกัดเข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาลูกเสือให้ครบและสูงขึ้น

2. ด้านการจัดกิจกรรม

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ควรมีการจัดกิจกรรมให้หลากหลาย เน้นการปฏิบัติ และการร่วมกิจกรรมของลูกเสือ ในส่วนของบุคลากรควรมีการแลกเปลี่ยนบุคลากร ร่วมจัดกิจกรรมต่างๆ ด้านลูกเสือ ตามโอกาสอันควร ส่งเสริมให้มีการนำวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้ และควรมีการนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงาน การอบรมลูกเสือตามนโยบายและแผนอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการวัดและประเมินผล

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ควรมีการวัดผลและประเมินผลตลอดปีการศึกษา เป็นระยะๆ และควรมีการสร้างเครื่องมือวัดผลในการทดสอบกิจกรรมต่างๆ

4. ด้านการรายงานผล

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ควรมีการจัดทำรายงานผลเป็นระยะ อาจเป็นรายเดือนหรือรายภาคเรียน โดยเสนอต่อผู้บริหารตามขั้นตอน และกำหนดหน้าที่ผู้รายงานผล โดยกำหนดเป็นแนวปฏิบัติเดียวกันทุกโรงเรียน ในส่วนของลูกเสือควรมีการมอบเกียรติบัตรให้ผู้ที่มีการเรียนดี และบำเพ็ญประโยชน์แก่ท้องถิ่น ควรจัดทำเป็นสมุดบันทึกความดี และมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมลูกเสือให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โรงเรียนในสังกัด และผู้ปกครอง ได้รับรู้ผลงาน

การอภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายประเด็นสำคัญที่เป็นข้อค้นพบจากงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. การศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญของผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นอย่างนี้เนื่องจาก ผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะ จากการฝึกอบรบ จากเอกสารคู่มือประกอบกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำเอกสารการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2548: 1-30) และแนวคิดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ศึกษาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2549: 1-72) จึงนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือได้เป็นอย่างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบ ในระดับมาก ในด้านการวางแผน ด้านการจัดกิจกรรม และด้านการวัดผลและประเมินผล ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินการในด้านดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่ส่งผลให้เกิดกับตัวลูกเสอดังนั้นผู้บังคับบัญชาลูกเสือจึงต้องมีความตระหนักในหน้าที่ และมีความรับผิดชอบ ในการที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบให้มีประสิทธิภาพ เพื่อลูกเสือในความรับผิดชอบของตนมีความรู้ มีทักษะและประสบการณ์ต่อไป ส่วนด้านการรายงานผล มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่า งานในด้านนี้มีได้เป็นงานในความรับผิดชอบของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จึงอาจไม่มีการมอบหมายหน้าที่ให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งรับผิดชอบรวบรวมและดำเนินการในส่วนนี้ จึงส่งผลให้มีผลการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง

2. การศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีของ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือจำแนกตามเพศ วุฒิทางลูกเสือ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือ จากการวิจัยครั้งนี้ผลการวิจัยพบว่า

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรบลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีของ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีที่มีเพศต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรบลูกเสือสามัญไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรบลูกเสือสามัญ มีรูปแบบและกระบวนการที่ชัดเจน มีการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลายสามารถจัดเป็นฐาน มีกิจกรรมระดมความคิด ตลอดจนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ประกอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฝึกอบรบ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดทำเอกสารการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2548: 1-30) และแนวคิดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับ

สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ศึกษาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2549: 1-72) และสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ข้อ 3 ที่ว่า "ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ" และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 ข้อ 3 ที่ว่า "จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง" ซึ่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิง ก่อนที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็ต้องศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมคิด แสนเสริม (2546: 104) ได้ทำศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามเพศ พบว่ามีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีของผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่ผ่านการฝึกอบรมเป็นผู้ที่ได้รับความรู้ ทักษะและประสบการณ์จากการฝึกอบรม จึงมีเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมลูกเสือ เห็นความสำคัญในการเอาใจใส่ฝึกอบรมลูกเสือที่ตนรับผิดชอบ และได้นำเอาแบบอย่างแนวการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ มาวางแผน มาจัดทำเป็นแผนการสอนและเลือกแนวทางในการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญได้เหมาะสมกับเนื้อหาในหลักสูตรเหมาะสมกับวัย ความสามารถและความสนใจของลูกเสือสามัญ ซึ่งกระบวนการฝึกอบรมลูกเสือ มีรูปแบบที่ชัดเจนตั้งแต่การเปิดประชุมกอง การตรวจ การฝึกวิชาการโดยการฝึกปฏิบัติตามฐาน ที่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลากหลายวิธีการ ดังปรากฏอยู่ในคู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญขั้นความรู้เบื้องต้น (B.T.C.) ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามารถปฏิบัติงานและดำเนินการฝึกอบรม และสาธิตการปฏิบัติเกี่ยวกับทักษะและพิธีการของลูกเสือสามัญได้ และในคู่มือการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือสามัญขั้นความรู้ขั้นสูง (A.T.C.) ที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามารถบรรยายลักษณะนิสัย ความต้องการของเด็กที่เป็นลูกเสือสามัญ ปฏิบัติงานร่วมกับผู้กำกับอื่น และลูกเสือสามัญ รวมทั้งบอกแหล่งวิชาการด้านทักษะต่างๆ ได้ สามารถจัดการและบริหารกองลูกเสือสามัญได้ และในคู่มือการฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือขั้นผู้ช่วยผู้ให้การฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ (A.L.T.C.) ที่ให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่เข้ารับการอบรมได้ทราบถึงความจำเป็นที่ตนเองจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และได้รับประสบการณ์ในเรื่องสาระสำคัญของการลูกเสือ พร้อมทั้งสาธิตให้เห็นถึงวิธีการเรียนการสอนของลูกเสือในรูปแบบต่างๆ ที่ใช้อยู่ในวิธีการของการศึกษาทั่วไป เพื่อผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปใช้ฝึกอบรมให้แก่ผู้กำกับลูกเสือในขั้น

ความรู้เบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง แป้นน้อย (2539: 97) ได้ทำการศึกษา ผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เย็นฤดี ลิ้มมานนท์ (2537: 94) ที่พบว่าผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารีที่มีวุฒิทางลูกเสือขั้นความรู้เบื้องต้น (B.T.C.) และขั้นความรู้ขั้นสูง (A.T.C.) โดยส่วนรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีของผู้บังคับบัญชาลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานลูกเสือต่างกัน มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและฝึกอบรมลูกเสือสามัญไม่แตกต่างกัน ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่า กระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือได้มีการกำหนดไว้ว่าต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของคณะลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นจะมุ่งเน้นในภาคปฏิบัติ กิจกรรมเป็นส่วนใหญ่มากกว่าการเรียนรู้ในภาคทฤษฎี ซึ่งกิจกรรมที่ปฏิบัติส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่เน้นทางด้านทักษะ ดังนั้นผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่รับผิดชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องฝึกฝนตนเองเพื่อให้เกิดทักษะเกิดความเชี่ยวชาญ ในการที่จะนำไปถ่ายทอดให้กับลูกเสือได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะ ต่อไป ดังที่ สूरกุล เจนอบรม ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่อง นำรู้ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ว่า “ในการฝึกกิจกรรมถ้าจะให้การฝึกกิจกรรมได้ผลดี ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการฝึกกิจกรรม ควรคำนึงถึงขั้นตอนของกระบวนการฝึกกิจกรรมเป็นการสำคัญ จึงจะทำให้ประสิทธิภาพของการฝึกกิจกรรมได้ผลดี” ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ ทองเสมอ (2543: 94) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดเทศบาลในเขตการศึกษา 4 จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดเทศบาลในเขตการศึกษา 4 ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือโดยภาพรวมแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และงานวิจัยของ สมคิด แสนเสริม (2546: 105) ได้ทำศึกษาสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานลูกเสือโดยรวม พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การรวบรวมข้อเสนอแนะ การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ในด้านการวางแผน พบว่ามีข้อเสนอแนะให้มีการวางแผนร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แผนการสอน การจัดกิจกรรม และเอกสารตำรา ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันมากที่สุด รองลงไปได้แก่ ให้มีการวางแผนในการกำหนดนโยบายจัดทำปฏิทินงานร่วมกัน ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะว่าต้องการให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรีมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สามารถดำเนินการไปในทิศทางอันเดียวกัน ใช้หรือแลกเปลี่ยนทรัพยากร เช่น บุคลากร

ร่วมกันได้ ในด้านการจัดกิจกรรม พบว่ามีข้อเสนอแนะให้มีการจัดกิจกรรมให้หลากหลาย เน้นการปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนมากที่สุด รองลงไปได้แก่ให้มีการจัดกิจกรรม การฝึกอบรมร่วมกัน ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้ตระหนักถึงการจัดการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือ ที่มุ่งเน้นให้เยาวชนได้รับการพัฒนาศักยภาพทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม ให้สมบูรณ์อย่างเต็มที่ เพื่อให้เป็นพลเมืองดี ที่มีความรับผิดชอบ และเป็นสมาชิกที่ดีของท้องถิ่น ของชาติ ตามข้อกำหนดของคณะลูกเสือแห่งชาติและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่ามีข้อเสนอแนะให้มีการวัดผลและประเมินผลตลอดปีการศึกษา เป็นระยะๆ มากที่สุด รองลงไปได้แก่ให้มีการสร้างเครื่องมือวัดผลในการทดสอบกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นดังนี้อาจเป็นเพราะผู้บังคับบัญชาลูกเสือมองเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือให้ได้ผลต้องเรียนโดยการปฏิบัติจริง ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการวัดผลประเมินผลจากการปฏิบัติจริงของลูกเสือ ในด้านการรายงานผล พบว่ามีข้อเสนอแนะให้มีการจัดทำรายงานผลเป็นระยะ อาจเป็นรายเดือนหรือรายภาคเรียน โดยเสนอต่อผู้บริหารตามขั้นตอน และกำหนดหน้าที่ผู้รายงานผลโดยกำหนดเป็นแนวปฏิบัติเดียวกันมากที่สุด รองลงไปได้แก่ ให้มีการมอบเกียรติบัตรให้ผู้ที่มีการเรียนดี และบำเพ็ญประโยชน์แก่ท้องถิ่น ควรจัดทำเป็นสมุดบันทึกความดี และมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมลูกเสือให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โรงเรียนในสังกัด และผู้ปกครอง ได้รับรู้ผลงาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีความเข้าใจในการรายงานผล ว่าเป็นการประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจ และร่วมมือระหว่างโรงเรียน บ้าน และหน่วยงานอื่นๆ อันจะทำให้การเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น ซึ่ง นคร จินนิกร (2534 : 205) ได้วิจัยพบว่า ควรมีการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ โดยมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในเรื่องนี้เป็นผู้ทำประจำและต่อเนื่อง ต้องมีเอกสารเผยแพร่ให้บุคคลทั่วไปเข้าใจในกิจกรรมลูกเสือมากขึ้นว่าเป็นกิจกรรมของคนทุกคน และให้ผู้ปกครองเข้าใจว่าลูกเสือเป็นกิจกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาเด็ก และพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน โดยการสนับสนุนให้ลูกเสือกระทำความดี ช่วยเหลือสังคมที่ตนอาศัยให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านการวางแผน ควรมีการวางแผนการจัดกิจกรรม หลักสูตร จัดทำปฏิทินงาน จัดทำเอกสารและตำรา สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สนับสนุนส่งเสริมบุคลากรในสังกัดเข้ารับการอบรมหลักสูตรวิชาลูกเสือให้ครบและสูงขึ้น

2. ด้านการจัดกิจกรรม ควรมีการจัดกิจกรรมให้หลากหลาย เน้นการปฏิบัติ และการร่วมกิจกรรมของลูกเสือ ในส่วนของบุคลากรควรมีการแลกเปลี่ยนบุคลากร ร่วมจัดกิจกรรมด้านลูกเสือตามโอกาสอันควร และส่งเสริมให้มีการนำวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้

3. ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรมีการวัดผลและประเมินผลตลอดปีการศึกษา เป็นระยะๆ และควรมีการสร้างเครื่องมือวัดผลในการทดสอบกิจกรรมต่างๆ

4. ควรมีการจัดทำรายงานผลเป็นระยะ อาจเป็นรายเดือนหรือรายภาคเรียน โดยเสนอต่อผู้บริหารตามขั้นตอน และกำหนดหน้าที่ผู้รายงานผล โดยกำหนดเป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน ในส่วนของลูกเสือควรมีการมอบเกียรติบัตรให้ผู้ที่มีผลการเรียนดี และบำเพ็ญประโยชน์แก่ท้องถิ่น จัดทำเป็นสมุดบันทึกความดี และให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมลูกเสือให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โรงเรียนในสังกัด และผู้ปกครอง ได้รับรู้ผลงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือในสังกัดอื่น ๆ หรือในประเภทของลูกเสืออื่น เช่น สำรอง , สามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ

2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญในโรงเรียน

3. ควรมีการศึกษาในเรื่องผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านคุณลักษณะของลูกเสือ

4. ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ลูกเสือ ผู้ปกครอง ได้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2533). คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-4 (ลูกเสือสำรอง). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2533). คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 (ลูกเสือสามัญ). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2533). คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2538). คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (เครื่องหมายลูกเสือโลก)., กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2540, กุมภาพันธ์-มีนาคม). ไทยเป็นเจ้าภาพงานชุมนุมลูกเสือโลก ปี 2546. ข่าวลูกเสือ. (2): 1-2.
- (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2545). คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- (2547). รายงานการประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา. 2547. (เอกสารอัดสำเนา)
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548). การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- (2549). แนวคิดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรองจิต กว้างขวาง. (2547). การศึกษาการบริหารจัดการกิจกรรมลูกเสือในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล. ถ่ายเอกสาร

- กิตติศักดิ์ ทองเสมอ. (2543). ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือ
โรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดเทศบาลในเขตการศึกษา 4. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
ทักษิณ. ถ่ายเอกสาร.
- คุรุสภา. (2534). ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชา
พิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จรรยาพร ธรณินทร์. (2537, กรกฎาคม-สิงหาคม). การพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาด้าน
ลูกเสือ. ลูกเสือ. 58(2): 20.
- เจริญ ไวรจันกุล. (2523). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เจริญ ไวรจันกุล. (2523). การบริหารบุคคลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- โชคชัย แร่ทอง. (2540). ศึกษาการปฏิบัติรูปงานการจัดกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชา
ลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาานครศรีธรรมราช.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- ตระกูล ดอกบัว. (2540). ปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต
การศึกษา 10. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). สงขลา:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- ทรงศักดิ์ จารุมาศ. (2544). การประเมินหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกลาง
จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา).
มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- นคร จินนิกร. (2533). บทบาทของการลูกเสือไทยในทศวรรษหน้า (2534-2543). วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง แป้นน้อย. (2539). ทักษะของผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารีที่มีต่อการบริหารกิจกรรมการ
เรียนการสอนลูกเสือ-เนตรนารีสามัญรุ่นใหญ่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรม
สามัญศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การ
บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- ปรีชา พึ่งจิตต์ตน. (2544). การใช้หลักสูตรวิชาลูกเสือระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2528 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. (2525). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พลเดช ศรีบุญเรือง. (2534). การบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิพาก กุลหินตั้ง. (2547). การพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โรงเรียน ชัยภูมิภักดีชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- พูนสวัสดิ์ จันทราวุฒิ. (2538). กระบวนการบริหารงานอนามัยโรงเรียนในโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรม ธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- เพทาย อมาตยกุล. (2516). ชุดความรู้ไทย ขององค์การค้ำคुरुสภา งานชุมนุมลูกเสือ แห่งชาติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- เพียงใจ พรหมทัศนานนท์. (2541). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสาธิตที่มีต่อการส่งเสริม การวิจัยในโรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มัลลิกา आयुวัฒน์. (2523). ปัญหาการบริหารลูกเสือโรงเรียนในทัศนะผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ถ่ายเอกสาร.
- เย็นฤดี ลิ้มมานนท์. (2537). การศึกษาการปฏิบัติงานการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือของ ครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด พังงา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ, และ อังคณา สายยศ. (2528). หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศึกษาพร การพิมพ์.

- วิจิตร ชิดศรี. (2547). การพัฒนาการดำเนินงานกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่อำเภอเมืองชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2523). ลักษณะทั่วไปของการบริหาร เอกสารการสอนชุดหลักและระบบบริหารการศึกษา เล่ม 1 หน่วยที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สมมิตร.
- วิเชียร อุตสาห์. (2542). ปัญหาการบริหารงานลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถ่ายเอกสาร.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2545). สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมนึก นนทจันทร์. (2538). การยกเครื่อง ปรับรื้อกระบวนการบริหารยุคโลกาภิวัตน์. สุรินทร์: ชมรมส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพครู.
- สมคิด แสนเสริม. (2546). การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร
- สมพิศ จากภัย. (2548). การศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). สุรินทร์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมรรถไชย ศรีฤกษ์; และ คนอื่นๆ. (2531). คู่มือลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สว่าง โอพาริกบุตร. (2530). การศึกษาปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 2,3 และ 4. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- สังเวียน อ่อนแก้ว. (2536). การบริหารงานลูกเสือตามความคาดหวังและการปฏิบัติงานจริงของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2528). การกำหนดนโยบายของโรงเรียน: การวางแผนบริหารโรงเรียน ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 9. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญ นิติบุคคล สามเจริญพานิช.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2528). การบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาการบริหารแผนและโครงการ เล่ม 7. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- (2528). รายงานการประชุมปฏิบัติเรื่องการพัฒนาการบริหารลูกเสือ-เนตรนารี
ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อนำสู่การปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา.
(อัดสำเนา)
- (2536). คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. (2532). ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วย
การปกครอง หลักสูตร และวิชาพิเศษลูกเสือสามัญ (ฉบับที่ 13) พ.ศ. 2525.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2534). ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชา
พิเศษลูกเสือวิสามัญ (ฉบับที่ 15) พ.ศ. 2529. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- (2537). ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชา
พิเศษลูกเสือสำรอง (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2522. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- (2537). ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการ ปกครอง หลักสูตร และวิชา
พิเศษลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2528. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- (2538). ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตร และวิชา
พิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2538). ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักการลูกเสือยุวกาชาดและกิจการนักเรียน. (2550, 1 กรกฎาคม). 96 ปี แห่งการสถาปนา
กิจการลูกเสือไทย. มติชน. หน้า 16.
- สืบสานพระราชปณิธาน ในล้นเกล้ารัชกาลที่ 6. (2550, เมษายน-มิถุนายน). เสือป่า. 2(7) :
25.
- สุชาติ ไกรศุภมิตร. (2529). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการสอนวิชาลูกเสือในโรงเรียน
ประถมศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุทัศน์ เมาลีกุล. (2539). การลูกเสือโลก และกิจกรรมลูกเสือระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- สุทธิ สมบูรณ์; และ สมาน รังสโยกฤษฎ์. (2539). **หลักการบริหารเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 16. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.
- อรรถ ปราบปรุตลง. (2547). **การพัฒนาครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ใน โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย 2 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณ รักธรรม. (2533). **มนุษย์สัมพันธ์กับนักบริหาร**. กรุงเทพฯ: ป.สัมพันธ์พาณิชย์ กรุงเทพฯ.
- อานุกาพ แพทยาไทย. (2543). **การพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับ ลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง**. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต(พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัสนี ณ ระยอง. (2536). **การพัฒนาการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามทัศนะของผู้บริหาร กิจกรรมลูกเสือโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.
- Bragg, Ross Andrew. (1995). **The Boy Scout Movement in Canada ; Defining Contracts of Masculinity for the Twentieth century**. Dalhousie : Dalhousie University.
- Czepiel, Elizabeth Anne. (1992). **Volunteerism Patherns and Organization Commitment of girl Scout Leaders**. Boston : Boston College. Retrieved from Proquest File : Dissertation Abstracts Ondisc.
- Dean, John Isaac. (1992). **Scouting in America : 1910-1990 (o Scouts)**. Carolina : University of South Carolina. Retrieved from Proquest File : Dissertation Abstracts Ondisc.
- Francis, David William. (2000). **Self-perceived leadership and skills of youth Involved in the 4-H teen leadership training camp and the summer camp Staffs of the Trapper Trails Council Boy Scout of America**. Utah : Utah University.
- Golick, luther; and Lyndall Urwick. (1973). **Paper on the Science of Administration**. New York : Institute of Puplic Administration Columbia University.

- Lu, Chien – cheng. (1993). **General foci and Content Elements For a new Scouting Education Curriculum of the Republic of China on Taiwan : A Delphi study.** Illinois : University of Illinois at Urbana – Champaign.
Retrieved from Proquest File : Dissertation Abstracts Ondisc.
- Miller, Richard Owen. (1981). **The origins of The Boy Scout movement In Edwaedian England.** Missouri-Columbia : University of Missouri-Columbia.
- Poweel, Baden, Lord. (1984). **Ids to scout mastership. 2 nd.** New Delhu : The National Head quarters of the harat Scouts & Guide.
- Proctor, Tammy marie. (1995). **Gender, Generation, and the Polities of Polities of Quiding and Scouting in Interwar Britain (Boy Scouts, Girl Guides, Britain).** NewJersey : Rutgers the state University of New Jersey – New Brunswick. Retrieved from Proquest File : Dissertation Abstracts Ondisc.
- Rogers Nargart Jennings. (1992). **From True to New womanhood : The rise of the Girl Scouts, 1912-1930 (Camp Fier Girl, Social Feminesm).** Stanford : Stanford Univresity. Retrieved from Proquest File : Dissertation Abstracts Ondisc.
- Sterne wendy C. (1993). **The Fomation of the Scouting Movement and he Genderig of Citizenship.** Wisconsin :The University of Wisconsin-madison.
Retrieved from Proquest File : Dissertation Abstracts Ondisc.
- West, Robert Charles. (1988). **The educational Philosophy of Beden-powell.** South Africa : University of South Africa.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระ สุภากิจ	ข้าราชการบำนาญ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร.จารุวรรณ พลอยดวงรัตน์	ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. รองศาสตราจารย์ ไพรัช พันธุ์ชาติรี	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาลูกเสือแห่งชาติ
คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
4. นางประทุม เพ็ญวัฒนา	ผู้อำนวยการสถานศึกษา เขียวชาญ
โรงเรียนเทศบาลวัดไทรอารีรักษ์
5. นายวิเชียร รุ่งทวีชัย	ผู้อำนวยการสถานศึกษา เขียวชาญ
โรงเรียนวัดดอนหวาย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

ชุดที่.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือ
สามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ สำหรับผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารี สามัญ เป็นผู้ตอบ
2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี
3. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้กำกับลูกเสือ-เนตรนารีเกี่ยวกับปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี

ขอความกรุณาท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามตามสภาพจริงที่ปรากฏในโรงเรียน และ
กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ ผู้วิจัยรับรองว่าผลการตอบแบบสอบถามของท่าน ไม่มีผลกระทบต่อตัว
ท่านแต่อย่างใด แต่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนสังกัดเทศบาลต่อไป
หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณมา ณ
โอกาสนี้

นายอภิวัต กลกิจ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในหน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. วุฒิทางลูกเสือ

☐ B.T.C. ☐ A.T.C.
☐ A.L.T. (3 ท่อน) ☐ L.T. (4 ท่อน)

3. ประสบการณ์การทำงานด้านลูกเสือ.....ปี

(เศษของปี ที่เท่ากับหรือมากกว่า โปรดนับเป็น 1 ปี)

ตอนที่ 2 การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน และฝึกอบรมลูกเสือ สามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามในตอนี่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
การสอน และฝึกอบรมลูกเสือสามัญ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี เป็นแบบสอบถามแบบ
เลือกตอบ แบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่

- ส่วนที่ 1 การวางแผน
- ส่วนที่ 2 การจัดกิจกรรม
- ส่วนที่ 3 การวัดผลและประเมินผล
- ส่วนที่ 4 การรายงานผล

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นในแต่ละข้อ โดยพิจารณาความหมายจาก
ระดับคะแนนดังนี้

- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ส่วนที่ 1 การวางแผนการดำเนินการ

ข้อ	การวางแผนการดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ				
		1	2	3	4	5
1	มีการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน					
2	มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือตามระเบียบทางราชการ					
3	มีการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสืออย่างต่อเนื่อง					
4	ฝ่ายบริหารและผู้กำกับลูกเสือมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมลูกเสือร่วมกัน					
5	มีการจัดทำแผนการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือตลอดปี					
6	มีการจัดทำปฏิทินกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับปฏิทินของโรงเรียน					
7	ผู้กำกับลูกเสือได้รับมอบหมายงานกิจกรรมลูกเสือเหมาะสมกับความถนัดและความสามารถ					
8	มีการจัดทำเอกสารเพื่อให้ผู้กำกับลูกเสือทราบบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และจัดหาวัสดุในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสืออย่างเพียงพอ					
9	มีการส่งเสริมให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการบริหารกองลูกเสือของตนเอง และประสานกับชุมชนในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์					
10	มีการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่งเสริมให้ลูกเสือมีความตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					

ส่วนที่ 2 การจัดกิจกรรม

ข้อ	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ				
		1	2	3	4	5
1	มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์หลักสูตร และซักซ้อมความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรลูกเสือสามัญ					
2	การจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นไปตามแนวทางของข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองและ การปฏิบัติกิจกรรมเป็นไปตามกระบวนการของลูกเสือ					
3	มีการปรับปรุงกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือสามัญให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และ มีการใช้บุคลากรในท้องถิ่นที่มีประสบการณ์และความสามารถมาร่วมจัดกิจกรรมลูกเสือ					
4	มีการจัดทำกำหนดการฝึกอบรมลูกเสือให้สอดคล้องกับหลักสูตรแต่ละระดับ					
5	ผู้กำกับลูกเสือมีการใช้แผนการสอนประกอบการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ					
6	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญ ที่ส่งเสริมการเป็นผู้นำ การกล้าแสดงออก					
7	มีการเน้นกิจกรรมภาคปฏิบัติของลูกเสือที่มุ่งพัฒนานิสัยความมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และการบำเพ็ญประโยชน์					
8	ผู้กำกับลูกเสือผลิตสื่อการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับแผนการสอนลูกเสือ					
9	มีการนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมลูกเสือ ตามนโยบายและแผนงาน					
10	มีการนำวัฒนธรรม และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ					

ส่วนที่ 3 การวัดผลและประเมินผล

ข้อ	การวัดผลและการประเมินผล	ระดับการปฏิบัติ				
		1	2	3	4	5
1	การวัดผลการฝึกอบรมลูกเสือมีการดำเนินการตามขั้นตอนของข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ และระเบียบคณะกรรมการการบริหารลูกเสือแห่งชาติ					
2	มีการวัดผลการเรียนรู้การสอนกิจกรรมลูกเสือทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
3	มีการประชุมเพื่อประเมินการเรียนรู้การสอนลูกเสือ					
4	มีการติดตามผลการจัดกิจกรรมลูกเสือตามระบบสายงาน					
5	มีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือตามสภาพจริง					
6	มีการจัดทำและสร้างเครื่องมือเพื่อวัดผลและประเมินผลกิจกรรมลูกเสือสามัญ					
7	มีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือโดยวิธีการใช้แบบทดสอบ					
8	มีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือโดยการฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม					
9	มีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือจากการทำกิจกรรมเสริมบทเรียน					
10	มีการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติกิจกรรมการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างต่อเนื่องและนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการพัฒนางานกิจกรรมลูกเสือ					

ส่วนที่ 4 การรายงานผล

ข้อ	การรายงานผล	ระดับการปฏิบัติ				
		1	2	3	4	5
1	มีการรายงานกิจกรรมลูกเสือ ตามแบบรายงานการลูกเสือประจำปี (ลส.5)					
2	มีการเก็บข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน					
3	มีการสรุปผล ประเมินผล เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมลูกเสือ					
4	มีการรายงานผลการจัดกิจกรรมลูกเสือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ					
5	มีการประชาสัมพันธ์ การทำความดีของลูกเสือเผยแพร่ต่อสื่อมวลชนและผู้ปกครอง					
6	มีการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมลูกเสือแก่ชุมชน					
7	มีการนำลูกเสือเข้าช่วยสนับสนุนงานของชุมชนในท้องถิ่น					
8	สนับสนุนให้เอกชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมลูกเสือ					
9	มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับกิจกรรมและผลงานของลูกเสือเผยแพร่ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบ					
10	มีการจัดทำบันทึกประวัติการทำความดีของลูกเสือเป็นรายบุคคล และจัดทำเกียรติบัตรเพื่อมอบแก่ลูกเสือที่บำเพ็ญประโยชน์แก่ท้องถิ่น / ชุมชน					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำชี้แจง

ให้ท่านแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม หรือข้อเสนอแนะที่ท่านคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการฝึกอบรมลูกเสือสามัญ โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี หรือเสนอแนวทางอื่นๆ เป็นต้นๆ ดังนี้

1. การวางแผน

.....

.....

.....

.....

.....

2. การจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

.....

.....

3. การวัดผลและการประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

4. การรายงานผล

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 การวางแผนการดำเนินการ

ข้อ	การวางแผนการดำเนินการ	ระดับการปฏิบัติ		
		n	$\bar{X}$	S.D.
1	มีการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	81	3.64	0.78
2	มีการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือตามระเบียบทางราชการ	81	4.05	0.88
3	มีการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสืออย่างต่อเนื่อง	81	3.56	0.92
4	ฝ่ายบริหารและผู้กำกับลูกเสือมีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมลูกเสือร่วมกัน	81	3.69	0.90
5	มีการจัดทำแผนการปฏิบัติกิจกรรมลูกเสือตลอดปี	81	3.74	0.91
6	มีการจัดทำปฏิทินกิจกรรมลูกเสือให้สอดคล้องกับปฏิทินของโรงเรียน	81	3.62	0.93
7	ผู้กำกับลูกเสือได้รับมอบหมายงานกิจกรรมลูกเสือเหมาะสมกับความถนัดและความสามารถ	81	3.73	0.88
8	มีการจัดทำเอกสารเพื่อให้ผู้กำกับลูกเสือทราบบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน และจัดหาวัสดุในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสืออย่างเพียงพอ	81	3.47	0.95
9	มีการส่งเสริมให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการบริหารกองลูกเสือของตนเอง และประสานกับชุมชนในการจัดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์	81	3.42	0.94
10	มีการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ส่งเสริมให้ลูกเสือมีความตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	81	3.69	0.88
	รวม	81	3.66	0.68

ส่วนที่ 2 การจัดกิจกรรม

ข้อ	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระดับการปฏิบัติ		
		n	$\bar{X}$	S.D.
1	มีการประชุมเพื่อวิเคราะห์หลักสูตร และซักซ้อมความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรลูกเสือสามัญ	81	3.46	0.83
2	การจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นไปตามแนวทางของข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองและ การปฏิบัติกิจกรรมเป็นไปตามกระบวนการของลูกเสือ	81	3.77	0.79
3	มีการปรับกิจกรรมตามหลักสูตรลูกเสือสามัญให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น และ มีการใช้บุคลากรในท้องถิ่นที่มีประสบการณ์และความสามารถมาร่วมจัดกิจกรรมลูกเสือ	81	3.72	0.76
4	มีการจัดทำกำหนดการฝึกอบรมลูกเสือให้สอดคล้องกับหลักสูตรแต่ละระดับ	81	3.83	0.72
5	ผู้กำกับลูกเสือมีการใช้แผนการสอนประกอบการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ	81	3.75	0.75
6	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือสามัญ ที่ส่งเสริมการเป็นผู้นำ การกล้าแสดงออก	81	3.93	0.77
7	มีการเน้นกิจกรรมภาคปฏิบัติของลูกเสือที่มุ่งพัฒนานิสัยความมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และการบำเพ็ญประโยชน์	81	3.98	0.79
8	ผู้กำกับลูกเสือผลิตสื่อการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับแผนการสอนลูกเสือ	81	3.58	0.77
9	มีการนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมลูกเสือ ตามนโยบายและแผนงาน	81	3.59	0.77
10	มีการนำวัฒนธรรม และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือ	81	3.59	0.70
	รวม	81	3.71	0.59

ส่วนที่ 3 การวัดผลและประเมินผล

ข้อ	การวัดผลและการประเมินผล	ระดับการปฏิบัติ		
		n	$\bar{X}$	S.D.
1	การวัดผลการฝึกอบรมลูกเสือมีการดำเนินการตามขั้นตอนของข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ และระเบียบคณะกรรมการการบริหารลูกเสือแห่งชาติ	81	3.68	0.72
2	มีการวัดผลการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	81	3.73	0.77
3	มีการประชุมเพื่อประเมินการเรียนการสอนลูกเสือ	81	3.57	0.80
4	มีการติดตามผลการจัดกิจกรรมลูกเสือตามระบบสายงาน	81	3.56	0.77
5	มีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือตามสภาพจริง	81	3.79	0.62
6	มีการจัดทำและสร้างเครื่องมือเพื่อวัดผลและประเมินผลกิจกรรมลูกเสือสามัญ	81	3.58	0.84
7	มีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือโดยวิธีการใช้แบบทดสอบ	81	3.46	0.83
8	มีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือโดยการฝึกปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม	81	3.83	0.75
9	มีการวัดผลและประเมินผลการจัดกิจกรรมลูกเสือจากการทำกิจกรรมเสริมบทเรียน	81	3.51	0.83
10	มีการวิเคราะห์ผลการปฏิบัติกิจกรรมการจัดกิจกรรมลูกเสืออย่างต่อเนื่องและนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการพัฒนางานกิจกรรมลูกเสือ	81	3.52	0.82
	รวม	81	3.62	0.61

ส่วนที่ 4 การรายงานผล

ข้อ	การรายงานผล	ระดับการปฏิบัติ		
		n	$\bar{X}$	S.D.
1	มีการรายงานกิจกรรมลูกเสือ ตามแบบรายงานการลูกเสือประจำปี (ลส.5)	81	3.59	0.75
2	มีการเก็บข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน	81	3.63	0.81
3	มีการสรุปผล ประเมินผล เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมลูกเสือ	81	3.84	0.78
4	มีการรายงานผลการจัดกิจกรรมลูกเสือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	81	3.70	0.87
5	มีการประชาสัมพันธ์ การทำความดีของลูกเสือเผยแพร่ต่อสื่อมวลชนและผู้ปกครอง	81	3.44	0.94
6	มีการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมลูกเสือแก่ชุมชน	81	3.26	0.89
7	มีการนำลูกเสือเข้าช่วยสนับสนุนงานของชุมชนในท้องถิ่น	81	3.46	0.89
8	สนับสนุนให้เอกชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมลูกเสือ	81	3.25	0.98
9	มีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับกิจกรรมและผลงานของลูกเสือเผยแพร่ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบ	81	3.32	0.92
10	มีการจัดทำบันทึกประวัติการทำความดีของลูกเสือเป็นรายบุคคล และจัดทำเกียรติบัตรเพื่อมอบแก่ลูกเสือที่บำเพ็ญประโยชน์แก่ท้องถิ่น / ชุมชน	81	3.30	1.06
	รวม	81	3.47	0.73

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	อภิวาท กลกิจ
วันเดือนปีเกิด	12 มกราคม 2500
สถานที่เกิด	157 ถนนทหารบก ตำบลพระปฐมเจดีย์ อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	9/78 หมู่ 1 ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษา ราชบุรี
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดช่องลม) ถนนไกรเพชร ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2523	นิติศาสตร์บัณฑิต (น.บ.) จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2529	ครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา (ค.บ.) จาก สถาบันราชภัฏนครปฐม
พ.ศ. 2534	อนุปริญญาวิทยาศาสตร วิชาเอกคอมพิวเตอร์ (อ.วท.) จาก สถาบันราชภัฏนครปฐม
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา (กศ.ม.) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ